

1 лв.
ЧЕТВЪРТЪК 19 ЯНУАРИ 2012
ГОДИНА 21 БРОЙ 15 (6119)

www.duma.bg

Гърчове
за спасяване
на единната
валута

Мъка
Меркел не се трогна от исканията на Борисов
Стр. 8

Протест
Оркестри искат равнопоставено ползване на зала „България“
Стр. 26

Сгелка
ЦСКА взе бивш играч на Реал Мадрид
Стр. 31

Стр. 13

Няколко
ДУМИ
Таня
ДЖАДЖЕВА
Право
черво

Ако не знаете какво е безплоден кризисен пиар, следете внимателно какво говори Ангел Семерджиев. Медийната активност на шефа на енергийния регулатор около миньорската стачка е брилянтен пример за това. Човекът явно е избран да бъде сред основните оръжия на властта за сплашване на стачкуващите и за насъскване на народа срещу тях. А рояк пиари, по всичко личи, панически измисля “кризисни послания”, които му налива в главата. Преди ден човекът каза буквално: “Ако стачката продължи повече от месец, цената на електроенергията ще трябва да се вдигне поне с 10 процента от 1 юли”. Вчерта вече внушението стана по-злобещо и катастрофично, гарнирано с много специфична терминология, тъй че хората нищо да не схванат по същество, но в главите им да остане едно: “Ужас! Тия гадове от мините, ако не спрат да стачкуват, ония гадове ще вдигнат тока с 50 на сто!”

Ако продължи да спазва този модел на поведение, Семерджиев направо ще заприлича на право черво. Нищо чудно утре сутринта да чуем, че идва направо двойно поскъп ток. Заради тия от “Марица-изток”, тяхната...

Нали целта е всички да са насъскани срещу всички. Да има виновни, нарочени, посочени. Оня ден бяха железничарите, земеделците, преди това лекарите, сега миньорите. Знаете ли накрая какво ще стане - стачката гори и ей сега да спре, тока пак ще го качат. Сега само ни тестват. Чрез такива като Семерджиев.

Отгоре наливаш, отдолу излизва непреработено. Е, те това по народному е право черво.

Рекетират миньорите с цената на тока

Само за ден шефът на ДКЕВР измени прогнозата си и заяви, че електроенергията щяла да поскъпне не с 10, а с 50 на сто

Нов опит за извиване на ръцете на стачкуващите миньори в “Мини Марица-изток” направи властта вчера. В поредната си телевизионна изява шефът на ДКЕВР Ангел Семерджиев обяви, че заради протеста цената на тока можела да скочи с 50 процента. Само ден по-рано обаче изчисленията на Семерджиев бяха, че цената ще скочи с 10 на сто.

Шокиращата разлика шефът

на ДКЕВР се опита да обясни с това, че заради липсата на въглища цялата електроенергия за комплекса трябвало ще бъде купувана от студения резерв.

Цената на тока от студения пазар от една от най-евтините централи ТЕЦ-Варна е с 50% по-скъпа, което означава огромна разлика от нормалната цена, а все някой трябва да плати тази разлика, заплаши

потребителите Семерджиев. Той пак повтори, че колкото повече продължавала стачката, толкова повече щяла да се увеличава цената на тока.

От ръководството на дружеството заявиха вчера, че загубите от стачката до момента са около 4 млн. лв. Синдикатите твърдят, че това не е вярно, и изчисляват реалните загуби на около 560 хил. лв.

Междувременно обаче ста-

на ясно, че освен заплахата за шокиращ скок на цената на тока, властта прави и опит да бламира стачката на миньорите. В “ТЕЦ Марица-изток 2” беше проведено експериментално изгаряне на кафяви въглища, добивани в Пернишкия регион. Официалното обяснение беше, че това осигурява допълнителна суровина за производство на електроенергия.

Стр. 2

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

Докато депутатите обсъждаха налагането на мораториум за проучване и добив на шистов газ, пред сградата на НС природозащитник издигна лозунг срещу подготвяните промени в Закона за горите

ЗАПАДЪТ ПЕЧЕЛИ ОТ БАНКОВА
СПЕКУЛА, АЗИЯ - ОТ ПРОИЗВОДСТВО
Стр. 24

България

www.duma.bg

Стачката на миньорите щяла да оскъпи тока с 50%

Според шефа на ДКЕВР Ангел Семерджиев продължителният протест ще доведе до големия скок в цената

50 на сто увеличение на цената на тока на свободния пазар прогнозира вчера шефът на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране Ангел Семерджиев. Скокът щял да бъде в резултат от стачката в "Мини Марица-изток". Според Семерджиев, след като се наложи да се намали производството на ток заради липса на въглища, цялата електроенергия за комплекса "Мини Марица-изток" ще трябва да се купува от студения резерв. Шефът на ДКЕВР уточни, че увеличението в цената ще зависи от продължителността на стачката.

Според Семерджиев цената на тока от студения резерв

от една от най-евтините централни ТЕЦ-Варна е с 50% по-висока. Това била огромна разлика, която все някой трябвало да плати. Ако в рамките на една-две седмици се разрешат нещата с миньорите от "Мини Марица-изток", щели да останат за плащане само допълнителните разходи. Тогава повишението на цената на тока от 1 юли щяло да е около 10 процента. Само ден по-рано Семерджиев публично заяви, че токуй ще скочи с 10 на сто, ако стачката продължи месец.

От синдикатите категорично отрекоха, че стачката може да бъде причина за скок в цената на тока. Твърденията за рязко поскъпване на елек-

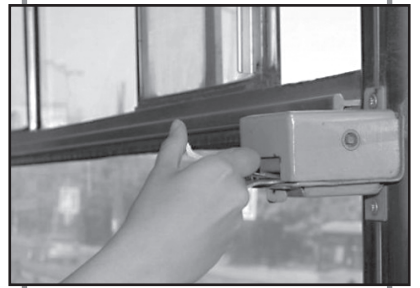
трическата енергия от КНСБ определиха като краен и вреден популизъм. Синдикатите уточняват, че изявленията са и опит за настройване на общественото мнение срещу справедливите искания на стачкуващите миньори. Синдикатите припомнят, че централите, използващи въглищата на Маришкия басейн, са задължени да поддържат резерви от въглища за минимум две седмици. Стачката обаче се провежда едва пет дни. Над 90% от служителите на дружеството вчера продължиха да протестираат ефективно.

Междувременно стана ясно, че се прави опит стачката да бъде бламирана, след като в "ТЕЦ Марица-изток 2" бяха до-

карани кафяви въглища от Пернишкия регион. Така се осигурявала допълнителна суровина за производство на електроенергия след преустановяване на доставките от "Мини Марица-изток". В рамките на 4 часа в енергиен котел 12 на рехабилитирания блок 8 са били изгорени 200 000 кг въглища.

От ТЕЦ-а съобщиха, че централата започва доставка на въглища от мина "Света Елизабет" в Пернишкия въглищен басейн, чийто концесионер е белгийската фирма "Рекоул". Предвижда се приемането на 1000 т на ден, като поетапно количествата ще бъдат увеличавани и изгаряни във всички котли на "ТЕЦ Марица-изток 2".

Хайки срещу
гратисчии
от днес

От днес в продължение на десет дни екипи на Центъра за градска мобилност и на "Общинска полиция" ще извършват постоянни проверки на местата, които са с най-голяма концентрация на пътувания без билет, съобщиха от общинското дружество. Първите проверки ще са в ранните сутрешни часове в четвъртък. Едно от местата за контролорите и полицаите ще бъде жк "Красна поляна".

Снимка БГНЕС

Депутатите от парламентарната комисия по труда и социалната политика приеха единодушно законопроект за ратифициране на Конвенцията за правата на хората с увреждания

Изборът на Кокинов за градски прокурор атакуван в съда

Изборът на Николай Кокинов за втори мандат като градски прокурор на София е атакуван пред Върховния административен съд (ВАС), съобщи сайтът "Гравен свят". Жалбата е подадена от един от неуспелите конкуренти на Кокинов - следователя Бойко Атанасов. Той получи само един глас при гласуването във Висшия съдебен съвет.

Основната съпротива на Кокинов бе оказана от столичния районен прокурор Александър Налбантов, но и неговите 8 гласа се оказаха недостатъчни. Според следователя процедурата е опорочена, а конкурсът е проведен при съществено нарушение на правилата и в несъответствие с целите на закона. В подкрепа на твърденията си той сочи, че Кокинов и

Налбантов не са представили концепция за "стратегическото управление" на Софийската градска прокуратура (СГП), което е задължително по закон. Атанасов се позовава на сайта на ВСС, където няма качени концепциите на двамата. Избраният административен ръководител Николай Кокинов не е представил концепция, което означава, че при про-

веденото събеседване не е имало и какво да защити, обяснява следователят.

Кокинов и Налбантов обаче представиха своите концепции по време на изслушването им от членовете на ВСС непосредствено преди избора. Законът за съдебната власт не задължава кандидатите да представят предварително своите стратегии за управление.

КАЛИНИК СЕ ИЗВИНИ ЗА АГЕНТУРНОТО СИ МИНАЛО

Врачанският митрополит Калиник се извини вчера на хората от Врачанската епархия за оповестеното във вторник негово агентурно минало. В присъствието на журналисти и свещеници 80-годишният владика заяви "Бих помолил за прошка и за извинение". При многобройните си пътувания зад граница той бил правил доклади само до председателя на Светия синод. Калиник отрече да е бил принуждаван да сътрудничи на Държавна сигурност. За никого не съм донесъл нищо лошо, каза той и изрази учудване, че е имал псевдоними като агент. Русенският митрополит Неофит също заяви, че не се чувства виновен към никого. Про-

сто съм изпълнил нещо, което в онова време е било изискване, когато е трябвало да се пътува извън страната, обясни той. Това било желание на Държавна сигурност и затова митрополитът бил спокоен и чист пред съвестта си, че не служи в църквата като предател. По-късно и главният мюфтия Мустафа Алиш Хаджи излезе с позиция и заяви, че не е служил на ДС. Той обаче бил викан многократно в милицията и е писал обяснения за своята нерегламентирана според тогавашните закони религиозна дейност. Това е ставало от 1986 до 1989 г. През това време той е бил обучаван за духовник и тайно е възпитавал деца в религиозна дейност.

Съдът в Страсбург осъди България за психиатриите

Настаняването в социален дом в България представлява лишаване от свобода и следва да са налице предвидените в член 5 от Европейската конвенция за правата на човека (ЕКПЧ) гаранции. Това гласи решение на големата камера на ЕСПЧ в Страсбург по делото "Станев срещу България", за което съобщава Българския хелзински комитет. ЕСПЧ присъжда обезщетение от 15 000 евро за причинени неимуществени вреди на жалбоподателя.

Жалбоподателят, Руси Станев от гр. Русе, който страда от шизофрения, е поставен под ограничено запрещение през 2001 г. и му е назначен попечител, който е общински служител. През 2002 г. той е настанен без негово съгласие в Дома за лица с психични разстройства в с. Пастра, община Рила.

Жалбоподателят се оплаква от нечовешко и унищително отнасяне, нарушаване на правото на лична свобода и сигурност, право на достъп до съд, нарушаване на правото на личен живот, липса на ефективни правни средства за защита.

В решението си Големата камера на ЕСПЧ намира, че всички оплаквания на Станев са основателни с изключение на това, че му е нарушено правото на личен живот, тъй като съдът приема, че "настаняването в социален дом в България представлява лишаване от свобода и следва да са налице предвидените в член 5 от ЕКПЧ гаранции". Насилственото въдворяване на Станев в дома прави задържането му абсолютно незаконно, смята още ЕСПЧ. Съдът отбелязва като сериозен пропуск в българското законодателство и липсата на задължение поставените под запрещение да бъдат прегледвани периодично, за да имат възможност да възстановят своята дееспособност, ако състоянието им се подобри.

Опозицията натиска ГЕРБ комисия да подхване случая „Мирослава“

Веселка ВЕНКОВА

Десницата настоя комисията за вътрешна сигурност на Народното събрание да разследва действията на изпълнителната власт около самоубийството на заподозрения за отвлечане и убийство на Мирослава Николова от Перник Стойчо Стоев-Чочо.

Какво е било процесуалното състояние на това лице, обвиняем ли е, или е бил защитен свидетел, попита лидерът на ДСБ Иван Костов. "Кой е нарушил конвойните правила, защо не е било отнето оръжието му, какво е отнетието на прокуратурата към всичко това", продължи с въпроси депутатът. Той поиска да стане ясно защо все още

не е образувано следствие и защо при обиска не е иззето оръжието от дома на самоубилия се.

"След крайно несполучливите обяснения на премиера и вътрешния министър хората нямат доверие в изпълнителната власт. Трябва друга власт да направи разследването", категоричен бе Костов. "Маса хора не са си свършили работата и трябва да бъде поискана отговорност от най-високо ниво", отсече той.

Левичата се съгласи с упреците към управляващите, а Михаил Михаил Миков добави важен въпрос около убийството, който трябва да се разгледа в парламента - вмняемостта на един от заподозрените и противоречивите изказвания за това. Коалиция за България категорично настоява за временна анкетна комисия, в която обаче ГЕРБ да нямат мнозинство, подчерта Миков. Социалистите обещаха да внесат искане за създаването ѝ.

**КУПУВАМ
сребро - 600лв./кг.
Телефон:
0899 377 465**

България

Цитат на деня

Това е ток, който обикновено слънцето е през деня, разбираемо, а вятърът е, когато има вятър

Ето така български министър-председател обяснява на немски бизнесмени що е то зелена енергия

www.duma.bg

НС забрани шистовия газ

Поискаха оставката на Трайков, защото излъгал, че не е давано разрешение на „Шеврон“

Веселка ВЕНКОВА

След близо 5-часови дебати със 166 гласа „за“, трима „въздържал се“ и само шест „против“ депутатите приеха решение за „забрана върху прилагането на технологията хидравлично разбиване при проучване и/или добив на газ и нефт на територията на България“. Депутатите посрещнаха резултатите от гласуването с аплодисменти. Против гласуваха шестима депутати от Синята коалиция, двама от десницата и един от ГЕРБ се въздържаха. Тоталната забрана предложиха от ГЕРБ след нареждане на Бойко Борисов „да бъдат уважени изцяло исканията на гражданите, протестиращи срещу допускането на проекти за шистов газ“.

„Българският парламент забрани проучването и добива на шистов газ и петрол чрез хидравлично разбиване заради екологични опасения. Това стана след протести в страната срещу шистовия газ“, предаде незабавно агенция „Ройтерс“.

„Много добре се знае къде и какви са шистите. Тук не става въпрос за проучвания. Проучванията са направени. Става въпрос за регистрацията на търговските открития. Мислех, че „Шеврон“ вече са успели да регистрират своето търговско откритие, но очевидно не са успели поради повратливата маневра на Борисов“, заяви от трибуна Румен Овчаров по време на дебатите.

Коалиция за България ще подкрепи и двете предложения за мораториум върху добива на шистов газ, увери по-рано депутатът Петър Димитров. „Не мога да си обясня само защо отсъства министърът на икономиката“, каза Димитров. Бившият икономически министър обясни как при технологията за проучване и добив на шистов газ „в радиус от 1 км се правят десетки сондажи, идват тежките, многотонни машини и

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

В дебатите против шистовия газ проф. Любен Корнезов се позова и на чл. 55 от Конституцията „Гражданите имат право на здравословна и благоприятна околна среда в съответствие с установените стандарти и нормативи...“

омачкват земята, нейното плодородие и унищожават земеделието. В земята се вкарва арсен, барий, кадмий, живак и пр. Констатирано е, че над 2000-3000 пъти е по-висока радиоактивността на водата, която се използва при технологията“. И според Димитров „се бърза за даване на разрешение, за да може някой да регист-

рира и монополизира бъдещ добив на шистов газ в България“.

Проф. Любен Корнезов многократно обяви, че ще подкрепи предложението, но отбеляза, че решенията на парламента нямат правен характер и от тях не следват санкции, че са само едни пожелания, а „мораториум означава само временна забрана на

нещо и няма вечен мораториум“. Според него текстът на предложението за окончателно гласуване решение не е юридически издържано.

Още в началото мнозинството отхвърли настояването на „Атака“ разискванията да се излъчват по БНР и БНТ. По-късно ГЕРБ не прие и гледането на

законопроекта за проучване и добив на шистов газ, внесен от Сергей Станишев и група народни представители.

С този законопроект се решава кардинално въпросът, но нещата вървят към палиативно решение, което отново отваря врата за проучване по същите методи, ако се направят промени в Закона за екологията, посочи в дебатите Волен Сидеров и подкрепи изцяло предложението на закон на левицата. Има задкулисно споразумение, усъмни се Сидеров и попита взети ли са парите на „Шеврон“ от правителството.

ТРАЙКОВ ДА СИ ХОДИ, ИЗЛЪГА ДЕПУТАТИТЕ

Министър Трайков категорично трябва да подаде оставка заради начина, по който третира проблема с шистовия газ, заяви от парламентарната трибуна Волен Сидеров. „Г-н Трайков буквално и директно излъга икономическата комисия, като каза, че разрешения на „Шеврон“ не са давани, обясни Сидеров. Той цитира позицията на Трайков пред икономическата комисия на НС в понеделник, изразена във връзка с предложенията за мораториум над проучванията и добива на шистов газ: „Всичко това, което се предлага тук, ми прилича на мафиотско убийство. Първо забраняваме добива на шистов газ, което е изстрел в сърцето. След това „контролно в главата“ забраняваме и проучванията по метода на хидравличното разбиване. А накрая слагаме забрана и на терените проучвания, които представляват камиион да върви по нивата и да пуска едно бетонно блокче. Това е все едно да отрежем главата на жертвата за по-сигурно.“

Ще избират отново Общински съвет в Кюстендил

Нови избори за общински съвет ще има в Кюстендил, постанови Върховният административен съд. ВАС отмени решението на Общинската избирателна комисия, с което бяха обявени резултатите от проведените се през октомври избори. Магистратите отмениха и решението по казуса на Административния съд в Кюстендил.

„Допуснатите нарушения при проведените избори на 23.10.2011 г. за общински съветници са съществени и не позволяват да се определи вярно крайния резултат от вота на избирателите. Самата проверка е частична, но дори и частично извършена, резултатът сочи различен от този, установен в протокола и решението на ОИК. Това налага отмяна на решението и постановяване на решение по съществото на спора. С оглед на изложените мотиви решението на ОИК - Кюстендил, ще следва да се отмени, а изборът да се обяви за недействителен“, пише в становището на ВАС.

Председателят на ОИК в Кюстендил Анани Константинов прогнозира, че най-рано в края на април или в началото на май ще има нови избори. До провеждането на нови избори ще действат общинските съветници от предишния мандат.

Георги Първанов напуска президентството с 45% одобрение

В края на втория си мандат президентът Георги Първанов е одобряван от 45% от българското население, сочи проучване на НЦИОМ. Рейтингът на държавния глава е почти същия, какъвто е бил при стъпването му в длъжност през 2002 г. - тогава е подкрепян от 44 на сто. В края на първия президентски мандат Първанов е одобряван от две трети от хората.

Последният държавен глава е запазил по-добри позиции в сравнение с предшествениците си. При Жельо Желев, който е начело на държавата от 1990 г. до 1997 г.,

има спад от 82% одобрение на едва 25 на сто. Петър Стоянов от 86% рейтинг е подкрепян от 44 на сто от избирателите в края на управлението си.

Новоизбраният президент Росен Плевнелиев влиза на „Дондуков“2 с одобрението на 55% от хората. Твърдо негативно отношение към него изразява около една пета от избирателите.

Днес Плевнелиев ще положи в Народното събрание клетва като президент. Заради церемонията в София се въвежда промяна в организацията на уличното движение.

От 7 часа до завършването на церемонията в сградата на НС се забраняват престоят и паркирането на превозни средства на пл. „Народно събрание“. От 9 часа е забранено и влизането на превозни средства по бул. „Цар Освободител“ - между бул. „В. Левски“ и ул. „Г. С. Раковски“, по ул. „Цар Шишман“ - между бул. „Цар Освободител“ и ул. „Аксаков“, и по ул. „15 ноември“ - между бул. „Цар Освободител“ и пл. „Св. Ал. Невски“.

За този период от време се закриват паркингите „синя зона“ и „служебен абонамент“.

УТОЧНЕНИЕ

В броя на ДУМА от 18 януари в информацията на трета страница „Предлагат кмета на Търговище за шеф на НСОРБ“ по вина на редакцията е написано, че Красимир Мирев е кмет на Шумен за трети мандат, а не на Търговище. ДУМА се извинява за неволната грешка.

ПОКАНА

Ликвидаторът на кооперация „Пробуда в ликвидация“, с. Боерица, община Ихтиман,

кани своите членове на 11.02.2012 г. /събота/ от 10.00 ч. в кметството на с. Боерица на общо събрание на кооперацията при дневен ред:

1. Приемане отчета на ликвидатора.
2. Приемане на приключителен баланс на кооперацията към датата на прекратяването ѝ.
3. Вземане на решение за заличаване от Търговския регистър на кооперация „Пробуда“, с. Боерица.

Поканват се членовете да участват в работата на общото събрание.
Ликвидатор: Димитър Гроздев

България Бюджетът на София угря родителите

Столичната община очаква увеличение на приходите си от такси за детски градини, но не дава повече за образование

Деси ВЕЛЕВА

Родителите на малки деца, които посещават детски градини, ще бъдат най-натоварените финансово столичани през тази година, показват данни от проектобюджета на общината за 2012 г. Това стана ясно по време на публично представяне на столичния бюджет вчера. Оказва се, че през тази година се очакват по-ниски приходи от всички данъци и такси в сравнение с миналата. Единственото

планирано увеличение идва от перото за ползване на забавачки. Вместо да облекчи родителите на малки деца, вие очаквате приходите в общината да се увеличават именно от техните такси, заяви Николай Белалов от Дискусионния клуб за социална местна политика. Въпреки че се очаква родителите да осигурят повече приходи в бюджета, за образование и издръжка на училища и детски градини общината няма да отдели повече пари за тях. По-малко разходи ще бъдат напра-

вени и за самостоятелните детски ясли, които се водят в сферата на здравеопазването. Икономии от почти 40 на сто се правят и в областта на спорта и физкултурата, които са заплаха за детските спортни дейности.

По време на вчерашната дискусия най-активни с предложения и въпроси бяха хората, свързани с образованието и културата. Сред присъстващите бе и актрисата Цветана Манева, която настоя парите за култура да не бъдат намалявани, а да останат в същия

размер. Тя призова за подкрепа на сериозната култура, вместо да се дава път на евтино, пошлото и лесно-смилаемостта.

Хората с увреждания пък заявиха, че очакват общината да осигури достъпна среда за придвижването и ориентирането им в София.

От своя страна от неправителствената организация "Велоеволюция" настояха за отделно перо в бюджета за създаването на велоалеи, което да предвижда отделянето на 1% от парите за транспорт за тази дейност.

ЗАПИСИТЕ НА БОРИСОВ ВСЕ ПАК ЩЕ СТИГНАТ ДО СЪДА

Павлета ДАВИДОВА

Скандалните записи, на които Бойко Борисов нарежда на шефа на митниците Вальо Танов да отмени проверки, грозящи покойния вече бизнесмен Михаил Михов, все пак ще стигнат до съдебна зала. След като никоя институция не се сезира да разследва изказванията, съдът ще ги чуе заради делото за клевета, което журналистът Явор Дачков смята да заведе срещу Борисов. Формална причина за иска е миналогодишното изказване на премиера от парламентарната трибуна, в което той обвини Дачков, че е манипулирал записи и е компилирал отделни телефонни разговори на Борисов. До седмица журналистът ще внесе иск за голяма сума, за да понесе някой отговорност за скандалните злоупотреби със СРС.

"Институциите още мълчат по темата. Само в съда може да стане ясно дали аз лъжа, като твърдя, че записите са истински и от СРС, или Борисов, заявявайки, че има манипулация", обясни Дачков. С Кристина Патрашкова от в. "Галерия" той разкри как според тях се е стигнало до разпространението на записите, които скандализираха цялата държава точно преди година. Двата са категорични, че подслушването е направено от МВР. Оттам записи на диск и на хартиен носител са изпратени в ДАНС. В специална зала след въвеждане на парола записът може да бъде изслушан. Според "Галерия" агент на ДАНС е презаписал чуто и го е изнесъл. Това няма как да стане без знанието на ръководството, категоричен бе Дачков.

В ДАНС от години съществува схема за рекет и изнудване на бизнесмени и политически неудобни лица, отсеке журналистът. Той твърди, че зад цялата схема стои Иван Драшков, който е направил записите, за да се подсилят при падането на Борисов от власт или при евентуални удари срещу себе си, въпреки че все още не е напълно ясно как записите са изтекли в медиите. Няма разследване на казаното, у нас всяко чудо е за 3 дни, съжеляват от "Галерия".

ПРОИЗНАСЯТ СЕ СЛЕД МЕСЕЦ ПО ДЕЛО СРЕЩУ НИКОЛАЙ ЦОНЕВ

Върховният касационен съд ще се произнесе в 1-месечен срок по едно от делата срещу бившия военен министър Николай Цонев. По него той отговаря за сключването на 4 неизгодни сделки за самолети и авточасти, които е одобрил през 1999 г. като шеф на дирекция "Управление на доставките" в Министерството на отбраната. Прокуратурата твърди, че чрез неизгодните сделки министерството е оощетено с 970 хил. лв. По това дело Цонев има оправдателни

присъди на първа и втора инстанция, въпреки че държавното обвинение настояваше за 5 години затвор. Прокуратурата обаче поиска отмяна на тези решения и връщане на процеса на по-долна инстанция за отстраняване на допуснати процесуални нарушения. Адвокатът на Цонев Васил Василев коментира, че вместо неговия подзащитен на подсъдимата скамейка трябва да са наредени десетина заместник-министри и управители на доставките в армията.

Огромна опашка от чакащи за курбан се изви пред храм "Свети Атанас" в Асеновград. Там тържествено бе честван Атанасовден, който е един от най-тачените зимни християнски празници

850 души са поискали убежище в България през 2011 г.

От януари до декември 2011 г. 850 души от 40 държави са поискали убежище в България през 2011 г. От разгледаните молби със статут на бежанец вече са 6 души, а 166 са получили хуманитарен статут, сочи справка от Държавната агенция за бежанците. 319 души са с отказ за убежище, предстои разглеждането на 646 молби.

Най-много - 324, иракчани са поискали закрила в България. Следват граждани на Афганистан - 90, 79 сирийци, 68 души без гражданство, граждани на Сомалия - 42, на Армения - 35, и др.

Като най-чест мотив за искане на убежище в България се посочва липса на сигурност за живота в условията на

въоръжени конфликти или поради етническо и религиозно противопоставяне. Наблюдава се увеличение на семействата, възрастни и болни хора, изобщо на лица от уязвими групи.

Ако чужденец получи статут на бежанец, той придобива правата и задълженията на български гражданин, с изключение на тези, за които се изисква българско гражданство, като избирателното право и възможността да заема определени длъжности. Получилият хуманитарен статут се приравнява на постоянно пребиваващ в България чужденец. По тази причина и изискванията за получаване на бежански статут са по-строги от тези за хуманитарен статут.

16-ГОДИШЕН СЕ САМОУБИ ВЪВ ВЛАДАЙСКА РЕКА

Момче на 16 години се самоуби вчера във Владейската река. Тялото бе намерено около блок 145 в столичния квартал "Хиподрума", където живее момчето. Няма данни по тялото да са открити следи от убийство и според полицията става въпрос за самоубийство.

Момчето е ученик в Испанската гимназия. Във вторник вечерта младежът се е прибрал от училище, но през нощта излязъл. На сутринта майката разбрала, че синът ѝ е изчезнал. След това е поддала и сигнал в полицията. Трупът е откаран в съдебна медицина.

РЕВИЗИРАТ ШУМЕНСКАТА РАЙОННА ПРОКУРАТУРА

Започва комплексна ревизия на Шуменска районна прокуратура, която включва и правилността на постановените прокурорски актове. Проверката ще включва и дейността на прокурор Румен Пенев, който бе задържан с подкуп от 21 000 лв. в Шумен преди дни. Според Ася Петрова, окръжен прокурор на Шумен, ревизията е планова и ще приключи след два месеца, като задачата е възложена на трима магистрати от Окръжната прокуратура. Ася Петрова не пожела да коментира какво точно е служебното положение на Пенев в момента. Тя не отговори и на въпроса какво предстои да се случи с производствата, водени от Пенев.

www.duma.bg

кратки

Два ТИР-а се сблъскаха на изхода на Дунав мост

Пожар в Русе се размина без жертви

Пожар избухна вчера сутринта в центъра на Русе, но се размина без жертви. Пламъците тръгнаха от помещение, пригодено за склад, в задния двор на магазин, който продава железария и бои. На мястото веднага пристигнали две пожарни, които потушили огъня, но тъй като в прилежащата барака имало складиран много въглища и дървен материал, районът е обхванат от гъст дим. Пожарникарите продължиха повече от час да се борят с тлеещите въглища и огънят не успя да достигне до намиращата се в непосредствена близост газоразпределителна кутия.

Мъж крал от леки коли на светофари

Великотърновски полицаи задръжаха мъж, извършил множество кражби от леки автомобили, докато чакал на светофар. Мъжът е задържан след едномесечно разследване. На 16 януари на кръстовище във Велико Търново на червен светофар спрял лек автомобил "Пежо", управляван от 42-годишна жена. В този момент чрез отваряне на предна дясна врата на колата неизвестен направил опит да отнеме дамската чанта с документи, телефон и 220 лв. Опитът му претърпял провал, тъй като жената оказала съпротива и се намесили полицаи. Задържаният е на 33 години, от с. Павел и е с 11 присъди.

13 години затвор за убийцата на 15-годишна

13 години и четири месеца затвор даде състав на Врачанския окръжен съд на обвинената в убийство Нели Панова от Мездра. Съдът призна за виновна 23-годишната Нели за това, че на 24 март 2011 г. е убила 15-годишната Надежда Вълкова от София. Тя нанесла четири удара с нож, един от които е прерязал сънната артерия. Нараняването е довело до масивна кръвозагуба, в резултат на което е настъпила смъртта. Нели Панова трябва да изтърпи наказанието при първоначален строг режим в затвор или затворническо общежитие.

България

www.duma.bg

Хора с 12 редки болести са без лечение

Семействата на жертвите излязоха на протест, за 4 деца има надежда, ако МЗ включи лекарството им в специален списък

Аида ОВАНЕС

В България има регистрирани хора с 15 редки болести и засега само за 3 от тях има надежда за лечение, поето от държавата. Хората, страдащи от останалите 12 редки болести, включително мукополизахаридоза, са оставени без лечение. Това каза Владимир Томов, председател на Националния алианс на хората с редки болести. Със запалени свещи пред храма "Света Неделя" представителите на алианса почетоха паметта на починалите преди дни деца, болни от мукополизахаридоза. След панихидата представителите на алианса и близки на страдащите от редки болести протестираха пред МЗ като пуснаха във въздуха балони.

От 11 болни от мукополизахаридоза в момента живи са 5, едното се лекува в чужбина. Така грижата на държавата са 4 деца. Годишното лечение на всяко от тях струва между 300 и 400 хил. лв., в зависимост от теглото им, поясни за ДУМА Томов. Миналия петък родите-

Близки на болни от редки болести пуснаха цветни балони пред сградата на Министерството на здравеопазването като израз на протест срещу тромавата реакция и недомислици в българското здравеопазване

ли на болни деца са имали среща със здравния министър Стефан Константинов. След нея представителите на алианса са с надежда, че скоро мукополизахаридозата може да бъде включена в списъка на Наредба 38 на МЗ за определяне на списъка на заболяванията, за чието домашно лечение НЗОК заплаща изцяло или частично. Припомняме, че лекарството е регистрирано у нас от 5 години. "Имаме становището на касата, че може да заплаща медикаментите, ако МЗ ги включи в наредбата", увери Томов. По думите му лечението на мукополизахаридоза е достъпно не само в страните от ЕС, но и в Турция, Македония и други държави.

Лечението на мукополизахаридоза може да се изплаща от НЗОК, ако предложението е мотивирано и има достатъчно средства, коментира пред журналисти министърът на здравеопазването Стефан Константинов. По думите му в Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина има промяна, според която НЗОК определя квота и въз основа на нея ще се реши дали лекарството да бъде изплащано от касата. Трябва да бъде доказано дали лекарството наистина е ефикасно, защото средствата в НЗОК са на всички здравноосигурени, добави Константинов.

Цените на билетите в Благоевградско скачат

Ерол ЕМИЛОВ

С 1 лев скачат билетите за междуградските линии в Благоевград от началото на следващия месец. Причината е пре-

движданото поскъпване на дизела. Билетът от областния център до столицата вече ще струва 12 лв. Превозвачите в областта се оказаха неподготвени за поскъпването

на горивото и заявиха, че това съвсем ще унищожи бизнеса им, тъй като и в момента били на ръба. Превозвачът Марио Богданов заяви, че транспортът е в колапс. Пътникопотокът непрекъснато

намалявал, тъй като хората пътували с влак или изобщо не пътували. Той и колегите му са пресметнали, че увеличението на дизела ще бръкне в джоба на клиентите с 1 лев.

Новината не се приема добре и от пътуващите, тъй като трябва да се подобрят условията за пътуване. Не може да се возим на счупени седалки, а 12 лв. са много за 100 км, коментира Величка Златкова.

Иван Арабаджиев също не видя причина за поскъпването на билетите. Непроменени засега остават цените на билетите за градския транспорт - 0,80 лв. Очаква се обаче увеличение на таксиметровите услуги.

Сметната палата ще проверява НРС и НСО

Сметната палата ще направи пълна финансова проверка на Национална разузнавателна служба (НРС) и Национална служба за охрана (НСО). Одит на съответствие при финансовото управление не е правен в двете служби от 4 години.

Сметната палата ще проверява бюджета, обществените поръчки, управление на имуществото, на персонала и на управленските решения. Тези проверки обикновено продължават от 3 до 5 месеца. Шефът на Сметната палата проф. Валери Димитров отбеляза, че одитите на двете служби нямат нищо общо със смяна на ръководството им.

Проверката на двете служби е част от 871 планирани одита на Сметната палата за тази година. Сред институциите, на които не е правена такава проверка също от 4 години, е и БАН.

Одит ще има и на участниците в изборите през 2011 г. за местната власт и държавен глава. В края на есента ще стане ясно какво е съответствието на отчетите на парите, които те са изразход-

вали за кампаниите и реално изхарчени. Всички партии ще бъдат одитирани и по Изборния кодекс, и по Закона за политическите партии.

Тази година за първи път ще се направи одит и заверка на годишния финансов отчет на Авиоотряд 28, който вече е първостепенен разпоредител на бюджетни средства. Ще се проверят и обществените поръчки в общините Варна, Бургас, Велико Търново, Разград, Силистра, Министерството на финансите, НЗОК и НОИ.

ВАРНЕНСКИ ЛЕКАРИ ИЗВАДИХА 6-КИЛОГРАМОВ ТУМОР ОТ БРЕМЕННА

Лекари от АГ - Варна, извършили много рядка операция, с която спасиха пациентка и запазили нейната бременност, съобщи управителят на здравното заведение д-р Радослав Минков. Гинеколозите са отстранили 6-килограмов тумор от корема на 33-годишна пациентка. Уникалното на цялата операция освен огромния размер на тумора е, че са запазени както настоящата бременност, така и бъдещи детеродни функции на жената. Прогнозата от патологоанатомичната експертиза е благоприятна поради липса на злокачествено заболяване.

Постоперативният период е преминал гладко и жената се възстановява в дома си с надеждата за безпроблемно протичане на бременността, обясни д-р Минков. В столичната болница "Пирогов" също с успех оперираха 81-годишната А.М. и извадиха от бедрото на десния ѝ крак тумор, който тежи около 5 кг. Операцията е продължила два часа, съобщиха от лечебното заведение. По предварителна информация туморът е нараснал поне от 8 години.

ПРОДАЖБА НА НЕДВИЖИМИ ИМОТИ В БАНСКО

AGRO DEVELOPMENT

тел.: 02/ 920 41 12
факс: 02/ 920 17 82

АТРАКТИВНИ ЦЕНИ!

Продажба на собствени 1-стайни и 2-стайни апартаменти в гр. Банско с акт 16

Икономика

www.duma.bg

Намаляват ни данъците наполовина при дарение във фонд за лечение

Правят облекчения и ако дадем пари за болници, училища, читалища, социални гомове

С до 50% може да се намали данъчната основа при дарение в полза на Центъра "Фонд за асистирана репродукция", Центъра "Фонд за лечение на деца" и/или Центъра "Фонд за трансплантации", съобщиха от Националната агенция по приходите (НАП). Друго данъчно облекчение, което могат да ползват българските граждани, е за дарение в полза на културни институции и организации, с това данъчната основа се намалява с до 15%.

До 5 на сто от всички доходи на физическите лица се намаляват с дарения в полза на здравни или лечебни заведения; на специализирани институции за предоставяне на социални услуги, както и на Агенцията за социално подпомагане и на Фонд "Социална закрила" към министъра на труда и социалната

политика. Облекчението е валидно и при дарение в полза на специализирани институции за деца, както и на домове за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителска грижа, на детски ясли, детски градини, училища, висши училища или академии.

Облекчението може да се ползва и за дарения в полза на бюджетни предприятия, на регистрираните в страната вероизповедания, на специализирани предприятия или кооперации на хората с увреждания, както и в полза на Агенцията за хората с увреждания, Българския Червен кръст, културни институти и читалища. Могат да намалят данъчната си основа и граждани, които даряват на юридически лица с нестопанска цел, регистрирани в Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел за осъществяване на общественополз-

на дейност, както и на фонд "Енергийна ефективност. Данъчното облекчение може да се ползва и при дарение в полза на комуни за лечение на наркозависими, а също и в полза на детския фонд на Организацията на обединените на-

ции (УНИЦЕФ).

Данъчните облекчения за дарения могат да се ползват и ако даренията са направени в полза на идентични лица от ЕС. В тези случаи към декларацията задължително се прилага и официален легализиран документ, удостоверяващ статута на получателя на дарението и неговият превод на български език, извършен от заклет преводач.

Според закона общият размер на данъчните облекчения за дарения не може да е повече от 65% от годишната данъчната основа.

Всички данъчни облекчения се ползват с подаване на данъчна декларация за доходите до 2 май 2011 г. Повече информация за ползването на облекчения можете да получите на телефон 0700 18 700 на цената на градски разговор от цялата страна.

ЧЕЗ може да спре тока на 10 000 бизнес клиенти със стари договори

ЧЕЗ призовава бизнес клиентите си, които не са се пререгистрирали до края на декември 2011 г., съгласно Закона за Търговския регистър, да актуализират договорите си с компанията. Това се налага, тъй като

контрактите с непререгистрираните клиенти се считат за невалидни, съобщиха от компанията. Съгласно общите условия на ЧЕЗ, компанията ще започне поетапно да прекъсва електроподаването на всички непререгистрира-

ни по тях обекти. По данни на компанията техният брой е около 10 000. Компанията вече е изпратила уведомителни писма до потребителите, които евентуално могат да бъдат засегнати. Уведомена е и Държав-

ната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР). Онези, които искат да проверят статуса си, могат да го направят на корпоративния сайт www.cez.bg в секция "Проверка на сметка", след въвеждане на клиентски

номер и оторизационен код. При допълнителни въпроси и необходимост от подробна информация клиентите на компанията могат да се обръщат към служителите на денонощната информационна линия 0700 10 010.

„Уникредитум“:

Лошите кредити ще растат поне до края на тази година

Лошите кредити, необслужвани над 90 дни, ще достигнат своя връх от около 19% в края на 2012 г. или началото на 2013 г. Това показва анализ на "Уникредит Булбанк" представен по време на годишната банкова конференция EuroMoney, събщи LiveBic. В доклада се казва, че качеството на активите остава уязвимо поради бавния и непредвидим процес на принудително събиране на вземанията и непренебрежимата концентрация на корпоративни кредити в недвижимите имоти и строителството, които са сред секторите, засегнати най-много от спада в реалната икономика.

"През 2012 година качеството на кредитите ще бъде подложено на допълнителен тест поради забавянето на растежа в еврозоната, която остава най-значимият външнотърговски партньор за българските фирми. Другите източници на уязвимост включват все още спадащите цени на жилищата и продължаващия процес на редуциране на финансовата задлъжнялост на корпоративния сектор, особено що се отнася до финансирането привлечено от чужбина", се казва в доклада.

Близко три пъти повече таблети прогала М-Тел

Почти троен ръст в продажбите на таблети през миналата година, отчете "Мобилтел" вчера, събщи Mediapool. В сравнение с 2010 г. клиентите на компанията са купили с 270% повече от новите мобилни устройства и те са най-продаваните продукти на дружеството. Следващи по ред са съответно устройствата за мобилен интернет и смартфоните.

Най-предпочитаните от клиентите модели устройства са тези с операционни системи Android, Symbian и Apple.

Ръстът в потреблението на мобилен интернет в мрежата на М-Тел за една година е 139%, а броят на клиентите, възползвали се от услугата, се е увеличил със 136%, отчетоха още от дружеството.

БДЖ ПУСНА ДОПЪЛНИТЕЛЕН ВЛАК ОТ СОФИЯ ДО ПЕРНИК ПРЕЗ ВОЛУЯК

Допълнителен крайградски пътнически влак от София за Перник през Волуяк пусна БДЖ от вчера, съобщиха от компанията. Той ще се движи само през съботните, неделните и празничните

дни, за да улесни клиентите на железопътния превозвач, които пътуват с влак през почивните дни до вилните зони във Волуяк и Храбърско. Влакът ще заминава от Централна гара София в 8.10 ч. и

ще пристига в Перник в 9.40 ч.

За подробна информация клиентите на "БДЖ" ЕАД могат да се обръщат към гишетата "Информация" и билетните каси в съответните железопътни гари.

КЗП спря 84 636 кутии цигари, не били самогаснещи

84 636 кутии от 16 марки цигари на различни производители е спряла Комисията за защита на потребителите (КЗП) заради несъответствие със стандарта за т.нар. самогаснещи цигари. Те са открити в три склада и един магазин за търговия на дребно, събщи "Фокус". Издадени са заповеди за забрана на пускането им на пазара, а за тези, които са били в магазина - заповед за незабавното им изтегляне.

Проверките са извършени по повод влизането в сила на новия стандарт за пожаробезопасност на цигарите. Кампанията се е провела на два етапа - през ноември и декември 2011 г. През първия етап са проверени складовете на производителите и вносители на цигари. В три от проверените обекти е установено

наличие на цигари, несъответстващи на стандарта. За тях са издадени заповеди за забрана пускането им на пазара и унищожаване.

През втория етап са инспектирани обекти за търговия на дребно с тютюневи изделия - магазини за хранителни стоки, предлагащи цигари, както и специализирани магазини за продажба на цигари и алкохолни напитки.

В магазин за пакетирани стоки, алкохол и цигари са открити цигари, несъответстващи на изискванията на стандарта, като количеството е значително по-малко - 33 кутии. На юридическото лице е издадена заповед за незабавно изтегляне от пазара и унищожаване. КЗП продължава текущия контрол върху цигарите.

Практично земегелие

www.duma.bg

Ограничени прогажби на зърно в началото на януари

Изкупните цени запазиха нивата си от края на 2011 година

През изминалите две седмици от месец януари обемите на търговия на зърнените пазари са ограничени пред-

вид ваканционния период. Средните изкупни цени на всички зърнени и маслодайни култури в страната запазиха нивата си от края на 2011 г. Върхът на търговия през периода бе слаба и спокойна, което е характерно за това време на годината. По-активна бе търговията на външните пазари, като количествата бяха предназначени основно за страни от ЕС. Това не оказва влияние върху цените, тъй като обемите бяха предварително складиран на магизажа.

През изминалия период в търговските среди, а също така и анализаторите, започнаха да коригират своите прогнози за зърнените запаси към редуция, най-вече поради влошената климатична обстановка в Южна Америка. В основните страни-произво-

дителки на зърно и маслодайни култури - Аржентина и Бразилия, продължава засушаването и това създава доста притеснения за реколтата. Анализаторите отчитат и есенното засушаване в Украйна, Румъния и Унгария, което най-вероятно ще се отрази в намаляване на експортния потенциал на тези страни. Това даде отражение и върху цените в САЩ и в Европа, които в рамките на предходните две седмици отбелязаха ръст.

За анализирания период (23.12.2011

- 10.01.2012 г.) напусналите количества зърно от страната са: пшеница - 39 047 тона; ечемик - 320 т.; слънчоглед - 16 944 т.; царевица - 62 214 т.; рапица - 4252 т.; ориз - 114 т., и брашно - 99 т. Темпът на напусналите количества зърно от страната се запазва и е сравним със същия период на миналата година. Към момента се отчита повишение на количеството зърно напуснало страната при всички култури спрямо реколтната 2010 с изключение на ечемика.

МЕЖДУНАРОДНИ ПАЗАРИ

От началото на 2012 г. цените на зърното на международните пазари останаха сравнително стабилни, но все пак посоката беше на леко повишение. Анализаторите обаче отчитат, че обемите на търговия на физическия пазар са много ограничени и възходящото развитие на цените до голяма степен се дължи на спекулативен фактор. Анализаторите очакват повишени цени на растителните масла през първото полугодие на 2012 г. Стремително поскупване на соята в Щатите провокира покачването на цените в целия маслодаен комплекс. Основна причина за това се посочва отново сушата в Южна Америка и най-вече в Аржентина и Южна Бразилия.

От Oil World предупреждават, че ако положението в Южна Америка не се подобри, следва да очакваме повишени цени на растителните масла и мазнини през периода януари-юни 2012 г. Според анализатори пазарът на растителни масла в Европа вече формира ценовото си дъно през първата половина на декември. През последните десетина дни цената на холандското сурово соево масло на пазара в Ротердам се покачи с близо 40 евро до EUR960-965/т FOB, рапично масло поскупна с 30 евро - до EUR965-975/т FOB, а суровото слънчогледово масло - с 20-25 долара - до \$1220-1225/т FOB Ротердам.

Цената на слънчогледовото семе FOB Будапеща през втората седмица на месец януари остава без промяна и е на ниво от 476 дол./т. Цената в Украйна се стабилизира на нива в диапазона от 440-450

дол./т. Цените на слънчогледа в Русия също остават без промяна в сравнение с предходния обзорен анализ, като се движат в рамките на 280-330 дол./т. Цената на рапицата в Украйна остава без изменение спрямо миналата седмица и се движат в диапазона на 515-525 дол./т. Цената FOB на рапицата в Унгария също остана без промяна - 555 дол./т. На борсата в Париж цената на рапицата е в диапазона. През следващата седмица се очаква информация за състоянието на житната реколта. Очаква се цените на основните култури през 2012 г. да бъдат силно повлияни от климатичните фактори, както и от размера на засетите площи - по-специално на тези, засети с царевица и соя.

Пшеница

През 2011 г. бяха постигнати едни от най-високите цени на хлябната пшеница за страната през последните години. По данни на САПИ средната цена на хлябната пшеница за страната е 374 лв./тон без ДДС.

Средни цени на хлябна пшеница (2005-2011 г.) - лв./т без ДДС.

2005 - 153; 2006 - 199; 2007 - 358; 2008 - 351; 2009 - 198; 2010 - 262; 2011 - 374.

Причината за постигането на тези цени се дължи най-вече на високите стойности на пшеницата от старата реколта, когато в периода февруари-май 2011 г. търговията се осъществяваше на нива от 450-460 лв./т. Цените на пшеницата от нова реколта се сринаха с повече от 150 лв./т и през месец декември 2011 г. бяха отчетени най-ниските нива за годината - средна цена 304 лв./т.

Тенденцията на пазари в първите две седмици на месец януари не е положителна. По данни на САПИ средната цена за седмицата е 303 лв./т без ДДС.

При пшеницата с ниски хлебопекарни качества средната изкупна цена за 2011 г. е 349 лв./т без ДДС. Годината стартира с високи ценови равнища 420-430 лв./т през месеците април-май, а цените от новата реколта също отчетоха значителен спад. През месец август е регистрирано най-ниското ценово ниво от 284 лв./т. През месец декем-

ВЪТРЕШЕН ПАЗАР

ври е регистриран лек ръст на цената и по данни на САПИ тя е 292 лв./т без ДДС.

В началото на 2012 г. не се отчита промяна в цената, като офертни цени има едва в 10 области на страната. Средната цена остава стабилна - 292 лв./т без ДДС.

Ечемик

Сравнително ограниченото производство на ечемик от нова реколта през 2011 г. доведе до точна обратната тенденция в цените в сравнение с пшеницата. В началото на 2011 г. средните цени на ечемика бяха сравнително ниски 320-330 лв./т, а от нова реколта стартовата цена бе 327 лв./т и в рамките на годината достигна до 340 лв./т. Средната цена за 2011 г. 313 лв./т без ДДС.

Средни цени на ечемик (2005-2011 г.) - лв./т без ДДС.

2005 - 147; 2006 - 184; 2007-325; 2008 - 343; 2009 - 177; 2010 - 224; 2011 - 313

Царевица

През 2011 г. пазарът на царевица и съответно ценовите равнища бяха относително спокойни. Най-високи ценови равнища бяха отчетени през месеците юли-август - до 450 лв./т. Цените на царевицата от новата реколта стартираха на нива от 320-330 лв./т и съответно с леки отклонения се запазиха до края на годината. Средната цена на царевицата за страната за 2011 г. е 380 лв./т без ДДС.

Средни цени на царевица (2005-2011 г.) - лв./тон без ДДС.

2005 - 150; 2006 - 188; 2007 - 357; 2008 - 396; 2009 - 202; 2010 - 257; 2011 - 380

В началото на 2012 г. средната цена на царевицата остава без промяна. Ценовият коридор, в който се сключват сделки, е 290-320 лв./т без ДДС. Средната цена към 10.01.2012 г. за страната по данни на САПИ е 305 лв./т.

Черен маслодаен слънчоглед

В ценово отношение пазарът на слънчоглед беше динамичен и това се отрази на търговията. По данни на САПИ средната цена за 2011 г. е 758 лв./т без ДДС. Цените на слънчогледа от старата реколта достигнаха до значителни стойности, като през месец февруари беше отчетена средна цена за страната от 913 лв./т без ДДС. Новата реколта стартира при ниски ценови равнища предвид добрата реколта и наличието на преходни количества от старата реколта. През месец септември 2011 г. отчетената цена е 645 лв./т, а месец октомври регистрира най-ниското ценово равнище за годината - 591 лв./т без ДДС. Активната търговия и най-вече износът доведе до леко повишение на цената през останалите месеци и за месец декември средната цена достигна до 640 лв./т без ДДС.

Средни цени на слънчоглед (2005-2011 г.) - лв./т без ДДС.

2005 - 386; 2006 - 363; 2007 - 566; 2008 - 673; 2009 - 395; 2010 - 608; 2011 - 758

В началото на 2012 г. цените на слънчогледа остават стабилни. По данни на САПИ средната цена за изминалата седмица е 636 лв./т без ДДС. Ценовият коридор, в който се сключват сделки, е от 630 до 660 лв./т.

АКТУАЛНА ЦЕНОВА ИНФОРМАЦИЯ

ПШЕНИЦА: Франция (FOB Руан) - 203 евро/т (+14 евро/т.); САЩ - 260 дол./т (+9 дол./т.); Германия (FOB Балтийско море) - 213 евро/т (+4 евро/т.); Унгария - 218 дол./т (без промяна); Украйна - 250 дол./т (без промяна); Русия - 245 дол./т (без промяна).

ЕЧЕМИК: Франция (FOB Руан) - 185 евро/т (+2 евро/т.); Германия - 184

евро/т (+3 евро/т.); Унгария - 210 дол./т (без промяна); Украйна (FOB Одеса) - 265 дол./т (без промяна); Русия (FOB Новоросийск) - 263 дол./т (без промяна).

ЦАРЕВИЦА: Франция (база Атлантика) - 195 евро/т (+3 евро/т.); САЩ 274 дол./т (+22 дол./т.); Унгария (FOB Будапеща) - 201 дол./тон (без промяна); Украйна (FOB Одеса) - 230 дол./т (+5 дол./т.); Русия - 185 дол./т (без промяна).

Икономика

www.duma.bg

Меркел каза „Не” на Борисов

3 а 5% съфинансиране на проектите, които се изпълняват по европейските фондове, не само за най-слабите държави, а и за държавите отличници настоя премиерът Бойко Борисов на срещата си с германския канцлер Ангела Меркел вчера. Той поиска подкрепата на Германия за това, предаде „Фокус”. Порано Борисов изложи позицията си и на срещата с ръководството на Източния комитет на германската икономика.

България е една от трите държави в Евросъюза с най-добра финансова дисциплина, се обърна към водещите германски икономисти Борисов. Въпреки това излиза, че е по-добре да имаш висок външен дълг и висок бюджетен дефицит, защото по този начин те подпомагат, каза премиерът. Държавите, които не са финансово дисциплинирани, са облагодетелствани с по 5% съфинансиране, такива като България, които спазват всички критерии, трябва да съфинансират с 20% европейските проекти, посочи Борисов.

„Много ми е интересен вашият коментар. Изпадам в неловко положение пред моята опозиция. С нищо не ни стимулирате. Излиза, че е по-добре да си популист, да вдигаш дълг и дефицит, вместо да си спазваме всички критерии”, посочи Борисов. Той допълни, че при 5% съфинансиране в България биха се освободили около 500 милиона лева, които да се пренасочат към други важни сфери.

Европейската комисия може да бъде по-гъвкава при определянето на процента съфинансиране от националния бюджет за проектите с европари. Така канцлерът на Германия Ангела Меркел отговори на искането на Борисов България също да има право на по-нисък процент съфинансиране, съобщи БНР.

Меркел деликатно обясни, че и Германия е финансово стабилна и дисциплинирана държава, но също не ползва по-нисък процент на съфинансиране от еврофондовете, така че има логика да се действа по-гъвкаво и за

Броим по 1 млн. евро всеки месец за мотрисите „Дезиро”, остатъка плащаме след продажбата на „Товарни превози”

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

във времето на финансово-икономическа криза. Няма как да не го платим, защото в противен случай гаранциите, които има България, и безграничното доверие на Германия в случая, и да не иска подобни гаранции, ще бъде нарушено. Ние не бихме могли да позволим това не само заради нас, а заради бъдещите поколения и отношения между двете страни”, бе коментарът на Борисов.

Министърът на транспорта Ивайло Московски съобщи, че сме предложили схема, чрез която погасяването на кредита да е по 1 млн. евро всеки месец до края на годината, а при продажбата на „Товарни превози”, което също трябва да се случи до края на годината, да се погаси и останалата част от заема, която възлиза на 156 млн. евро, тъй като материалните активи на дружеството се оценяват поне за 300 млн. евро.

За темата „Шенген” Меркел смята, че скоро ще сме член на пространството. Премиерът Борисов беше категоричен, че и сега перфектно се справяме с охраната на границата и българо-турската е най-добре охраняваната граница в Шенгенското пространство, въпреки че не сме член. Той откри още една прилика между България и Германия - че и двете страни получават добри кредитни рейтинги от международните агенции.

ТОЙ: КОГАТО КАНЦЛЕРЪТ ГОВОРИ, АЗ СЛУШАМ

3 апитан от журналисти, защо е толкова добре приет в Германия, Бойко Борисов каза, че има само едно обяснение: „За разлика от много други премиери, когато канцлерът говори, аз слушам и след това изпълняваме в България правилните решения, които те предлагат. В България се счита, че най-лошото, което можем да направим, е да подпомагаме други държави. За разлика от нас, такива страни като Франция и Германия подпомагат недисциплинираните, финансово разточителни държави, когато изпаднат в криза”, каза премиерът. На въпрос дали България би подпомогнала държавите в криза, премиерът каза „Веднага! В момента, в който техните заплати и пенсии станат по-ниски от българските, съм готов веднага да ги подпомогна”.

Станишев:

Борисов да не се чуди защо чуждите инвестиции падат главоломно

Германските инвеститори също биха могли да отговорят, че не са стимулирани от Бойко Борисов, защото правителството му изгони RWE и E.ON от

България. Това заяви лидерът на БСП и президент на ПЕС Сергей Станишев по повод казаното от Борисов на среща с Източната комисия на

германската икономика в Берлин. Според Станишев няма защо премиерът да се чуди защо чуждите инвестиции падат главоломно.

Изкупен е над 90% от тютюна в Североизточна България

Изкупен е над 90 на сто от тютюна в Североизточна България, показва справка от Националната асоциация на тютюнопроизводителите, предаде БТА.

Според заместник-председателя на асоциацията Фикрет Бекир в района работят 10 фирми, изкупуващи тютюн. Цените са по-високи от миналогодишните - между 2.70 и 3.15 лева за сорта „Бърлей” и между 3.00 и 3.80 лева - за ориенталския. Фикрет Бекир смята, че през следващата година производството на тютюн в този район ще бъде увеличено между 15 и 20 на сто заради увеличаващата се безработица и завръщащите се от работа в чужбина български граждани.

Председателят на Националната асоциация на тютюнопроизводителите Цветан Филев съобщи, че вече се изграждат структури в 123 общини и областни центрове на асоциацията в райони, където се отглежда тютюн.

Строителство
на сгради
в София

Real
Land Fund

РЕАЛ ЛЕНД ФЪНД ЕООД

тел.: 02/ 920 41 12 факс: 02/ 920 17 82

Свят

Снимка БГНЕС

Италианските водолази прекъснаха работата си в кораба "Коста Конкордия", който се удари в риф и се наклони, защото огромният плавателен съд леко се е раздвижил. Взето е решение за спиране на работата, за да не се застрашат водолазите, работещи в потопената част на кораба. Все още не е ясна съдбата на 22 души

ПЕС се обяви срещу младежката безработица

Кампанията е част от мерките за смекчаване на ефектите от кризата

ПЕС започва европейска кампания за ограничаване на младежката безработица, съобщи председателят на партията Сергей Станишев на срещата си в Страсбург с датския премиер Хеле Торнинг-Шмит. Темата ще бъде водеща в европейските дискусии и част от търсенето на решенията за смекчаване на ефектите от кризата. Станишев отбеляза, че младежката безработица в България също е сериозен проблем и БСП ще предложи законодателни промени. По думите му младите хора без работа в Испания са 40%, а в нашата страна - близо 25 на сто.

Станишев и Торнинг-Шмит са обсъдили приоритетите на датското председателство на ЕС, както и начините, по които да бъдат постигнати социалдемократически-

те им виждания, се посочва в съобщение на пресцентъра на БСП. Двата са обсъдили пътя за постигане на баланс между финансовата отговорност във всяка страна от ЕС и запазването на социалната справедливост, защото негативите на кризата се плащат най-вече от гражданите.

Станишев разговаря и с новоизбрания председател на Европейския парламент Мартин Шулц, който изрази ясно желание да направи институцията по-влиятелна при взимането на решения. Двата са обсъдили и предстоящата на 30 януари среща в Брюксел между председателя на ПЕС, премиерите-социалисти, председателя на ЕП и председателя на групата на социалистите и демократите в ЕП. В този лидерски формат ще

Снимка Пресцентър БСП

В Страсбург Станишев разговаря с датския премиер Хеле Торнинг-Шмит

бъдат обсъдени мерките срещу икономическата криза, както и посегателствата върху демокрацията в Унгария.

Преди да замине за Страсбург, Сергей Станишев заяви, че няма нужда от рейтингови агенции, за да се разбере, че политиката на френския президент Никола Саркози и десните правителства като цяло е провалена. "Милионите безработни само във Франция са доказа-

телство за спешната необходимост от промяна на курса", категоричен бе Станишев. По повод решението на "Стандарт енд пуърс" да понижи рейтинга на девет страни от еврозоната лидерът на ПЕС заяви, че рейтинговите агенции действат субективно, политически и безотговорно, затруднявайки живота на милиони европейци.

На настоящата пленарна сесия членовете на ЕП обсъждат ва-

риантите за по-ефективна регулация на кредитните агенции, както и приоритети за международното споразумение за икономически съюз и икономическо управление. Вчерта бе гласувана резолюция, в която ЕП изложи исканията и коментарите си, свързани с преговорите по новото споразумение за засилен икономически съюз. Резолюцията подчерта нуждата от растеж и солидарност.

ИСПАНИЯЩЕ НАКАЗВА ПОЛИТИЦИТЕ ПРАХОСНИЦИ

Испания ще предприема наказателни действия срещу политиците, които не спазват бюджетните лимити, заяви министърът на финансите и държавната администрация Кристобал Монторо Ромеро. Политиците или ръководителите, назначавани от тях, "не могат да харчат над лимитите, определени в бюджетите им", тъй като това би означавало изкривяване на държавните сметки, каза министърът в ефира на радио Кадена сер. Правителството ще промени законодателството, за да направи възможно съдебното преследване, посочи Монторо.

Орбан бие отбой

Унгарският премиер Виктор Орбан прояви отстъпчивост, след като Европейската комисия му даде един месец да промени законите, които му предоставят противоречива власт върху Централната банка. В интервю за в. "Билд" Орбан заяви: "Ние сме отворени и готови на преговори по всички проблеми, посочени от Европейската комисия, въз основа на сериозни аргументи". Във връзка със закона, който предоставя на унгарското правителство противоречиви правомощия върху Централната банка, Орбан уточни: "В този случай ще се подчиним на властта, а не на аргументите".

www.duma.bg

кратки

ЕП с нови 14 зам.-председатели

На заседание на Европейския парламент бяха избрани 14-те нови зам.-председатели. Според правилниците в Европейския парламент зам.-председателите са членове на Бюрото на Европейския парламент. Бюрото е органът, който изработва правилата на парламента. То изготвя и предварителния проектобюджет на институцията, както и взема решения от административен, кадрови и организационен характер.

Тревога в Белград

Сръбската полиция разполага с информация за подготовката на покушения срещу висши държавни лица, заяви министърът на вътрешните работи и вицепремиер на Сърбия Ивица Дачич. По такъв начин Дачич потвърди появилите се в медиите информации, че се подготвя нападение над сръбския президент Борис Тадич, срещу патриарх Ириней, срещу директора на полицията Милорад Вельович и срещу самият Дачич.

Небето над Кипър „се затвори“ за 4 часа

Четиричасова стачка на авиодиспечерите в Кипър затваря на практика въздушното пространство на страната. Следващата сряда също ще бъде "стачен" ден. Авиодиспечерите протестират срещу рестриктивните мерки за замразяване на заплатите в публичния сектор и орязване на бонуси във възнагражденията.

Стачка спря разширението на Панамския канал

Хиляди работници, които са заети в разширяването на Панамския канал, започнаха стачка - те искат повишаване на работната заплата и подобряване на условията на труд. Работниците искат заплата им, която е 3 долара, да стане 5 долара на ден.

Чили пак се разлюля

Земетресение с магнитуд 5,6 беше регистрирано по централното крайбрежие на Чили, съобщи Геофизичният институт на САЩ. Трусът е бил усетен и в столицата Сантяго. Няма данни за жертви и разрушения.

Властите отцепиха Белия дом, след като през оградата на резиденцията на американския президент беше хвърлена димна бомба. Говорител на тайните служби заяви, че димката била хвърлена в комплекса в момент, когато над 1500 демонстранти протестирали пред Белия дом. Президентът Барак Обама и съпругата му Мишел били отишли на вечеря и не се намирили по това време в Белия дом, но се прибрали, докато властите разследвали случая.

Новият евродоговор ще е готов гнес

Окончателният проект за Договор на ЕС с по-стриктни фискални правила трябва да бъде готов утре (днес - бел. ред.), за да могат политическите лидери да го обсъдят, заяви ирландският премиер Енда Кени. Очаква се европейските лидери да подпишат договора, който трябва да засили доверието на инвеститорите и да облекчи дълговата криза в еврозоната, на срещата на върха на 30 януари.

ЛАВРОВ: УДАРЪТ СРЕЩУ ИРАНЩЕ Е КАТАСТРОФА

Военен удар на Запада срещу Иран би довел до "катастрофа", която ще поляризира допълнително опасното разделение в мюсюлманския свят, обяви руският външен министър Сергей Лавров. На въпрос дали САЩ и съюзниците им ще извършат нападение срещу Ислямската република Лавров отвърна: "За шансовете дали подобна катастрофа ще се случи, или не, трябва да попитате тези, които постоянно говорят за това". "Това несъмнено ще налее масло в огъня, който вече тлее, пожарът на конфронтации между сунити и шиити и откъдето това. Ще се създаде верижна реакция и не знам къде ще стигне всичко това", изтъкна министърът.

Русия иска стабилност

Политолози, социолози, журналисти обсъждат „новия” Путин

Повечето руснаци не искат резки промени, бързи, кардинални реформи в икономическия и политическия живот на страната. Това е изводът от данните на допитване на Общоруския център за изучаване на общественото мнение (ВЦИОМ), направено в края на декември м.г. Твърдението, че страната има нужда от съществени промени, са одобрили едва 39% от анкетиранияте. Докато 53 на сто смятат, че Русия има нужда от стабилност и от еволюционни реформи.

Колкото до популярните личности в Русия, новина няма - както и преди, така и сега за политик на 2011-а руснаците обявиха премиера Путин. Вниманието към Путин се увеличи още повече със започването на президентската битка за Кремъл. Връщането на Владимир Путин на президентския пост в Русия е „най-вероятното развитие на събитията, и то още в първия тур”, прогнозира руският политолог Дмитрий Орлов, цитиран във в. „Российская газета”. Основания за този извод дава според него статията на премиера Путин, кандидат в изборите за държавен глава през март, поместена в понеделник от в. „Известия”.

Изброените от Путин успехи на днешното ръководство показват, че премиерът има „системен поглед върху ситуа-

цията в страната и се стреми да довърши постройката, чийто строеж започна в края на 90-те, за да направи системата наистина органична”, обяснява Орлов.

Изданиято помества и други мнения на експерти от състояла се кръгла маса за предизборния материал, представен от Путин като покана за широк диалог за бъдещето на страната. „Нищо не бе казано например за борбата с престъпността и наркоманията. Ако този разговор не започне, вторият тур е неизбежен”, твърди Александър Ципко.

„Фактически сега преминаваме към президентско-парламентарна форма на управление” и обществото вече е различно - „интерактивна Русия, в която всички имат желание да участват в живота на страната. И премиерът не може да не го разбира”, смята Юрий Шувалов от ръководството на управляващата партия „Единна Русия”, говорил на форума.

Статията в „Известия” е „признак, че се формира нов имидж на Путин като мек модернизатор и опора на средната класа в Русия”, коментира политолози, цитирани в „Московский комсомолец”. „Единна Русия” е готова да последва Путин, лидера на партията. Членовете ѝ са убедени, че постиженията на Русия през управлението на еки-

па начело с Путин са и тяхна заслуга, добавя вестникът, като се позовава на Сергей Железняк от партийното ръководство.

Много издания правят предположения към кого се обръща в посланието си днешният премиер. Според „Независимая газета”, „политическата му част е адресирана не само до участниците в протестните митинги през декември, но и до елитите, разтревожени от опасността политическата нестабилност да се задълбочи”.

„Независимая газета” нарича статията на Путин основно политическо събитие на седмицата, което според експерти приближава Русия към гражданското общество. Путин „си поставя грандиозна задача - да приложи демокрацията по такъв начин, че страната да не се разпадне”, отбелязва Олга Крищановская, руски политолог.

Според експерти, споделяйки с хората в Русия ясната си визия и разбиране на текущата ситуация, Владимир Путин ще може да спечели мнозина на своя страна. А това на свой ред ще заздравят основите на стабилността в руската държава, добавя „Независимая газета”.

Информационният ефект от митингите на опозицията в Русия не сработи срещу Владимир Путин - центърът ВЦИОМ

твърди, че рейтингът му нараства вече три седмици поред, пише „РБК дейли”. Според Валерий Фьодоров, шеф на социолозите от ВЦИОМ, подкрепата за Путин в Русия е нараснала за три седмици от 42 на 48 процента и за изборите може при известни условия да достигне 60 на сто, посочва изданието. Вестникът обаче припомня тенденцията анкетиранияте съзнателно да лъжат, за да изглеждат „социално положителни”. ВЦИОМ предсказваше за управляващите 53 на сто от гласовете на парламентарните избори през декември, а фактически „Единна Русия” получи само 49 процента. Резултатът от президентските избори може да открий още по-големи грешки на социолозите, предупреждава „РБК дейли”, като се позовава на Фьодоров. „Руската социология не е достатъчно честна”, коментира аналитикът Александър Дугин, цитиран в материала. ВЦИОМ е „структура, контролирана от президентската администрация, и изявенията на нейни представители имат твърдо пропаганден характер”, заявява той.

Експертът Дмитрий Орлов просто посъветва кандидата да победи честно, пише „Московский комсомолец”, и го цитира: „Та нали честните избори са единственото условие, поставено от опозицията, за да легитимира Путин като президент”.

Междувременно най-влиятелният либерал в кабинета - първият зам.-председател на правителството Игор Шувалов, заяви, че Кремъл трябва да приеме, че най-големите протести през 12-годишното управление на Владимир Путин са променили завинаги руската политика и са обрекли опитите да бъде използвана сила срещу недоволните.

„Не трябва да се боим от тази нова ситуация,” заяви Шувалов при откриването на икономическа конференция в Москва в памет на архитекта на свободните пазарни реформи в Русия Егор Гайдар. „В политически смисъл страната ще живне, едва ли ще е възможно това да бъде потиснато,” подчерта той. Шувалов добави, че недоволството е тлеело от дълго време и на него трябва да се отговори с реформи.

Въпреки някои различия наблюдателите са единни в едно - Путин за пореден път доказва, че в Русия той е политик номер едно. Именно той формира дневния ред на кампанията, изпреварвайки основните си конкуренти. Освен това Путин не просто дава отговори на най-важните въпроси - той демонстрира, че търси нови подходи, без да отстъпва при това нито от ценностите, нито от приоритетите, и е готов да действа така и занапред, коментира „Российская газета”.

Вместо „Топол” и „Стилет”

Министерството на отбраната на Русия продължава превъоръжаването на ракетните части

РОССИЙСКАЯ
ГАЗЕТА

СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С

ДУМА

Владимир ПОЛЕТАЕВ

Според съобщението на официалния представител на пресслужбата и информацията на Министерството на отбраната полковник Вадим Ковал, през тази година още две дивизии на Ракетните войски със стратегическо назначение (РВСН) ще получат на въоръжение най-новите ракетни комплекси „Ярс” с междуконтиненталната балистична ракета РС-24.

Новите комплекси, каквито вече има в два полка от края на миналата година, трябва да сменят, в частност, остарелите „Стилет”. Ще припомним, че „Ярс” вече дават бойни дежурства край Иваново.

През 2012 година напълно ще приключи превъоръжаването с мобилния комплекс „Ярс” във втори полк на Тейковската дивизия в Ивановска област, а също така ще започне превъоръжаването с този комплекс в Новосибирска и Козелска дивизия, уточни Вадим Ковал.

Според Министерството на отбраната, най-новото русковъоръжение е в състояние да се противопостави на

външните заплахи. Свидетелство за това са новите планове за модернизиранието на войските на РВСН. Вече не е тайна, че в най-скоро време ще започне работа по създаването на най-новата стотонна междуконтинен-

тална ракета с шахтно базиране. А през следващите десет години, според новия план, най-вероятно напълно ще бъдат модернизирани силите на РВСН. Преди всичко за сметка на подмяната на остарелите

ракети от типа „Стилет” и „Топол” с новите „Ярс” и „Топол-М”.

Разгръщането на новите ракетни комплекси е асиметричният отговор на разгръщането в Европа на елементи от американската ПРО (противоракетна отбрана).

В края на декември бе направено изстрелване от подводно положение на морската стратегическа ракета „Булава”, а също така бяха направени изпитания на стратегическата ракета „Стилет” с нова бойна глава и поставяне на бойно дежурство на втори полк на ракетния комплекс „Ярс”.

Последното за миналата година изпитателно залпово подводно изстрелване от ракетния подводен крайцер със стратегическо назначение „Юрий Долгоруки” на две ракети Р-30 „Булава” (РСМ-56, SS-NS-30 според класификацията на НАТО) бе на 23 декември. Според стандартната процедура на конструкторските тестове залповото изстрелване е определящо и завършващо. След това президентът Дмитрий Медведев тържествено обяви на прием в Кремъл с висшия команден състав на армията и флота успешното приключване на изпитанията на „Булава”. В края на ноември в присъствието на Медведев официално заработи РЛС „Воронеж-МД”. А от първи декември бойно дежурство дават създадените по заповед на президента въздушнокосмически войски.

Предполага се, че в близко бъдеще „Булава” ще стане основа на морските стратегически ядрени сили на Русия. Вече започна строителството на нови подводници, съобразени с тази ракета. На ракетния крайцер „Юрий Долгоруки” ще има 12 шахти с ракетите „Булава”. На втория серийен крайцер от същия проект 955А „Александър Невски” се планират 16 такива ракети. Освен това се предполага по 20 ракети „Булава” да има на следващите крайцери от същата тази серия „Владимир Мономах”, „Святител Николай”, а също така на четири РПКСН (ракетни подводни крайцери със стратегическо назначение - бел.ред.), които ще влязат в строй до 2020 година.

Ще припомним, че от 18 изстрелвания на „Булава” за успешни бяха признати 11. И само четирите поредни изстрелвания в крайна сметка повлияха на решението на командването най-накрая да приключат седемгодишните изпитания.

Интервю

www.duma.bg

Стилиян Иванов:

Чиновници се разпореждат с труда и данъците ни

Интервю на Лилия ТОМОВА

□ Какво се случва с конкурсите в икономическото и туристическото ведомство, г-н Иванов, та чак посланиците на Евросъюза у нас сезирахте в понеделник за нередностите там?

- Вече две години в това министерство се провеждат конкурси, от които трябва да излезе нещо полезно за България. Нали уж туризмът е стратегически отрасъл за страната?! От туризъм би трябвало да се храни не само семейството на министъра и обръчите около му, но и десетките хилядите семейства, заети в бранша: хотелиери, ресторантьори, техният персонал, музейни работници, екскурзоводи, транспортни фирми, производители и търговци на сувенири, селски стопани...

В този смисъл провеждането на добре финансирани конкурси, които трябва да стимулират развитието на туризма у нас, се очаква да имат "зашеметяващ" резултат. Само че "зашеметяващото" до момента е в безрезултатно похарчените досега 10 млн. лв. от отпуснатите общо 30 милиона.

□ В момента министерството си има други грижи - да ни агитира колко е безопасно да добиваме шистов газ...

- А не е ли редно разследващите органи да ревизират конкурсите на това министерство и да проверят дали наистина срещу огромната сума има и подобаващи резултати. И ако няма, къде е дефектът? В изпълнителите на поръчката или в качеството на възложителя в лицето на

СТИЛИЯН ИВАНОВ е завършил Националната природо-математическа гимназия със златен медал, магистър е по режисура от НАТФИЗ. Автор и режисьор е на повече от 20 документални филма, на над 200 видеоклипа и над 1000 тв предавания. Бил е директор на две телевизии. Сега управлява единствената българска телевизия за култура и туризъм - "ТВ Арт".

Липсата на квалификация у оценяващите се отразява върху дадените от тях оценки, което води до неправилно класиране на кандидатите. Комисията пък е действала и в противоречие с принципите за публичност и прозрачност. В документите, отразяващи дейността й, т.е. протоколите, няма мотиви, обосноваващи направеното оценяване, липсва яснота как са формирани конкретните цифрови изражения на оценките на отделните кандидати по зададените от възложителя критерии и подкритерии.

□ Извинявайте, как така? Това дори за не много запознат с материята човек човек изглежда съвсем абсурдно.

- Ами така. Възложителят задава в документацията си като подпоказател 1 "Каче-

Дали Европа ни е приела като истинска част от себе си и ще остави ли местните ни феодали своеволно да харчат парите й, нима себе си и нас режисьорът

ство на концепцията". По този показател се оценяват предложените концепции от участниците, съвместимостта им с комуникационните цели, идеята на филмите, посланието и цялостният криейтив. За Додофилм ООД по този подпоказател комисията пише: "Концепцията най-общо е фокусирана върху кадри от най-значимите тракийски гробници и храмове, като те ще бъдат представени от известни български археолози и чрез кратки сцени-възстановки с актьори". И дава 1.43 точки от възможни 3 т. За класирания на първо място и определен за изпълнител кандидат по същия подпоказател е записано: "Концепцията е за представяне на тракийската култура и наследство в пълнота", което твърдение пък получава 2.86 т. от максималните 3 т. Абсурдно е да се приеме, че тези "констатации" представляват мотиви за оценка и по някакъв начин могат да обосноват извод за по-високото оценяване на едната концепция.

□ Т.е. комисията действа в противоречие дори с правилата на възложителя?

- Да, комисията действа и в противоречие с правилата, определени от самия възложител. Един от кандидатите - "Премиер студио плюс" ООД, е получил по-ниска оценка за това, че предвижда диктор само на български език, а другите версии ще бъдат със субтитри на съответния чужд език, което (според комисията) затруднява възприемането от зрителя. В документацията на възложителя обаче, както и в допълнителните разяснения, които са направени от него, изрично е указано, че е свободен изборът и че всеки кандидат сам определя дали предложените от него филми ще бъдат със субтитри или с дубльор. С две думи - комисията в нарушение изискванията на възложителя поставя част от кандидатите в неравнопоставено и дискриминационно положение. Като недостатък в работата на комисията отчитаме и факта, че тя не е отчела опита на кандидатите. Част от документите, които следваше да се представят, са доказателства за опит в подобна дейност и водопродукт, сходен на продукта обект на конкурса. За съжа-

ление тези две важни изисквания, които най-точно - фактически, а не на думи, представят възможностите на кандидатите, не са намерили своята оценка.

□ Чи ли харчи министерството на Трайчо Трайков за тези проекти?

- Чи ли? 80 на сто от парите, които ще се похарчат, са евросредства по програма "Регионално развитие".

□ Казахте го това на посланиците от ЕС. И все пак - извинете ме за въпроса, но не смятате ли, че битката ви е, как да кажете, почти обречена? У нас властта, знаете го, се има за безгрешна...

- След като публично огласих закононарушенията, в министерството на Трайков десетки познати и непознати хора се свързаха с мен и ме попитаха същото. И те били изпадали в подобни ситуации, но не виждали смисъл в опитите си да получат справедливост. Именно на това, на умората и на скептицизма, разчитат и всички чиновници, експерти, министри, които поставят себе си над закона. Ако всеки един от нас реагира отговорно, когато попадне в подобна ситуация, рано или късно България ще излезе от XVIII век, в който все още е. И ако не ние, то тези след нас ще имат достоен живот. Моята реакция е от уважение към труда ми и към труда на целия екип, с който работя вече 10 години.

□ Какво не изчислихте този път чиновниците, като са се захванали да заматат, както се казва, под кревата нередностите, натворени от самите тях?

- На това, на което винаги разчитат - чиновниците се надяваха да плюем на труда си и да махнем с ръка: "Карай!".

□ Кой или какво най-много ви ядосва в този безумен, както го наричат, конкурс?

- Неспазването на закона и идеята, че някой е над обществените норми, ме кара да реагирам по начина, по който реагирам.

□ Чу се, че сте сезирали и парламентаристите за нередности, а и жалба в КЗК сте подали. Хайде да ми отговорите честно - надявате ли се да ви обърнат внимание? Да вземат отношение? Да подгледат нещата по местата им? И кога?

- Честно - исторически погледнато, властта на Балканите се е крепяла през столетията именно на убеждението, че няма как да се променят нещата. Аз реагирам не заради нечие внимание или отношение, а по-скоро използвам случая като лакмус - доколко Европа ни е приела като истинска част от себе си и ще остави ли местните феодали своеволно да се разпореждат с труда ни и с парите й?

Българските властници поставят себе си над закона

оценяващи комисии? Защо то видно е, че разни самонадеяни държавни чиновници и "експерти" се разпореждат с огромни суми, без да търпят каквато и да е отговорност за взетите решения. Колкото до последния конкурс - ето фактите:

В края на септември 2011 г. министърът на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков обяви откритата процедура за "изработване на серия рекламни филми за промоция на България като атрактивна целогодишна туристическа дестинация" (продължителност 6-7 мин.). В предмета на поръчката се включва и филм "Тракийско наследство" на 9 езикови версии, обособен като самостоятелна позиция.

При провеждане на обществената поръчка констатирахме редица нарушения, които в крайна сметка водят до опорочаването на избора на изпълнител. МИЕТ

следваше да определи комисия, която да оцени предложените кандидати. Законът предвижда в състава й да има лица, притежаващи необходимата професионална квалификация и практически опит в съответствие с предмета и сложността на поръчката; изисква се включване и на външен експерт с квалификация в съответствие с предмета на поръчката (чл. 34 от Закона за обществените поръчки).

В сформираният от министъра комисия липсват специалисти експерти, квалифицирани да оценят техническите предложения на кандидатите: режисьори, сценаристи, оператори, т.е. все хора, които реално са създатели на подобен род продукти. Липсват дори специалисти от областта на тракологията - траките и тракийската култура са същността по обявената поръчка.

Министерството на Трайчо Трайков безрезултатно похарчи за няколко месеца 10 млн. лв.

Общество

ГЕОРГИ
ГЕОРГИЕВ

“Наистина ли искате да кажете “никога” на една такава компания като “Шеврон”?”, попита вчера посланикът на САЩ Джеймс Уорлик.

Да, мистър. И още как. Наистина ли си мислите, че може да правите цял народ на маймуна, само в угода на интересите на една, макар и гигантска, ваша корпорация?

Но недейте да преигравате. Със сигурност сте замислили заедно с кабинета някой финт с цел да заблудите обществеността и проучванията за шистов газ да продължат. Практиката показва, че рядко си оставяте “магарето в калта”. Поради това протестиращите срещу шистовия газ да не бързат да вят байряците, а да следят какво ще се случва оттук нататък и да реагират макси-

Анатолий СТАНКУЛОВ

Признайте си и бъдете нащрек

мално бързо и твърдо, когато измамата лъсне.

Г-н Уорлик заяви още, че ако бил българин, щял да иска да разбере дали в земята ни има шистов газ. Не е необходимо да става българин, г-н Уорлик. Не си го причинявайте! Иначе ще вземете да се уподобите на хора като бившия ни посланик в Москва Илиян Василев, философът работещ като икономист Красен Станчев, политикът Иван Костов и други такива. Преченете добре кое е по-добре за вас - да ви дърпат конците или вие да дърпа-

те конците?

Що се отнася до наличието на шистов газ. Такъв има, разбира се. Както и навсякъде другаде по света. Така казват геолозите. Преди време ви го казахме пак по същия повод - не е в това проблемът, а в преченката дали е изгодно да използваме една рискова технология при недоказани резултати. Давате за пример, че в САЩ цените на газа били двойно по-ниски от българските. Обаче пропускате да съобщите, че причините за това са най-разнообразни, включи-

телно и меката зима. Разбира се, добивът на шистов газ оказва влияние, но вероятно добре знаете, че има обосновани съмнения в рентабилността на този добив, в действителната му цена. Не ние в България, а медиите в САЩ обнародваха скандална кореспонденция между лица, причастни към добива на шистов газ, които твърдят, казано по български, че той намирился на далавера.

Изказването на Уорлик, че вече нямало екологични проблеми, пък изобщо не подлежи на

коментар. То явно е неадекватно.

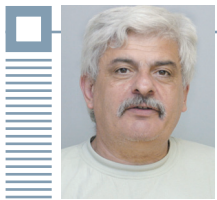
Освен това г-н Уорлик даде пример с Германия, която имала по-ниски цени от нашите за синьото гориво. Така е. Въпрос на договорка между германското правителство и “Газпром”. След като Германия се очертава като стратегически партньор на Русия, тя ще получава съответните преференции. Логично. А когато България се очертава като регионален лайнмет по Русия, какви преференции да очакваме, Ваше превъзходителство?

Американският посланик отново разви вчера любимата си теза, че протестите целят да навредят на енергийната независимост на България, т.е. че те имат външен подбудител. Тази вкусна за любителите на конспирации “дъвка” бе мляскана обилно и от поддръжниците на добива на шистов газ като например Красен Станчев, който обяснява вчера в един вестник протестите с това, че били платени от “Газпром” и руския премиер Владимир Путин.

Скъпи протестиращи, вземете най-накрая и си признайте колко взехте от

руснаците. Пароли, явки, имена, номера на сметки, всичко. Да вземат да се успокоят господата, че не са единствените, на които им се плаща, че обслужват чужди интереси. Защото тях и там ги стяга чепикът. Не могат да разберат как може една кауза да обедини десетки хиляди българи, без предварително да е одобрена от началниците им зад граница, без да са получили инструкции, без да са взели финансиране от и за поредната неправителствена организация.

Нихт, Сали, борзам!

ВАСИЛ
ПОПОВ

Има една история с родопски овчар, разказана от Тодор Корув. И в тази история става дума за годините на Втората световна война. Както Сали си пасе овцете по хълмовете на Родопите, над него летят германски самолети, които отиват да хвърлят бомбите си над Гърция. Вечерта в кръчмата Сали разказва, че си разговаря с германските пилоти. Естествено, го питат: “Какво си говорехте?” Той обяснява: “Аз му викам яла, Ханс,

да ядем куртмач. А той ми отговаря: Нихт, Сали, борзам!”

Нещо подобно се случи тези дни, когато българският министър-председател Бойко Борисов отиде на посещение в Германия. Отиде с една доста празна кошница, която имаше намерение да понапълни. Нищо такова не се случи. Нека да поясним, че премиерът искаше да намали съфинансирането на европейски проекти, където внасяме по 20%, да ги сваляме на 5. Какво му каза Ангела Меркел? Тя му каза дипломатично не!

Един голям дълг към Германия за покупката на 25 железопътни мотори също трябваше, според Бойко и неговия транспортен министър, да бъде уреден. Като част от нашето БДЖ товарните превози се предоставят на германците. Да, ама не! Защото гер-

манците не го щат това. Те си искат парите. Значи и тук на Бойко му казаха не.

Дали не е прибрзано това отиване на българския премиер да “целуне ръка” на една дама, която ръководи най-мощната в момента европейска държава в икономически и финансов план? На този въпрос само той може да отговори.

Отношенията на България с Европейския съюз и в частност с Германия не може да се поставят на една хлъзгава почва или на една гнила дъсчица. Борисов не знае на какво стъпва, когато отива да разговаря с г-жа Меркел. Не че тя трябва да му дава уроци, обаче така се получиха. Не че на него му трябват уроци, обаче всъщност му трябват много уроци. Държанието му е такова, че няма нужда да се обучава, но резултатите за нашата

държава са такива, защото той очевидно е неук. И на какво да го учим? Той не взема от дума. За него в нашата страна няма политическа опозиция. За него няма експерти, които разбират от европейските и световните проблеми, от които да черпи ум и разум. Защото той си е той.

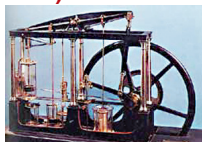
Основният въпрос за всички българи остава: Точно такова ли управление на нашата държава искаме? Точно за това ли гласувахме? Да ходим по света и да се излагаме? Да ходим да искаме, без да знаем какво? И каквото искаме, да не го получаваме. Инак, много е лесно всеки българин да отиде в Германия, да се запише за участие в някаква среща с канцлера и да целуне ръката на г-жа Меркел. От това ще остане един спомен. И никаква фийда за народа на България.

Датума

19

www.duma.bg

1736 - РАЖДА СЕ ДЖЕЙМС УАТ, БРИТАНСКИ ИНЖЕНЕР (УМИРА 1819 Г.). Няма специално образование, но изобретенията му са двигател на индустриалната революция. На негово име е наречена единицата за мощност. Усъвършенства конструираните преди него парни двигатели с въвеждането на отделен от работния цилиндър кондензатор. Създател на универсална парна машина (на снимката), патентована през 1784 г.

1839 - РАЖДА СЕ ПОЛ СЕЗАН, ФРЕНСКИ ХУДОЖНИК (УМИРА 1906 Г.).

Учи право и въпреки протестите на своя баща решава да се занимава с изкуство. Създава собствена система за геометризация и деформация на предметите, която след това се използва в кубизма, фавизма и др. модернистични течения в изобразителното изкуство. Превръща живописа във философия. Фокусира се върху натюрморти, пейзажи, сцени с къпещи се и портрети.

1879 - РАЖДА СЕ СИМЕОН РАДЕВ, ПУБЛИЦИСТ, ДИПЛОМАТ И ИСТОРИОГРАФ (УМИРА 1967 Г.). Завършва право в Женева, участник в македонското движение, в Балканската и в Междусъюзническата война. Бил е дипломат в Букурещ, Берн, Хага, Цариград, Вашингтон, Лондон и Брюксел. Развива активна публицистична дейност. Основната му творба е документалната историческа хроника “Строителите на съвременна България”.

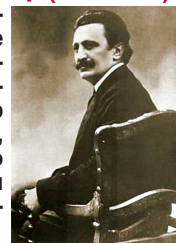
1920 - СЪЗДАДЕНА Е ШУМЕНСКАТА КОМУНА. БКП(т.с.) печели общинските избори и създава комуна, която съществува две години - до януари 1922 г.

Първоначално за кмет е избран Стефан Янев, а от 29 септември 1920 г. - Крум Арнаудов. Сред постиженията на комуната са откриването на общински фурни, отпускането на допълнителни средства за подпомагане на малоимотни и безимотни, въвеждането на данък върху едрите собственици, откриването на общински магазин за евтини хранителни стоки, назначаването на работнически лекар и др.

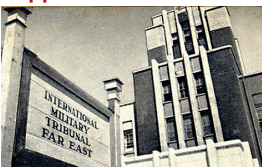
1938 - УМИРА БРАНИСЛАВ НУШИЧ, СРЪБСКИ ПИСАТЕЛ И КОМЕДИОГРАФ (Р. 1864 Г.).

Пише разкази и фейлетони, в които разобличава военолобивите интереси на сръбското правителство и изразява любов и симпатия към българския народ. Автор на комедиите “Мистър Долар”, “Доктор”, “Покойник” и др., както и на драмите “Бездна”, “Хаджи Лоя” и др. Най-известната му книга е “Автобиография”.

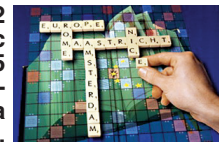

1946 - СЪЗДАДЕН Е МЕЖДУНАРОДНИЯТ ВОЕНЕН ТРИБУНАЛ ЗА ДАЛЕЧНИЯ ИЗТОК.

Споразумение за това подписват 11 държави - СССР, САЩ, Великобритания, Китай, Франция, Канада, Австралия, Холандия, Нова Зеландия, Индия и Филипините. Трибуналят ръководи т.нар. Токийски процес (3 май 1946 - 12 ноември 1948) срещу висши японски военни, обвинени във военни престъпления.

1955 - НА ПАЗАРА СЕ ПОЯВЯВА ИГРАТА „СКРАБЪЛ”. Играе се от 2 до 4 човека върху табло с размери обикновено 15 на 15 квадрата. Използват се плочки, върху всяка от които има написана буква от азбуката.

Целта на играта е да се състави дума от плочките, които държи всеки играч, като в същото време думата се съчетае с някоя или някои от думите от таблото.

1989 - ФРАНСОА МИТЕРАН СЪБИРА НА ЗАКУСКА В ПОСОЛСТВОТО НА ФРАНЦИЯ В СОФИЯ 12 БЪЛГАРСКИ ДИСИДЕНТИ. В срещата участват Желю Желев, Блага Димитрова, Анжел Вагенщайн, Радой Ралин, Николай Василев, Светлин Русев, Йордан Радичков, Ивайло Петров, Стефан Продев, Копринка Червенкова, Алексей Шелудко, Барух Шамлиев. Пет години по-късно, на 19 януари 1994 г., Митеран отново е в България и кани 12 интелектуалци на закуска. Този път те са разделени.

МОНД

LE MONDE diplomatique

българско издание

дипломатик

19 януари 2012, година 9, брой 1 (86)

lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com

www.bg.mondediplo.com

8 стр.

Климатът – спешен случай

ИГНАСИО РАМОНЕ

ПОРАДИ тежката финансова криза и икономическия ужас, които изживяват европейските общества, забравяме, както ни напомни през декември Срещата на върха в Дърбан, Южна Африка, че промяната на климата и унищожаването на биологичното разнообразие са основна опасност, която заплашва човечеството. Ако не променим бързо преобладаващия модел на производство, наложен от икономическата глобализация, ще достигнем точката, от която няма връщане назад и малко по малко човешкият живот на планетата ще стане непоносим.

Преди няколко седмици ООН оповести раждането на 7-милиардния жител на планетата, филипинското момиченце Даника. За по-малко от 50 години броят на жителите на земята се умножи 3 и половина пъти. И мнозинството живее в градовете. За първи път селяните са по-малобройни от гражданите. Но ресурсите на планетата не се увеличават. Появява се ново безпокойство. Какво ще стане, когато недостигът на някои природни ресурси се увеличи? Откриваме с изненада, че нашият безкраен свят е ограничен...

През последното десетилетие благодарение на растежа на някои развиващи се страни броят на хората, които се включват в консумацията и излизат от бедността, е над 150 милиона... (1) Как да не се радваме? Няма по справедлива кауза в света от борбата срещу бедността. Това обаче предполага голяма отговорност за всички, защото тази перспектива не съвпада с доминиращия консумативен модел.

Очевидно е, че планетата не разполага с природни и енергийни ресурси, които да се ползват от световното население без ограничения. Ако всичките 7 милиарда консумират колкото един европейец, ще са нужни ресурсите на две планети. А ако консумират колкото един среден американец – три планети.

От началото на XX век световното население се е увеличило 4 пъти. В същото време потреблението на въглища например се е увеличило 6 пъти, на мед – 25 пъти. От 1950 г. консумацията на метали се е увеличила 7 пъти, на пластмаси – 18 пъти, на алуминий – 20 пъти. ООН отдавна предупреждава, че изразходваме с 30% повече от това, което земната биосфера е способна да възстанови. Поуката – трябва да приемем и да наложим един много по-скромен и пестелив начин на живот.

Този съвет изглежда изпълнен със здрав смисъл, но не трябва да се прилага по отношение на единия милиард хронично гладни хора в света, нито на трите милиарда, които живеят в

бедност. Мизерията заплашва човечеството като бомба със закъснител. Огромната пропаст, която дели богати и бедни, въпреки прогреса, продължава да бъде една от чертите на днешния свят (2).

Това не е абстрактно твърдение, то отговаря на конкретната действителност. През десетте минути, необходими за да се прочете тази статия, 10 жени в света ще умрат при раждане, 210 деца под 5 години – от лесно лечими болести (100 от тях от мръсна вода). В същото време помощта на богатите държави за бедните е намаляла с 25% през последните 15 години. А в света годишно се харчат 500 милиарда долара за въоръжение...

Ако в отговор на оправданите искания на населението през следващите десетилетия увеличим със 70% производството на храни, последствията за екологията ще са катастрофални. Освен това увеличението няма да е постоянно, защото почвите ще се изтощат, пустинята ще напредне, недостигът от сладка вода ще нарасне, ще се засили унищожението на биологичната среда... Плюс газовете с парников ефект с тежки последствия за климата.

Да напомним също, че милиард и половина хора използват за домашни нужди течни и твърди горива – дърва, въглища, газ и петрол, главно в Африка, Китай и Индия. Едва 13% от използваната в света енергия е чиста и се възстановява – водната, вятърната, слънчевата... Останалата е ядрена или произхожда от твърдите и течните горива, най-пагубните за природната среда.

В тази обстановка е още по-обезпокояващо, че големите развиващи се

страни започват да използват хищнически индустриални и извличащи методи, имитирайки най-лошото, което правеха и правят развитите страни. Всичко това причинява невъзстановими щети на животинския и растителния свят.

Какво е биологичното разнообразие? Всички живи същества. А се констатира най-масовото и брутално измиране на растителни и животински видове на земята. Всяка година изчезват между 17 и 100 хиляди вида. Скорошно проучване разкри, че 30% от морските видове изчезват поради интензивния риболов и промяната на климата. Един на всеки осем растителни видове е застрашен. До 2050 г. една пета от живите същества може да изчезне.

Когато планетата губи един животински или растителен вид, се променя веригата на живота и на естествената история. Това е атентат срещу свободата на природата. Следователно, защитата на природното разнообразие означава защита на обективната солидарност между живите същества.

Човекът и хищническият му модел на производство са основната причина за унищожаването на биологичното многообразие. През последните три десетилетия прекомерността на неолибералната глобализация ускори това движение.

Глобализацията облагодетелства създаването на един свят, подчинен на икономическия ужас, в който финансовите пазари и големите частни корпорации възстановиха закона на джунглата, на най-силния. Свят, в който печалбата оправдава всичко, независимо от цената за човека и околната среда. Глобализацията сти-

мутира ограбването на планетата. Грамадните консорциуми се нахвърлят върху природата с прекомерно силни разрушителни средства. И извличат огромни печалби като замърсяват напълно безотговорно водата, въздуха, горите, реките, океаните, почвата... които са общо притежание на човечеството.

Как да се спре това грабене? Ето четири спешни решения, които могат да бъдат взети:

– да се смени моделът, като се премине към „солидарна икономика“, която създава социално сцепление, защото печалбите няма да отиват само в едни ръце, а ще се облагодетелстват всички. Това е икономика, която произвежда блага, без да руши планетата, без да експлоатира трудещите се, без да дискриминира жените, без да пренебрегва социалните закони;

– да се спре глобализацията чрез завръщане към правила, които да променят вредното и извратено разбиране за свободната търговия. Трябва да се осмелим да възстановим изборително една доза протекционизъм (екологичен и социален), за да тръгнем към деглобализация;

– да се овладее треската на финансовите спекулации, която налага неприемливи жертви на цели общества, както е днес в Европа, където пазарите са взели властта. Трябва спешно да се наложи такса върху финансовите операции, за да се прекрати борсовата спекулация;

– да спрем промяната на климата и да защитим човечеството, и ако искаме да спасим планетата, спешно да излезем от логиката на непрекъснатия растеж, който не може да продължава вечно, и да приемем най-последно разумно обръщане на посоката на растежа.

С тези прости мерки ще се появи надежда на хоризонта и обществата ще придобият отново доверие в прогреса. Кой обаче ще има политическата воля да ги приложи?

(1) Само в Латинска Америка като следствие от социалната политика на прогресивните правителства в Аржентина, Боливия, Бразилия, Еквадор, Никарагуа, Парагвай, Венецуела и Уругвай близо осемдесет милиона души излязоха от бедността.

(2) В света около 100 милиона деца, най-вече момиченца, не ходят на училище; 650 милиона нямат достъп до питейна вода; 850 милиона са неграмотни; повече от 2 милиарда нямат канализация, нито тоалетни; около 3 милиарда живеят, т.е. осигуряват жилище, храна, транспорт, здраве и т.н., с по-малко от 2 евро на ден.

LE MONDE DIPLOMATIQUE –
испанско издание
Превод Венко Кънев

Как се фабрикуват обществените дебати

ОФИЦИАЛНОТО лице е вентрилог, който говори от името на държавата. То заема официална поза — би трябвало да опишем мизансцена на официалното — говори в полза и вместо групата, към която се обръща, говори за и вместо всички, говори като представител на всеобщото.

Тук стигаме до съвременното понятие за общественост. Какво представлява общественото мнение, за което говорят по право създателите на модерните общества, общества, в които правото съществува? По подразбиране това е мнението на всички, на мнозинството или на тези, които имат влияние, които са достойни да имат мнение. Мисля, че официалното определение в едно общество, което претендира да бъде демократично (а именно, че официалното мнение това е мнението на всички), включва в себе си едно латентно определение (а именно, че общественото мнение е мнението на тези, които са достойни да имат мнение). Съществува един вид цензово определение за общественото мнение като просветено мнение, като мнение, достойно за това име.

Логиката на официалните комисии е създаването на група, съставена по такъв начин, че да демонстрира всички външни обществено признати и разпознаваеми белези на способността за изразяване на мнението, достойно да бъде изразено, при това в съответна форма. Един от най-важните негласни критерии при подбора на членовете на комисията и особено на нейния председател е интуицията, която хората, натоварени със задачата да съставят комисията, имат, че въпросната личност познава неписаните правила на бюрократичния свят и ги разпознава, или другояче казано, някой, който умее да играе играта на комисията по легитимен начин, начин, който надхвърля правилата на играта и легитимира самата игра. Някой не е толкова вътре в играта, колкото онзи, който е надмогнал нейните граници. Във всяка игра има правила и екип от опитни и нови играчи. Независимо дали става дума за кабилета, или за интелектуалния свят, аз използвам следната формулировка: превъзходството в повечето общества е изкуството да боравиш с правилата на играта, отдавайки с тази игра с правила висша чест и слава на самата игра. Контролираният нарушител се противопоставя изцяло на еретика.

Доминиращата група приема нови членове въз основа на дребни белези на поведението, които съставляват изкуството да се спазват правилата на играта дори в допустимите нарушения на тези правила: приличието, обноските. Шамфор има една прочута фраза: *Главният викарий може да се усмихне на някоя коцунствена шега, епископът може и да се разсмее, а кардиналът — дори да вметне някоя своя забележка* (1). Колкото повече човек се издига в йерархията, толкова повече той може да си играе с правилата на играта, но *ex officio*, от позиция, която не подлежи на съмнение. Антиклерикалният хумор на кардинала е във висша степен клерикален.

Общественото мнение е винаги своеобразна двойна реалност. Не можем да не споменем това, когато искаме да установим правила в неконституирани области. Когато се казва: „Налице е липса на правна норма“ (един изключителен израз) по отношение на евтаназията или „забременявания от епруветка“, тогава се канят хора, които ще работят с целия си авторитет. Доминик Мемми (2) описва една комисия по етика (*по проблемите на изкуственото възпроизвеждане*), съставя и от различни хора: психолози, социолози, жени, феминистки, архиепископи, равини, учени и т.н., които имат задачата да преобразуват един сбор от етически идиолекти (3) в универсален дискурс, който да запълни липсата на правна норма, т.е. да даде официално решение на един труден въпрос, вълнуващ живо обществото, например, легализирането на сурогатните майки. Когато се работи по такива въпроси, е необходимо да се прибегне до общественото мнение. В такъв контекст функцията, която се определя за сондажите, е твърде разбираема. Да се каже, че „сондажите са с нас“, е равнозначно на „Бог е с нас“ в друг контекст.

Но има известно неудобство при сондажите, тъй като понякога просветеното мнение е срещу смъртното наказание, докато сондажите са по-скоро за него. Какво да се прави? Създава се комисия. Комисията

От една страна сме изправени пред небивала до този момент икономическа и социална ситуация. От друга, сме свидетели на осакатени обществени дебати, сведени до алтернативата между суровите икономии (на десницата) и бюджетните орязвания (на левицата).

По какъв начин се откроява пространството на официалните дискурси, по силата на какво чудо мнението на дадено малцинство се превръща в обществено мнение? Именно това обяснява социологът Пиер Бурдийо в настоящата лекция за държавата, изнесена през 1990 г. в Колеж дьо Франс и публикувана едва този месец.

ЕДИН НЕПУБЛИКУВАН ТЕКСТ НА
ПИЕР БУРДИЙО*

изгражда просветено общественост, което ще превърне просветеното мнение в легитимно в името на общественото мнение — което впрочем твърди точно обратното или няма никакво отношение по въпроса (както се случва нерядко). Едно от свойствата на сондажа се състои в това да постави въпроси, които хората не са си поставили, и да прокара отговори на въпросите, които те не са си поставяли, следователно да наложи отговори. Всъщност не става дума за хитрост при създаването на образците, а за факта, че се налагат на всички въпросите, които изникват пред просветеното мнение, и по този начин се дават отговори от името на всички по въпроси, които изникват само пред някои хора, тоест дават се просветени отговори, предизвикани от въпросите. Така за хората започват да съществуват въпроси, които не са съществували за тях, въпросът за тях е бил именно зададения въпрос.

Във връзка с това ще приведа един текст на Александър Макинън от 1828 г., публикуван в книга на Пил, посветена на Хърбърт Спенсър (4). Макинън определя общественото мнение, като дава една дефиниция, която би могла да се превърне в официална, ако не бе срамна за едно демократично общество. Когато говорим за общественост, винаги играем двойна игра между откровеното определение (всеобщото мнение) и приемливото, действащо мнение, получено като ограничен подансамбъл на общественото мнение, съставено по демократичен път:

Мнението е това чувство към каквато и да било тема, поддържано и породено от най-добре информиранияте, най-интелигентните и най-моралните личности в общността. Това мнение постепенно се разпростира и бива възприето от всички личности с образование и чувство, подобаващо за една цивилизована държава.

Истината на господстващите се превръща във всеобща истина.

Да се изкара на преден
план авторитетът,
от чието име се говори

През 80-те години на XIX в. в Националното събрание публично се обявява това, което социологията трябваше да преоткрие, а именно че училищната система следва да елиминира децата от най-долните социални слоеве. В началото се поставя въпросът, който впоследствие е напълно изоставен, тъй като училищната система, без да бъде заставяна, се заема да върши това, което се очаква от нея. Следователно не е нужно да се говори за това. Интересът от завръщането към генезиса е твърде важен, тъй като в началото се провеждат дебати, в които съвсем открито са казани неща, появяващи се по-късно като провокативни открития на социолозите.

Възпроизводителят на официалното знае как да продуцира, т.е. да произвежда, правейки театър (в етимологичния смисъл на термина *producere*, който означава *изваждам наяве*), нещо, което не съществува (в смисъла на сетивно, видимо), и да говори от негово име. Той трябва да произвежда това, в името на което има правото да произвежда. Той не може да не прави театър, да не създава форми, да не върши чудеса. Най-обикновеното чудо за един словотворец е словесното чудо, реторичния успех. Той трябва да представи това, което оправдава неговите думи, или казано другояче — авторитета, от името на който той има правото да говори.

Тук отново се натъквам на определението за прозопеята, което търсех преди малко: *Риторична фигура, при която говори и действа лице, което споменаваме — отсъстващ човек, мъртвец, животното или одушевена вещ*. В речника, който винаги си остава прекрасен инструмент, откриваме следната фраза на Бодлер: *Да си служиш умело с даден език, означава да практикуваш един вид вълшебено заклинание*. Книжовниците, тези, които си служат с изкусен език, като юристите и поетите, трябва да представят въображени референт, в името на който те говорят и който произвеждат във форми, говорейки. Те трябва да дадат живот на това, което казват и от чието име говорят. Те трябва едновременно да произведат едно слово и да вдъхнат вярата в универсалността на това слово с помощта на сетивното пресъздаване (в смисъл на призоваване на духовете, на призраките — държавата е призрак...) на онова нещо, което ще обезпечи това, което те правят: „нацията“, „трудещите се“, „народът“, „държавната тайна“, „държавната сигурност“, „обществената потребност“ и т.н.

Пърси Шрам показва, че свещените церемонии са пренасяне в сферата на политиката на религиозните церемонии (5). Ако религиозният церемониал може да се пренесе така лесно чрез свещените церемонии в политическите церемонии, то е защото и в двата случая трябва да се накарат хората да повярват, че съществуват основания за произнасяното слово, което не се явява като самоосноваващо се, легитимно и универсално единствено защото има театрализация (в смисъл на магическо заклинание) в групата, сплотена около и съгласна със словото, което я обединява. Оттук и съдебният церемониал. Английският историк Е. П. Томпсън подчертава ролята на съдебната театрализация в Англия през XVIII в. (перуките и т.н.), която не може да се разбере напълно, ако не се прозрее, че тя не е обикновен външен блясък, своеобразно допълнение, в смисъла, който влага Паскал, а е съставна част от съдебния акт (6). Да кажеш истината в сако, жилетка и панталони е рисковано — рискуваш да погубиш тържествеността на словото. Постоянно се говори за реформиране на съдебната реч, но това никога не се прави, защото това е сетната одежда, голите царе вече не са харизматични.

Официалното, или колективната
недобросъвестност

Едно от твърде важните измерения на театрализацията е театрализацията на интереса към общия интерес. Става дума за театрализацията на убеждението във всеобщността на интереса, в безкористността на политика, театрализацията на вярата на свещенослужителя, на убежденията на политика, на неговата вяра в това, което прави. Ако театрализацията на убеждението е съставна част от подразбиращите се условия при упражняването на професията на книжовника (ако един професор по философия трябва да си дава вид, че вярва във философията), то е защото тя представлява основна почит на официалното, на официалния човек. Тя е това, което трябва да бъде приписано на официалното, за да бъде наистина официално — нужно е да се признае безкористността, вярата в официалното, за да бъде то наистина официално. Безкористността не е второстепенна ценност, тя е *самата* политическа добродетел за всички управници. Лудориите на свещенослужителите, политическите скандали представляват крахът на този вид политическа вяра, в която всички са недобросъвестни, а вярата е един вид колективна недобросъвестност, в смисъла на Сартър, игра, в която всички се лъжат и лъжат другите, знаейки, че се лъжат. Това е то, официалното...

(1) Nicolas de Chamfort, *Maximes et pensées* (Максими и мисли), Париж, 1795.

(2) Dominique Memmi, *Savants et maîtres à penser. La fabrication d'une morale de la procréation artificielle* (Учени и ментори. Създаването на морално учение за изкуственото възпроизвеждане), *Actes de la recherche en sciences sociales*, № 76-77, Париж, 1989, с. 82-103.

(3) Om гръцката дума *idios*, частен, частен гуккурс. (4) John David Yeadon Peel, *Herbert Spencer. The Evolution of a Sociologist* (Хърбърт Спенсър. Еволюцията на социолога), Heinemann, Лондон, 1971. Уилям Александър Макинън (1789-1870) има гъла кариера като член на Британския парламент.

(5) Percy Ernst Schramm, *Der König von Frankreich. Das Wesen der Monarchie von 9. Zum 16. Jahrhundert. Ein Kapitel aus der Geschichte des abendländischen Staates* (гъа тома), H. Böhlau Nachfolger, Баумар, 1939.

(6) Edward Palmer Thompson, *Patrician society, plebeian culture* (Обществост на патрициите, култура на плебеите), *Journal of Social History*, том 7, № 4, Бъркли (Калифорния), 1974, с. 382-405.

* Френски социолог (1930-2002). Настоящият текст е взет от *Sur l'Etat. Cours au Collège de France, 1989-1992* (За държавата. Лекционен курс в Колеж дьо Франс, 1989-1992), Raison d'agir-Seuil, Париж, 5 януари 2012.

Църковна лепта за еврото

На 4 януари сутринта във Франкфурт с церемония под светлините на прожекторите и звука на Одата на радостта на Бетовен, ръководителите на борсата дадоха началото на първите операции в евро (...). Европа победи скептицизма и критиките, за да се сдобие с единна валута. За най-голямо щастие на своите привърженици еврото се оказа една рожба в добро здраве, а не хилаво бебе, както очакваха неговите противници.

Дейн Питърсън,
„We have liftoff“ (Имаме излитане), *Business Week*,
Ню Йорк, 18 януари 1999.

Във Франция, страна, в която безработните с най-ниски помощи са по-благоприятствани от повечето работещи по света, Новата година ни посреща с еврото, първи жалон на колективна надежда без исторически прецедент. Това е най-добрата новина от много време насам! (...) Постепенното хармонизиране, което еврото ще наложи, вероятно ще е благоприятно за нас, тъй като нашите удържки са най-тежки, а социализмът ни – най-типичен, всеки цар би трябвало да облекчи първо нашите данъци.

Клод Амбер,
Льо Поан, Париж,
31 декември 1998

Журието за Нобелова награда не сбърка, когато през 1998 г. даде наградата за икономика на канадска Робърт Мъндел, теоретик на валутните конвергенции. Как да не видим в това едно признание за архитектите на еврото? Франция от своя страна не прояви достатъчно признателност, особено към един от онези, които изнесоха на свой гръб операцията по изстрелването в орбита на еврото, а именно управителя на Френската централна банка, Жан-Клод Трише.

Жан-Мари Коломбани,
по това време директор на Монд,
23 ноември 2001

Невероятно е да си свидетел на този изблик на народен ентузиазъм, който никой не беше предвидил (...) [Еврото] се посреща с ентузиазъм, не с одобрение, а с ентузиазъм от народа.

Жан-Клод Трише,
по това време управител на Френската централна банка,
Канал LCI, 1 януари 2002

Еврото ще проработи както финансово, така и политически. Ще стане част от пейзажа на глобализираната икономика. Сред финансовите пазари има консенсус, че еврото ще преусее. Ако пазарът смята, че еврото ще успее, значи ще успее.

„The euro is here to stay“
(Еврото е тук за дълго време),
The Independent on Sunday,
Лондон, 3 януари 1999

[Противниците на единната валута] тъгуват по платноходите, те са хора, които мечтаят за свят, в който човек се придвижва само с балони.

Ален Дюамел,
Европа 1, 5 януари 1999

ДОКАТО ПРАВИТЕЛСТВАТА УСПОКОЯВАТ, БАНКИТЕ ВЕЩАЯТ НАЙ-ЛОШОТО

Гърчове за спасяване на единната валута

БЕРНАР КАСЕН*

ВЪВ филма на Стенли Кубрик *2001: Космическа одисея* (пуснат по екраните през 1968 г.) роботът HAL 9000, чудо на изкуствения интелект, качен на пътуващия към Юпитер космически кораб *Discovery*, се освобождава от контрола на астронавтите. Той успява да ги елиминира всичките, с изключение на един, който съумява да изключи захранването му. Ако с поглед към миналото се върнем на Земята и по-конкретно в Европа, можем да сравним еврото (свободен електрон, над който няма направляваща го политическа власт) с космическия робот. През януари 1999 г. в атмосферата на всеобща радост от въвеждането на тази единна валута в страните, отговарящи на критериите в Маастрихтския договор от 1992 г. (вж. статията на стр. 4-5 горе), на създателите на еврото и през ум не им минаваше, че рожбата им може да се окаже толкова опърничава, че да заплаши стабилността на самия Европейски съюз. А единната валута трябваше да бъде бисерът в неговата корона.

От гледна точка на историците „бащите на еврото“ – Хелмут Кол, Франсоа Митеран и Жак Делор – едва ли могат да се надяват на смекчаващи вината обстоятелства, защото бяха предупреждени за абсурдността да се наложи единна монетарна политика на държави, които се намират в много различни, дори противоположни ситуации като икономически цикли, производствени структури, демография, производителност и т. н. (1).

Това не е единствената грешка на основополагащата концепция. Не помалко пагубно се оказа решението, взето по изричната заповед на Германия, управлението на еврото да бъде поверено на Европейска централна банка (ЕЦБ), напълно независима от правителствата или от каквато и да било власт, произтичаща от всеобщо право на глас. Друг абсурд е наложената забрана ЕЦБ да отпуска кредити на държавите. Така, за да се рефинансират, те трябваше да се обръщат към пазарите и към частните банки. А на тези банки в същото време беше даден карт бланш да взимат кредити от ЕЦБ във Франкфурт с привилегирована лихва.

Както се вижда, за разлика от робота, еврото никога не е било свързано с когото и да било. Следователно еврото имаше възможността да начене кариерата си на валута със собствена динамика, с единствените си събеседници – финансовите пазари, и с ЕЦБ – техен слушател и дори обожател (2). Кризата

*Заслужил професор в университета Париж-VIII и генерален секретар на сайта Mémoire des luttes.

MATT KENYON. - „Еврозона“.

на суверенния дълг (главната причина за него е трансформирането на частния дълг, и по-специално този на банките, в държавен за сметка на данъкоплатците) предложи неограничени възможности за спекулации и за печалби на финансовата олигархия. А съществуването на еврозона, чиято монетарна политика не трябва да позволява голямо раздалечаване между интересите на северните държави (главно Германия, Холандия, Австрия, Финландия) и тези от Юга (Гърция, Испания, Португалия, Италия), в голяма степен улесни задачата на олигархията.

И докато финансите и ЕЦБ не са длъжни да дават сметка никому, за ръководителите на държавите от еврозоната нещата не стоят така. Независимо че са привърженици на неолибералните догми в европейските договори, за чието гласуване имат заслуга, на тях им предстоят избори, които трябва да спечелят, както и да се придържат към един стриктен минимум на социално единомислие, за да избегнат народни бунтове чрез урните или на улицата. Поредната европейска среща „Последен шанс“, състояла се в Брюксел на 8 и 9 декември 2011 г., извади на бял свят безизходицата, до която доведоха постановките на Маастрихтския договор, залегнали и в Лисабонския договор. Задънена улица, която съществува и в проекта за нов договор, плод на тази среща (3).

Водещата му линия е кристално ясна, тя надхвърля строгата рамка на споразумението и отразява общата динамика на Европейския съюз от настъпването на кризата – абсолютен приоритет за оздравяването на публичните финанси на страните членки на еврозоната, както по принципни съображения (а за германското правителство и почти въпрос на морал), така и за спасяване на единната валута. Тя трябва да бъде защитена от спекулации под заплахата за неплатежоспособност на някои страни по техните държавни дългове. Всякакви други съображения, били те социални сътресения, предизвикани от строги ограничения (предвидени да продължат с години), или неизбежно навлизане на цялата еврозона в рецесия,

са второстепенни. С други думи, трябва да бъдат изключени астронавтите, за да се спаси роботът.

Берлин беше безапелационен в своята категоричност – всяка страна да поеме задължението да запише в конституцията си „златното правило“ за балансиран бюджет с допустим толеранс в границите от 0,3 до 0,5% от своя брутен вътрешен продукт. Европейският съд да се грижи то да бъде вписано и да бъде определен национален правораздавателен орган, отговорен за прилагането

му. Европейската комисия да надзирава бюджетната политика и да налага санкции почти автоматично (глоба, равняваща се на 0,2% от БВП), ако бюджетният дефицит превишава 3%. Народните избраници са изключени от играта...

На парламентите се пада да разхлабват френско- германската бюджетна усмирителна риза

Канцлерката Ангела Меркел беше единствената, която наистина държеше да има нов договор. Тя имаше нужда от юридически инструмент, чрез който принудително да бъде запазена стабилността на валутната зона за доброто на германския износ, дори с риск държавите, невдъхващи доверие, да бъдат оставени извън борда, както любезно даде на Гърция да разбере. В замяна обаче Меркел показва готовност, макар и сдържана, за щедрост към европейския механизъм за стабилност (ЕМС), призван да замени през юли 2012 г. Европейския фонд за финансова стабилност (ЕФФС), за да „спасява“ страните в затруднения. Трябва да се признае, че ѝ се налагаше да се съобразява и с вътрешни ограничения – например с бдителността на федералния Конституционен съд в Карлсруе, който през 2009 г. произнесе историческа присъда, обвиняваща ЕС в структурен дефицит на демокрация, и напомни върховенството на националния парламент. Това принуди канцлерката постоянно да внимава да не бъде бламирана от собственото си

(На стр. 4-5)

(1) Вж. Лоран Жак, „Anniversaire en demi-teinte pour l'euro“ (Годишнина с горчив прикус за еврото), *Монд дипломатик*, февруари 2009.

(2) Вж. Антоан Дюмини и Франсоа Рюфен, „Enquête dans le temple de l'euro“ (Разследване в храма на еврото), *Монд дипломатик* в Дума, 17 ноември 2011.

(3) Текстът задължава само подписаните го, и на първо място седемнадесетте държави – членки на еврозоната, към които ще се присъединят желаещите от останалите десет страни – членки на ЕС. За да се подчертае разликата, във Франция се използва изразът „междуправителствен договор“, въпреки че някои институции на общността (Европейският съд, Европейската комисия) и ЕЦБ са участвали в прилагането на разпоредбите му.

Когато еврото възпламеняв

На 1 януари 2002 г. единната валута (създадена през 1999 г.) влезе в обращение. Медийната еуфория, която съпътстваше събитието, не отговаря на съмненията, които днес поражда валутата, бленувана в Париж, замислена в Брюксел и сечена във Франкфурт. Дори инвеститори и корпорации се питат дали еврото ще духне единадесетата си свещичка?

АНТОАН ШВАРЦ*

Еврото е тук. То е образът на една Европа, която се възражда и иска да бъде по-силна и по-свободна. Наша е ролята да използваме еврото, да създадем условия за евродинамика, за да може то наистина да създаде нашата сила.

Доминик Строс-Кан, по това време министър на икономиката и на финансите, *Les Echos*, Париж, 5 януари 1999

Да се гледа на новата европейска валута само като на икономическо събитие, което цели да улесни живота на потребителите, както вече улесни този на банкери и на търговците, е грешка. Еврото може би ще се окаже най-значимото политическо събитие за този век.

Патрик Сабатие, *Либерасион*, Париж, 1 януари 2002

- Филип Ренар, журналист в *Евенман*: *Страхотно е, това е едно невероятно приключение! Невероятно приключение, но то е приветствано най-вече от борсите. Борсата се възпламени...*

- Пол Гилбер, журналист във *Фигаро* (както го прекъсва): *Какъв комунистически аргумент! Това е абсурдно! Приключението е за народа. Ако еврото не беше изградено със съгласието на борсите от една-две години насам, от Договора от Маастрихт, ясно е, че еврото щеше да пропадне!*

- Ренар: *Би било добре и другите да се възползват също от него... Не се притеснявай, не съм комунист.*

France 2, „Polémiques“ (Полемии), 10 януари 1999

Защитата на еврото днес (...) означава да се обясни, че „благодарение на“, а не „по причина на“ еврото държавите ще изгубят част от паричния си или бюджетен суверенитет, но че при всички положения суверенитетът беше мираж, измислица, поддържани от фантазията на няколко носталгични или злонамерени политически лидери.

Ален Женестар, по това време директор на *Журнал дьо димани*, 3 май 1998

ФРАНС 2, 4 януари 1999 г., емисията „Новини“ в 20 ч. От три дни еврото официално е единна валута на единадесет страни от Европейския съюз. Репортаж разказва за един почти празничен за финансовите пазари ден. Еврото е революция, благотворна революция, анализира служител на Парижката борса, преди управителят на Френската централна банка Жан-Клод Трише да изкаже неподправена радост от това, което се случва понастоящем. След

това репортерът Клод Серийон интервюира Жак Делор, бивш председател на Европейската комисия. Финансистите са доволни, политиките с проевропейска ориентация също. А вас като човек от левията не ви ли смуцава това, че днес преди всичко се празнува Европа на парите? Гостът му не изглежда смутен. Единната валута означава повече свобода за Франция, повече гъвкавост в паричните въпроси, при условие че Валутният и икономически съюз ще има успех.

„Утопията напуска детството...“

ИМАШЕ ли успех? Двадесет години по-късно Делор изглежда разочарован. Европа е на ръба на бездната, констатира човекът, който беше един от създателите на еврото (Льо Соар, Брюксел, 18 август 2011). Мартин Уолф, журналист във *Файненишъл таймс*, също изказва съмнения: *Ако преди две десетилетия политическите управници бяха предполагали това, което*

знаят днес, никога нямаше да създадат единната валута (9 ноември 2011).

В края на 80-те години проектът беше защитаван основно от френските управници. Франсоа Митеран, загрижен за бъдещето на европейската интеграция, загрижен същевременно от хегемонията на германската марка и с цел да я заобиколи, предвижда създаването на нова обща валута. Отвъд Рейн управляващите са нерешителни. За да ги убеди, френският президент либера-

*С Франсоа Денор съавтор на *Социалната Европа няма да се състои*, *Raisons d'agir*, Париж, 2009.

лизира напълно движението на капиталите, без предварителна хармонизация. Комитет от банкери и експерти от централните банки, ръководен от Делор, намира много просто решение, за да обезсили враждебността на „мъдреците“ от Бундесбанк („Буба“ – Германската централна банка) – Валутният и икономически съюз ще бъде създаден при условия, определени от тогавашната столица Бон. Бъдещата Европейска централна банка, независима от политическата власт, ще има за задача единствено да бди за стабилността на цените. Тази идея, залежала в Маастрихтския договор (подписан през 1992), носи ясният белег на една особена доктрина, наречена ордолиберализъм – името, дадено на немския неолиберализъм.

Откакто е създадена единната валута основните разисквания се стремят да прикрият идеологическите ѝ основи. За пресата еврото беше съвсем друго нещо и много повече от това. Своеобразен напредък на историята, може би най-големият, постигнат от изобретяването на писмеността до днес. За Жан-Мари Коломбани, тогавашен директор на *Монд*, еврото бележи победа на волята над пазарите, на решителността на малцина над икономическите сили. (Монд от 31 декември 1998). Бернар Гета смята от своя страна, че Европейският съюз представлява по-скоро триумф на разума. С еврото движението за обединение се ускорява и ще доведе народите до мечтаната Европа. *Утопията напускат детството. Влиза в пълнолетието*, пророкува журналис-

тът (*Нувел обсерватор*, 31 декември 1998).

Директорът на всекидневника *Либерасион* Лоран Жофрен напомня на скептиците, че *европейският проект възпламенява една политика на разума, преди да бъде възвущащо чувство (...)* *Затова той представлява огромен напредък и – ако народите му вдъхнат живот – стъпка към един по-висш стадий на демокрация.* Но да се създаде власт, която убягва от контрола на правителствата, би могло да изглежда относителен напредък на демокрацията... *Скачаме в неизвестното, оборва подобно съмнение журналистът, това се нарича приключение (Либерасион, 1 януари 1999).*

Медиите се насилват да направят своята радост споделена. „Денят на славата дойде“, гласи заглавие във *Франс соар* (5 януари 1999). „Раждането на един континент“, приглася на корицата *Нувел обсерватор* (31 декември 1998). Поизморен, една година по-късно *Монд* приема, че новата валута е най-вече подарък за инвеститорите. *Еврото беше замислено, за да създаде една по-сплотена, по-солидарна, по-силна Европа. То трябваше да бъде „възможно най-добрият инструмент за овладяване на глобализацията“, както казваше Доминик Строс-Кан през март 1999 г. На практика единната валута по-скоро засили конкуренцията между европейските страни с цел да привлече външни инвеститори.* (5 януари 2000).

Това твърдение не пречи на пресата да хвърля конфети и

ДОКАТО ПРАВИТЕЛСТВАТА УСПОКОЯВАТ,

Гърчове за спасяване

(От стр. 3)

парламентарно мнозинство или от съда (4). В този аспект един нов договор ѝ позволява да се „бронира“ по-добре, в сравнение с обикновено споразумение между правителства, които идват и си отиват.

Едва прието, споразумението от 9 декември м. г. стана обект на куп тънки сметки, като окончателното подписване на текста е предвидено за идния март, а ратифицирането му – към края на годината. Този сценарий се смята за твърде оптимистичен. Някои европейски движения и партии биха могли да дадат като довод, че след като един договор, валиден за еврозоната – съществуваща или потенциална, е в процес на подготовка, много неща могат да бъдат включени или заменени в усмирителната риза на Меркел и пригласящия ѝ френски президент Никола Саркози. Например, прословутият данък върху финансовите трансакции (приет изцяло от двамата ръководители), който би могъл добре да захрани европейските бюджети „на оцеляването“. Като се има предвид, че вече няма опасност начинанието да бъде блокирано от британско вето, след като Обединеното кралство реши да не

подписва споразумението, постигнато от останалите двадесет и шест страни, на европейците им се отдава уникална възможност да покажат, че действията им са в съзвучие с приказките им...

От друга страна ратифицирането на такова споразумение далеч не е постигнато, въпреки всички хитрости, които биха могли да се измислят, за да не се стига до референдум в страните с такава процедура, и по-специално в Ирландия, където той е задължителен. Освен това някои парламенти (тези на Словакия, Холандия, Финландия, Унгария и Чешката република) биха могли да проявят несъгласие. А във Франция някои кандидати за президент на републиката, като кандидата на Социалистическата партия Франсоа Оланд, обявиха, че ще поискат преразглеждане на договора. Трябва доста дързост, за да се обзаложим, че договорот ще влезе в сила през 2013 г.

Ако все пак това се случи, би могла да възникне паралелна и вероятно конкурентна на Европейския съюз архитектура – от една страна, еврозоната, включваща своите сегашни (седемнадесет) членове, и от друга

– девет от останалите десет членки на ЕС, които имат желание да се присъединят към еврозоната, като Обединеното кралство остава самостоятелен ездач. Саркози има свое тълкувание на това разцепление: *Ясно е, че вече има две Европи. Едната, която отдава предпочитание на солидарността между своите членове и на регулацията. И другата, която се уповава само на логиката на единния пазар* (5). Трябват факти... Със сигурност Дейвид Камерън ще се причисли към втората категория. Той наистина декларира, че единствената му цел е да се запази единният пазар и да бъдат защитени интересите на един паразитен британски финансов сектор (10% от БВП, 1 милион и шестстотин хиляди работни места) срещу една хлабава европейска регулация. Освен това много е трудно да се вярва на госпожа Меркел, когато се говори за солидарност...

Основната разлика между Обединеното кралство и други страни членки, като Франция и Германия, е принадлежността към еврозоната. Нейното оцеляване и нищо друго диктува вземането на институционните мерки, набеязани на последната среща

КОРАБОКРУШЕНИЕ

аше медиите

фойерверки, за да отпразнува пускането в обращение на монети и банкноти на еврото. *Да живее еврото!*, ликува *Експрес* (27 декември 2001). Съмишленици на политическите и финансовите органи, много журналисти не се съмняват, че населението споделя тяхното въодушевление от тази *нова солидарност в действие* (*Журнал дьо димани*, 2 септември 2001). Някога американците ходеха на Луната? Европейците вече ще могат да пътуват на континента, без да се затормозят с твърде сложни изчисления при смяна на парите. Журналистът Жан Боасона се пали: *Целият свят се удивлява как тези народи на Европа, сковани от ревматизъм, са в състояние да изобретят нещо толкова невероятно като единната валута* (1)?

В медиите не се прокрадва никакво съмнение – новата валута ще „ни“ позволи да „тежим“ на международната сцена, да съперничим на долара. Дори новите монети и банкноти с неустановена естетика подбуждат вълнението на журналистите, те *придават малко плът на това абстрактно образувание и допринасят за солидарността между европейците*, твърди *Либерасион* (3 януари 2002). На Нова година телевизиите представят шепата потребители, дошли първи да изтеглят ценната валута от банкоматите. Журналистът Ерик льо Буше също се превъзнася: *Истинска революция, конкретна, всекидневна и приемана с радост, ако вярваме на милионите европейци, които са се втурнали да ги купуват и които, както на Коледа, си поиграха с*

тези красиви бляскави монети (*Монд*, 30-31 декември 2001).

Сред населението изблиците на радост са по-умерени. Черногледците се страхуват да не би преходът към еврото да предизвика увеличение на цените. *Колко е удобно!*, ядосва се един хроникьор. *Цените скачат и веднага се плюе по еврото. Опасността, както навсякъде, е да се смесват нещата (...)* *Когато пужа-дизмът излиза на сцената, трябва да припомним някои прости неща. Еврото вече е факт, шанс за Франция и Европа.* (*Журнал дьо димани*, 2 септември 2001). Линията на поведение е определена – всяко противоположно мнение, всяка критическа мисъл ще бъде компрометирана и обвинена в „демагогия“ или „популизъм“. Толкова анатемите с обещаващо бъдеще, особено през 2005 г. по време на кампанията за приемане на проекта за Ев-

Пагнаха идеологическите забрани

ЩОМ се появи кризата със *subprime* (високорисковите ипотечни кредити – бел. ред), коментаторите подеха отново песента на Делор: *Еврото ни защити*. На 9 април 2007 г. испанецът Родриго де Рато, генерален директор на Международния валутен фонд и бивш министър на финансите в правителството на Хосе Мария Аснар, заяви с възторг, че *днес Европа е континент, чиито просперитет и многообразие предизвикват възхищение в цял свят (...)* *С тласъка на далновидни управници бяха създадени ин-*

ропейска конституция (2). От своя страна Трише дава положителна оценка на французите: *Съществува консенсус между големите политически течения в страната, които искаха тази единна валута. Много сме развълнувани и доста горди, че постигнахме този резултат.* (*Франс 2*, 30 август 2001).

ституции, които въплъщават растящата икономическа интеграция на континента. Като проникателен наблюдател, той добави: *Европа продължава да играе важна роля за световната стабилност и приносът ѝ за развитието остава неоценим. Европейските икономики са стабилни.* (*Фигаро*, 9 април 2007). По-проницателен от това, здраве му кажи.

Оттогава тонът се промени. Паднаха идеологическите забрани. Дори се обсъжда възможността за изоставяне на еврото. И с основание –

кризата извади на показ същностни противоречия, които подкопават валутния съюз. Преди всичко забраната Европейската централна банка да дава преки заеми на държавите, което би позволило да се обуздаят финансовите пазари. Френското правителство, като приема позиция, която някога окачествяваше като „...популистка“, желае една по-масивна намеса на ЕЦБ в изкупуването на държавните дългове. Институцията във Франкфурт обаче счита, че вече е превишила правомощията и устава си, като е изкупила част от дълга на затруднените страни. Тя упорито отказва, въпреки кризата, да излезе от ордолибералния шаблон.

Ами еврото?

(1) Jean Boissonnat, *Европа – нулева година*, Bayard, Париж, 2008.
(2) Вж. Serge Halimi, „Медии във военна униформа“, *Le Monde diplomatique*, май 2005.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Зорница Павлова

Седем милиона френски деца на възраст от 8 до 12 години [ще получат] плакат, който изобразява монетите и банкнотите на еврото. Ще бъде организиран конкурс на тема „Стани шампион на еврото“. Трябва да се отговори на пет въпроса. [Рекламната агенция] „Публисиз“ се надява децата да потърсят отговорите заедно с родителите си. Двайсет и четирите победители ще бъдат поканени във Франкфурт, за да присъстват на тържественото раждане на еврото сутринта на 1 януари. Така децата ще са първите, докоснали се до банкнотите. Шанс, който не беше даден на деветстотинте журналисти, дошли във Франкфурт, за да присъстват на представянето на седемте банкноти от Вим Дойзенберг, председател на ЕЦБ.

Журнал дьо димани, Париж, 2 септември 2001)

Единната европейска валута се роди преди месец на фона на нестабилна световна икономика. Въпреки това признаците за неговата способност да пребъде са окуражаващи. Преди раждането на еврото мнозина се опасяваха да не би новата валута да направи икономическата среда още по-нестабилна (...) Случи се тъкмо обратното. Всъщност, както европейската интеграция беше двигателна сила за международната търговия, така и еврото би трябвало да бъде лост за подобряване на световната парична система.

Ренато Руджиеро, „The euro makes for a safer world“ (Еврото работи за един по-сигурен свят), *Уолстрийт джърнъл*, Ню Йорк, 29-30 януари 1999

БАНКИТЕ ВЕЩАЯТ НАЙ-ЛОШОТО

на единната валута

на Европейски съвет. Лирата стерлинга плава съобразно колебанията на британската икономическа конюнктура, на намеренията на английската национална банка... и Обединеното кралство запазва без проблем своя кредитен рейтинг AAA. Единната европейска валута не плава по отношение на другите валути според правилата на най-заклетите бюджетни фундаменталисти от зоната, а в зависимост от разликата (*spread*) в лихвите между германските облигации и тези на най-задължените страни. Оперативните лица на финансовите пазари всъщност не разсъждават от гледна точка на понятието „средно“ между едните и другите, а от гледна точка на заплахата за цялата еврозона от евентуален ефект на доминото, предизвикан от нейните най-нестабилни елементи. При това положение е логично да бъде намален кредитният рейтинг на цялата зона.

„Възможен крах на целия валутен съюз“

В известен смисъл Германия се намести добре в еврозоната. За нея единната

валута представлява стратегическо търговско предимство, но тя няма намерение да плаща цената за него, като например съдейства да се намалят т. нар. *spread* чрез преки или непреки бюджетни трансфери за страните от европейския Юг. Оттук и нейната непреклонност в Брюксел те да бъдат вкарани в клетката на бюджетната добродетелност чрез още по-безкомпромисни институции от тези на ЕС. Колкото до ролята на Саркози в тази германо-немска история, тя предизвиква асоциация с реплика от пиесата на Жан Кокто *Женитба на Айфеловата кула*: *Тъй като тези мистерии са над нас, да се престорим, че ние ги организираме.*

Немислимото доскоро взривяване на еврозоната вече е част от сценариите, върху които работят не само големите фирми, но и най-висшите финансови учреждения. *Уолстрийт джърнъл* съобщава, че някои европейски централни банки са започнали да разработват спешни планове, за да се подготвят за евентуално излизане от еврозоната на една или повече страни, както и за вероятното рухване на целия валутен съюз

(6). Никой не е предаван по-коварно от най-близките си...

БЕРНАР КАСЕН

(4) Вж. „Un “consensus de Berlin” imposé à l’Europe“ („Берлински консенсус“ бе наложен на Европа), *Monde diplomatique*, декември 2010.

(5) Разговор, публикуван в *Le Monde*, 13 декември 2011.

(6) *Wall Street Journal*, Ню Йорк, 8 сеп. 2011.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Методи Кръстев

Образованието ще бъде

Кандидатите за президент във Франция множат предложенията за реформиране на образователната система. Чрез нея щели да се борят срещу безработицата, премахването на неравенствата и дори за единството на нацията. Във Франция, както и в САЩ, и отляво, и отдясно кичат класната стая с най-големите политически добродетели. Но може ли училището всичко?

ДЖОН МАРШ*

ДОКАТО палатковите лагери на движение-то „Окупирай Уолстрийт“ в САЩ сменяха, неговите основания бяха осветлени от едно официално проучване, публикувано през ноември. Според Бюрото по бюджета към Конгреса средният доход (1) на американските домакинства е нараснал с 35 % между 1979 и 2007 г. За същия период заплатите на най-богатата прослойка (около 1% от населението) са се увеличили седем пъти по-бързо (2).

Ден след оповестяването на тези цифри журналистът Никълъс Кристоф, определян като „по-скоро ляв“, публикува в *Ню Йорк Таймс* статия, озаглавена „Окупирай класната стая“ (3). Макар да отчита проблема, който поставят социално-икономическите неравенства в САЩ, той се дистанцира от неизречените искания на демонстрантите – не се обявява нито за увеличаване на данъчните задължения на най-богатите, нито за регулация на финансовата система, още по-малко за арестуването на някои банкери. Съвсем не.

Според Кристоф *мярката, която най-много би допринесла за намаляване на неравенствата*, е да се подобри образованието на децата. Общият момент във всичките ми репортажи върху бедността, обяснява той, *независимо дали в Ню Йорк или в Сиера Леоне,*

е, че доброто образование е най-доброто средство за преодоляването ѝ. За жалост, продължава той, както в САЩ, така и в Африка, вратите на този обществен ескалатор, са затворени за децата, които произхождат от средите на социално слабите.

В контекста на движението „Окупирай Уолстрийт“ тази пледария в полза на едно по-добро образование, способно да измъкне бедните от тяхното социално положение, е твърде изненадваща. Всъщност едно от малкото конкретни искания на демонстрантите е за разсрочване на дълговете, сключени за периода на тяхното обучение, които се изчисляват на 1000 милиарда долара за цялата страна. Макар че притежават дипломи, които би трябвало да отворят пред тях вратите на така почитания от Кристоф обществен „ескалатор“, те се оказват безработни или наети срещу заплащане, което не е достатъчно, за да погасяват задълженията си. Това обаче не е погрешило на журналиста от *Ню Йорк Таймс* да си намери привърженици, понякога видни. В реч, произнесена на 6 април, президентът Обама припомни една от главните си цели: *Да направим всичко, за да се даде на всекиго възможно най-доброто образование*, тъй като то си остава *най-решиелният фактор, определящ дали едно дете ще успее в живота, или не.*

Рядък консенсус

ЗА най-голямо учудване, в страна, в която двете основни политически партии не могат да се разберат дори какво е времето, анализите на Кристоф и на президента Обама не се различават от направените от другата страна на политическата шахматна дъска.

Така в радиоинтервю през ноември Греори Манкив, професор в Харвардския университет и бивш съветник на президента Джордж Буш, допусна, че нарастването на неравенствата поставя проблем (4). Същият човек, чиито прокапиталистически пристрастия няколко седмици по-рано се бяха оказали достатъчно карикатурни, за да накарат

група студенти да напуснат в знак на протест неговия курс по въведение в икономиката, побърза обаче да внуши, че слабостите на образователната система съставляват една от основните причини за икономическите неравенства. Според Манкив *проблемът, с който се сблъскваме, е, че не сме произвели достатъчно дипломирани специалисти, за да отговорим на социалната поръчка за високо квалифицирани работници.*

Човек би казал, че освен Бог, американците – или по-точно казано, тези, които претендират да говорят от тяхно име – не виждат по-висша сила от образованието в борбата срещу неравенствата. Но дали вярата им е основателна? Образованието само по себе си би ли било достатъчно, за да се намали социално-икономическата пропасть сред

населението, която все повече се разширява? По този въпрос, както и по въпроса за съществуването на божественото, доказателствата са рядкост...

В реторически план лозунгите *Head Start* (Предимство от самото начало), *Race to the top* (Надбягване към върха), *No child left behind* (Нито едно изоставено дете) (5) функционират безотказно. В политически план това не е така очевидно.

Най-напред, нищо не указва, че е възможно всички да бъдат поставени на равни начала още с прекрачването на училищния праг. В последните години значителен брой проучвания показваха, че още преди да си ожулят коленете на килимчето за игри в детските ясли, при децата от бедни семейства има забавяне спрямо тези, които са родени в заможни семейства. Когато е ефективно, училището съумява да попречи тази пропасть да се разшири, но не я намалява. *От десетина години насам изследователите достигат до консенсус, който не е подложен на преоценка. На образованието в най-добрия случай се дължат 15% от резултатите на учениците, а на социално-икономическата им среда – около 60 %,* потвърди наскоро журналистката Дана Голдщайн, специалист по въпросите на образованието (6). Иначе казано, училището не е всесилно. В най-добрия случай то позволява да се смекчат различията, с които децата навлизат в своя курс на обучение, но не и да се заличат.

Да се сочи образованието като най-доброто средство за постепенното премахване на неравенствата, означава усилията да се сведат до най-незначителната част от онова, което обуславя успеха. И обратното, стремежът към ефикасност на борбата срещу последиците от бедността в

училището, би трябвало да доведе до това да не се ограничаваме само до факторите, свързани с класната стая, а да достигнем до корените на проблема – до социално-икономическия въпрос, който по-широко определя развитието на учениците. Тогава Кристоф би стигнал до следното заключение: за да постигат бедните деца по-добри резултати в училище, преди всичко трябва да им се помогне да се избавят от бедността.

Впрочем има още едно препятствие по пътя, който трябва да води мирно от училищното равенство към социално-икономическото равенство. Дори ако образованието успее да заличи следствията от социалния произход, давайки по този начин на всички студенти равни шансове за университетска диплома, то не би могло да промени пазара на труда, в който всички трябва да бъдат включени независимо от образователната степен или бележките. А природата на пазара има някои особености.

На какви места ще има най-много назначения до 2018 г. в САЩ? За касиери. Кои са втори в списъка? Продавачите. Трети? Сервитьорите. Четвърти? Продавач-консултантите. Трите следващи? Медицински сестри, подготвители на храни (авторът има предвид ресторантите за бързо хранене, където персоналът само подготвя за продажба полуфабрикатите – б.ред.), чиновници в канцелария. Забелязвате ли общото между тези професии? Нито една от тях не се нуждае

от университетска диплома. Като изключим тази на медицинската сестра, всички останали изискват кратко обучение, най-често на работното място. Само една, отново тази на медицинската сестра, е достатъчно добре заплатена, за да поддържа домакинството на относителна дистанция от прага на бедността. Впрочем според американското статистическо бюро от сега до 2018 година само една на всеки четири длъжности ще се нуждае от университетска диплома. Останалите ще могат да се заемат от хора, обучени при поискване, и заплащанено им ще бъде обвързано с този факт.

Защо това е важно? Защото независимо от нашата способност – поне хипотетична – да осигурим истинско равенство на шансовете за успех в училище, силни са и шансовете винаги да има някой, който да таксува вашите продукти на касата в супермаркета, да ви продава консумираните от вас стоки, да ви взема поръчката в ресторантите за бързо хранене, да записва рекламациите ви или да отговаря на телефона. И този някой ще бъде част от мнозинството американски трудещи се. Каквито и реформи да осъществим в образователна система, този тип длъжности няма скоро да изчезне.

Казано на чисто икономически език, няма никакво основание всички ние да минаваме през университета. Разбира се, можем да признаем, че едно университетско образование

(1) Който дели населението на две равни половини, едната получава повече, а другата по-малко.

(2) Congressional Budget Office, „Trends in the distribution of household income between 1979 and 2007“, октомври 2011, www.cbo.gov

(3) Nicholas Kristof, „Occupy the classroom“, *The New York Times*, 19 октомври 2011.

(4) National Public Radio, 3 ноември.

(5) Съответно: образователна

програма за най-малките деца от средите на социално слабите; средства, отпуснати на щат, които насърчава нововъведенията в областта на образователната реформа; закон, чиято цел е да засили отговорността на щатите и училището за успеха на обучението чрез обвързано с резултатите финансиране.

(6) Dana Goldstein, „Can Teachers Alone Overcome Poverty?“, *Steven Brill Thinks So*, *The Nation*, New York, 10 август 2011.

* Автор на *Class Dismissed. Why we cannot teach or learn our way out of inequality*, Monthly Review Press, New York, 2011.

LEON REID IV - „Пешеходци“

Ли достатъчно?

носи не само икономически предимства, но при все това някои от нас ще трябва да

работят в „Макдоналдс“ или в някое от другите подобни предприятия, които наемат

три милиона подготвителни (транжори) на храни в САЩ за средна годишна заплата от 16 430 долара (около 12 250 евро).

При тези условия повече образование няма непременно да доведе до по-добро

заплащане. Но как фишовите за заплатите да пораснат с няколко нули? А именно тези фишове увеличават социално-икономическите неравенства много повече от училището – богатството се концентрира на върха на социалната пирамида, защото напуска основата.

Да се помисли за друго решение

В КАКВО се състои рискът? В това в областта на труда да се възпроизведе логиката, която следваме в образованието, а именно да водим борба само срещу най-незначимите фактори. Ако радетелите на образованието-като-решение-на-неравенствата можеха да наложат своето виждане за нещата, тяхната битка може би щеше да доведе до това няколко десетки хиляди бедни деца да получат диплома, а след това и добре платена длъжност. Това би било чудесно. Пазарът на труда обаче е игра с нулев резултат – броят на свободните длъжности за

дипломирани не е функция от образоваността на активното население. Следователно за всеки беден по рождение, който ще получи по-добре платено работно място благодарение на своята диплома, друг млад човек с по-заможен произход ще трябва да приеме по-ниско платен пост (да се обзаложим ли, че във всички случаи изходът ще е по-благоприятен за децата, които произлизат от заможни среди).

Изглежда, че като се съсредоточаваме върху подобряването на образованието, ние понякога забравяме за едно

друго решение на проблема за неравенствата – по-добро заплащане на зле платените длъжности, една несправедливост, която засяга десетки милиони трудещи се през целия им живот.

Тези, които по примера на господин Обама от 6 април подемахт гопъла за образованието, не се колебаят да внушават, че то представлява въпроса за гражданските права в нашата епоха. Може би те трябва да си спомнят, че през 1963 г., докато Мартин Лутер Кинг произнасяше във Вашингтон прочутата си реч „Имам мечта“, демонстрантите издигаха плакати с лозунга „Работа и свобода“. Те бяха разбрали, че в борбата за равенство на гражданите решаващ ще бъде социалният въпрос: колко работни места, с какво заплащане, за кого? И ще бъдат ли разрешени синдикалните организации?

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Миряна Янакиева

ЕДНА ТЕХНОЛОГИЯ, КОЯТО СИЛНО ИНТЕРЕСУВА ДЪРЖАВИТЕ И ПРЕДПРИЯТИЯТА

Следенето в интернет „в дълбочина“

Когато някой диктаторски режим рухне, е трудно да си обясним как е успявал да се задържи. В Либия, Египет или Тунис отговорът се крие отчасти в систематичното слеене на комуникациите. То става благодарение на системи, които американски и европейски компании доставят на клиенти без излишни скрупули, намирайки така терен, на който да ги изпробват в големи мащаби.

АНТОАН ШАМПАН*

КОГАТО след падането на Триполи журналистката от Уолстрийт джърнъл Маргарет Кокър посещава център за подслушване на либийското население, установява, че там всичко се следи: интернет мрежата, мобилните телефони, сателитните връзки към интернет и към телефоните. В някои папки освен всичко останало имало мейли или откъси от телефонни разговори на противници на режима на Муамар Кадафи. По стените на центъра били окачени реклами на предприятието, осигурило тази техника – „Амезис“, филиал на френската компания Бюл (1). В последствие, вестник Канар анишене разкри, че е потърсена помощта на френското управление на военното разузнаване за обучението на либийските „надзорници“ (2).

В Сирия американски системи позволяват на режима на Башар ал Асад да цензурира интернет и да разполага с потребителските имена и паролите на гражданите по свое усмотрение.

*Журналист, Reflets.info

трение, да влиза в електронната им поща или в страниците им в социалните мрежи „Фейсбук“ и „Туитър“. Системата е особено ефикасна, когато трябва да се възстановят контактите на някой противник на режима с вътрешни или външни поддръжници. Използваните технологии носят благото название Deer Packet Inspection (DPI, в превод „инспектиране на пакетите в дълбочина“). Когато някой изпрати мейл, десетки машини се задействат, за да го препратят. Достатъчно е да разберат адреса на получателя и го препращат на съседната машина, без да гледат какво е съдържанието му. Така си го прехвърлят до крайната цел. Както обяснява Джонатан Зитрейн, специалист по интернет право, прилича малко на коктейл с възпитани хора. Ако сте твърде далеч от бара, а има много хора и не можете да се приближите, молиете съседа си да ви поръча бира. Той пък моли човека до себе си и т.н. В крайна сметка молбата ви стига до бара и бирата се връща по същия път. И тъй като всички са възпитани, никой не

отпива от чашата ви по време на операцията (3).

С технологията DPI се създава нова представа за интернет. По-невъзпитана. Как бихте реагирали, ако съседът ви анализира поръчката ви и започне да ви чете морал? Или ако реши да смени съдържанието на чашата и ви налее вода, или пък нещо по-силно? Ето това позволява DPI – да се чете съдържанието на разговорите, да се променя и да изпраща писмото на друг...

Да се знае кой какво тегли

В СЪЩНОСТ, както показват наскоро публикувани в „Уикилийкс“ многобройни документи за вътрешно ползване на тези компании, следенето на комуникационните мрежи е нова тайна индустрия, разпространена в 25 страни (...) В традиционните шпионски истории агенциите за сигурност, като британската МИ-5, подслушват една-две известни личности. През последните десет години системите за масово и повсеместно слеене се превърнаха в норма (5). Малко преди това, Уолстрийт джърнъл бе публикувал над 200 маркетингови документа от 36 компании, предлагащи на американските антитерористични власти различни средства за слеене и пиратство (6).

В САЩ DPI бе на върха на славата си през май 2006 г.

„Амезис“ не е единствена на този пазар. „Космос“, друга френска компания, наскоро бе разконспирана от „Блумберг“. Американската новинарска агенция всъщност разкри, че сонди DPI са били доставяни на консорциум, нает да снабдява Сирия по същия модел, както Либия по времето на Кадафи (4). В Китай технологиите DPI са в ядрото на голямата защитна стена, позволяваща на правителството да цензурира разговорите и да шпионира гражданите.

Марк Клайн, бивш техник в AT&T (голям американски интернет доставчик) наруши мълчанието. Той направи публично достойно, че при бившите му работодатели, т.е. в центъра на американската интернет система, са инстали-

рани продукти на компанията „Нарус“. Изпълнител е прословутата National Security Agency, която през 80-те и 90-те години създаде проекта „Ешелон“ (7). Девизът на „Нарус“ е *See clearly. Act swiftly* (Виждай ясно. Действай бързо). Този издател на технологията DPI, появил се през 1997 г., за когото работят 150 служители, постигна оборот 30 милиона долара през 2006 г. и през 2010 г. бе купен от „Боинг“. Говори се, че системите му са били инсталирани в Египет по времето на Хосни Мубарак (8).

Сред кръстосващите интернет потоци от информация телекомуникационните оператори виждат как се разпространяват сайтове, електронни писма, дискусии в реално време, гласови разговори, видео, асинхронни дискусии, необработени данни и т.н. (На стр.8)

(1) Paul Sonne u Margaret Coker, „Firms aided Libyan spies“ (Фирми подпомагат либийски шпиони), *The Wall Street Journal*, New York, 30 август 2011.

(2) „Des experts des services secrets français ont aidé Kadhafi à espionner les Libyens“, (Френски експерти от тайните служби помогнаха на Кадафи да шпионира либийците), 7 септември 2011, u „Secret militaire sur le soutien à Kadhafi“ (Военна тайна за подкрепата за Кадафи), 12 октомври 2011, *Le Canard enchaîné*, Париж.

(3) Jonathan Zittrain, „The Web as random acts of kindness“ (Мрежата като случайни жестове на добротворителност), конференция TED, юли 2009, www.ted.com

(4) „Syria crackdown gets Italy firm's aid with US-Europe spy gear“ (Сирия получава помощ за шпиони-

ране от италианска фирма чрез американско-европейско оборудване), *Bloomberg*, 3 ноември 2011.

(5) WikiLeaks, „The spy files“ (Шпионските файлове), 1 декември 2011.

(6) Jennifer Valentino-Devries, Julia Angwin u Steve Stecklow, „Document trove exposes surveillance methods“ (Документ разкрива методи за слеене), *The Wall Street Journal*, 19 ноември 2011.

(7) Bk. Philippe Rivière, „Le système Echelon“ (Системата „Ешелон“), *Manière de voir*, бр.46, „Révolution dans la communication“ (Революция в комуникацията), юли-август 1999.

(8) Timothy Karr, „One US corporation's role in Egypt's brutal crackdown“ (Ролята на една американска компания в бруталното пагане на Египет), *The Huffington Post*, 28 януари 2011.

ЕДНА ТЕХНОЛОГИЯ, КОЯТО СИЛНО ИНТЕРЕСУВА ДЪРЖАВИТЕ И ПРЕДПРИЯТИЯТА

Следенето в интернет „в дълбочина“

(От стр. 7)

Повечето от тези потоци се обменят явно, с нешифрирано кодиране. Ето защо и на любителите пирати, и на държавните служби за сигурност им е лесно да ги подслушват.

Някои частни лица намират изгода от тези технологии. Телекомуникационни оператори като Free, SFR и Orange започват да се оплакват от огромни обеми данни, пренасяни по мрежите им от лица, които не плащат за трансфера. Интернет доставчиците например плащат с неудоволствие за видеоклипове от YouTube, които са длъжни да доставят на абонатите си. Оттам идва идеята да таксуват допълнително излъчващия потока или крайния потребител, или пък избирателно да намаляват скоростта на някои потоци в полза на други. За това обаче се налага да се знае с точност какво се случва по каналите.

Също с цел да се опитат да намалят разходите си за инфраструктура, телефонните мобилни оператори решиха да доставят на потребителите си ограничен достъп до интернет. Всъщност те забраняват на ползващите „интелигентни“ телефони да обменят файлове „peer-to-peer“ (с равноправен достъп) или да ползват програми за гласова или видео комуникация като „Скайп“.

И тук DPI им позволява да следят и контролират потоците, да осигуряват по-широка „вълна на пропускане“ за някои услуги (например за тези, които самите те издават...). В разрез с идеята за „неутралитет на мрежата“, според която ролята на доставчика е да пре-

нася всички изисквани данни, без да дискриминира.

Когато се прилага към сърфирането в мрежата, DPI позволява да се запазват следи за всичко, което правите там. Маркетинг професионалистите потриват ръце и мечтаят да разполагат с тези данни. Впрочем Orange вече пусна оферта „Предпочитание Orange“, основана на DPI. Според нея със съгласието на абоната могат да се анализират уеб сайтовете, които той посещава, за да му се предлагат след това тясно профилирани търговски оферти. Това би позволило на интернет доставчиците да станат доходоносни колкото „Фейсбук“ и „Гугъл“. Стига тези програми за набиране на постоянни клиенти и за следене на личните данни да привлекат абонати. Би било достатъчно обаче да се тръби, че данните остават анонимни, за да направят от тези програми свършено продаваем продукт.

Любопитният читател би могъл да посети страницата „Data Privacy“ на сайта на GFK, международна компания за маркетингови проучвания, акционер на „Космос“. За следите, оставени в интернет от потребителите, тази компания говори като за нещо най-банално. Пропуска обаче да обясни, че за да засича тези „следи“, ползва DPI-технология, чийто начин на работа е известен само на нея. GFK присъства в над 50 страни, и то не само в установените демокрации...

DPI привлича също компании, държащи авторски и други права, които желаят да се борят срещу обмена на „не-

легални“ файлове в мрежата „peer-to-peer“ или в сайтовете за директно теглене от типа на Megaupload. Те искат да знаят с точност кой интернет потребител се опитва да изтегли филм или музикален файл, за да му бъде спряан достъпът, а това може да бъде постигнато само чрез инфраструктура за наблюдение „в дълбочина“, разположена на всички точки за обмен на данни, каквито са доставчиците.

Друг естествен пазар на DPI е законното наблюдение. Понякога на полицията ѝ се налага да подслушва определено лице в рамките на съдебно решение, под контрола на съдия, а във Франция и на Националната комисия за контрол на нарушенията в сигурността. Тоест, става въпрос за ниша в пазара, засягаща съвсем малка част от населението. Освен ако не заложат на ново мълниеосно увеличение на бюджетите

за антитероризъм, би било по-разумно компаниите от сектора да потърсят други търговски перспективи.

Ето тук се намесват правителствата на полицейските държави, които искат да подслушват цялото население. Благодарение на тези страни софтуерите за следене се изпробват в естествен размер. Така Тунис на Зин ал Абидин бен Али се ползваше с отстъпки за системи, в които все още имаше пропуски. Колкото до „Амезис“, Либия несъмнено беше неин експеримент в естествена големина за това, което (не) може да прави софтуерът ѝ Eagle (9). „Алкател“ работи по същия начин в Бирма (10).

(9) Вж. статията за „Амезис“ на сайта Reflets.info.

(10) Diane Lisarelli u Géraldine de Margerie, „Comment Alcatel se connecte à la junte birmane“ (Как е свързан „Алкател“ с крузата в Бирма), Les Inrockuptibles, Paris, 26 март 2010.

Логично използването на данни, събирани от DPI, улеснява арестите. Мъченията правят останалото, палачите отново прилагат добре познатите им стари техники, които дават резултати.

Вероятно заинтригуван от масовото присъствие на европейски компании на този тип пазар, Европейският парламент прие резолюция, предназначена да преустанови продажбата в чужбина на системи за подслушване на телефонни обаждания и шпиониране на текстови съобщения, както и на такива, които осигуряват профилирано следене на интернет, ако те се използват в разрез с демократичните принципи, ако погизват човешките права или свободата на словото (11). На 1 декември 2011 г., Съветът на Европейския съюз засили ограничителните мерки спрямо сирийския режим и забрани износа на оборудване и софтуери, предназначени за следене на интернет и телефонни комуникации.

Снабдяването с продукти за глобално подслушване си остава обаче зле определено в юридически план. За производителите е лесно да минат между капките. Още повече, че законодателствата са различни. Разрешенията, давани от правителството, не се публикуват. А на софтуерите от този тип не се гледа като на оръжия.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Десислава Николова

(11) „Le Parlement européen interdit la vente de technologies de surveillance aux dictatures“ (Европейският парламент забранява продажбата на технологии за следене на гукматорски режими), 11 октомври 2011, www.fhmt.com.

Твърде критичен, за да бъде французин

МИНИСТЕРСТВОТО на вътрешните работи на Франция отказа френско гражданство на нашия сътрудник колумбиеца Ернандо Калво Оспина, който от 25 години живее във Франция и е баща на две деца с френско поданство. В писмо от 22 септември зам.-директорът на съответната служба Лоран Одине обяснява, че не подхожда да се удовлетвори молбата на човек, фигуриращ от 2009 г. в административен списък на хора, на които е забранено да прелитат въздушното пространство на САЩ (1). Той осъжда също връзките на Калво Оспина с дипломатическото представителство на Куба в Париж и критичния му анализ, цитиран като мерки на Европейския съюз за излизане на ръцете на кастристкия режим. Осъжда също срещите на Оспина с някои членове на Колумбийските въоръжени революцион-

ни сили (FARC) във връзка с работата (му) като журналист. С други думи порицава нашия сътрудник за това, че си е вършил работата, изказвал е мнението си и е критикувал Вашингтон.

Монд дипломатик поиска разяснения за доводите, които при присъждането на френско гражданство оказват влияние с факти като:

— американска забрана едно лице да прелита над територията на САЩ;

— контактите на това лице с дипломатическо представителство, признато от френското Външно министерство;

— защо една критика, отправена не към Франция, а към дипломатическите ѝ контакти, се тълкува като липса на лоялност към една демократична страна;

— защо една среща на Калво Оспина с членове на FARC във връзка с работата (му) като журналист е проблем, докато например подобни срещи с членове на наркокартела в Меделин не са.

Министерството на Вътрешните работи не е отговорило на запитването ни.

РЕНО ЛАМБЕР

(1) В статията си „Човекът, който бе заплаха за САЩ“ от май 2009 г. Морис Льоман описва как американските власти отклоняват редовен полет на Air France за Мексико, за да не прелети над САЩ, с всички неприятни последици от това, изпуснати прехвърляния, гориво и т.н., защото на борда на самолета е Калво Оспина, пътуващ за Никарагуа като пратеник на Монд дипломатик.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Венко Кънев

Вестник
„МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ

Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ

Редактори
Дора Чичкова
Павлина Колева

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломатия“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.

Тиражът на Монд дипломатик с неговите 41 печатни международни издания надминава 2,4 милиона екземпляра. Към тях трябва да се добавят и 43 издания в интернет.

За контакт с българската редакция:
София – 1784
бул. „Цариградско шосе“ 113 А
Вестник „Дума“
(Монд дипломатик – българско издание)
тел. +359 2 8773447
e-mail: lmdbg@press.bg
bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой
на 2 февруари 2012 г.

Мнение

www.duma.bg

Обичайно явление е изявени експерти в дадена област да се преживяват като авторитети и да изказват становища по ключови въпроси на сфери, за които не са компетентни. Нещата придобиват опасна насоченост, ако в дадения момент обществото се лута в търсене на адекватни решения и току-виж хване в невярна посока.

Неотдавна, след размяна на мнения със здравния министър по въпросите на здравеопазването, работодатели заявиха, че почти 2 млн. българи не внасят здравни осигуровки, а голяма част от тях ползват спешната помощ и така оцеляват осигуряващите се. Тази импровизация бе разпространена, но никой не я провери. Първо, ползвайки спешна помощ, неосигурените не вредят на осигурените, тъй като тази помощ не се финансира от здравната каса. Второ, цифрата 2 млн. поднови една

манипулация, която витае в пространството

от въвеждането на здравното осигуряване и се активира с всяка нова вълна на кризата в здравеопазването. Интересна е нейната динамика*.

- През 2007 г. "Отворено общество" обяви за неосигурени 21,5% от българите, 80% от ромите и 60% от турците - общо 1,4 млн. души.

- На 1 юли 2009 г. от НЗОК съобщи за 900 хиляди неосигурени.

- Според отчет на НЗОК към 1.01.2010 г. неосигурени вече са били 1,65 милиона.

- По данни на НАП към 1.02.2010 г. те са 1,4 млн., а месец по-късно 1,2 млн. (за неосигурени се считат лица, които за период от три години не са плащали осигуровки три и повече месеца).

- На 17.08.2010 г. премиерът обяви 1,7 млн. без здравни осигуровки.

- На 17.04.2011 г. министър Стефан Константинов предположи, че те са 600-700 хиляди.

- На 8.07.2011 г. от БСК оформиха "почти 2 млн. неосигурени".

Една груба сметка показва какво е положението всъщност:

- Брой заети към първото тримесечие на 2011 г. лица: 2,789 млн.

- Брой пенсионери: 2,194 млн.

- Брой деца до 7 г., ученици и студенти: 1,583 млн.

- Брой безработни: 0,399 млн.

- Брой затворници: 0,012 млн.

Това показва, че здравно осигурените у нас са общо 6,938 млн. души.

Трайно неосигурени би следвало да са около 387 хиляди. Но и тази цифра се нуждае от корекция. От една страна, сред икономически неактивното население (1,652 млн.) има много неосигурени, а част от тях са в сивия сектор. Друга корекция се налага от неизпълнени ангажменти на държавата спрямо осигурявани от нея лица. Поради особената структура на неактивното население (учащи, инвалиди и нежелаещи да работят), общата коригираща цифра е около 60%, или трайно

неосигурени са около 620 хиляди

Данните са приблизителни, предвид невисоката надеждност на източниците и динамиката на неактивното население, а разликата с посочените по-горе цифри идва от това, че те включват лица, които не са осигурявани 3-5 месеца. Защо при острия дефицит на средства държавата не желае да реши проблема? Работата е там, че за да го стори, тя трябва

Вредните импровизации

Добри експерти в една област често дават „компетентно” мнение и за неща, от които не разбират

Велко ВЕЛКОВ,
д-р по философия

ва да установи структурата на въпросните 620 хил. души - заети в сивата икономика, студенти над 26 г., които по закон се осигуряват сами, но не го правят, нерегистрирани безработни и социалнослаби. Последните две категории се осигуряват от същата тази държава, а тя няма пари. Или с други думи: големият брой неосигурени

се разпореждат юристи, а в спорта - бивши спортисти. Вместо професионални мениджъри. Случайно ли е, че посочените сфери са в перманентна криза? Явно съответствие между потребностите и ориентацията към подготовка на мениджъри има, но проблемът е, че ни

липсва култура да ги използваме

Ред импровизации чухме

ди никого в целесъобразността на мярката, нито синдикатите ни убедиха в противното. Непоследователни се оказаха работодателите. Въпреки че имат качествена програма за пенсионна реформа, те за момент я забравиха и първоначално подкрепиха мярката. Дори я обяха за задължителна. После срамежливо уточниха, че не били разбрали и я отхвърлиха, после отново я одобриха, след като бе

обстановка, изглежда уместо. А какво би станало сега? При липса на нови работни места през 2012 г. около 35 хиляди души (през 2009 г. са били 41 хил., а през 2010 г. са 36 хил.) вместо да се пенсионират, ще останат на работа. При средна пенсия от 275 лв., за годината

ще икономисаме егва 60 млн. лв.

от неизплатени пенсии и здравни осигуровки и ще реализираме 35 млн. постъпления от осигуровки. Какви обаче ще са разходите? Какво ще предложим на идващите 65 хил. абитуриенти и 60 хил. абсолвенти на висшите училища? Част от първите, 35-40 хиляди, ще отидат да следват. Ежегодните 18-20 хиляди ще поемат към чужбина, а останалите - към бюрата по труда. За периода от 1 септември до 31 декември, те ще консумират 70 млн. лв. за обезщетение при безработица и 25 млн. лв., за социални и здравни осигуровки. После? Икономисаното бързо ще се изпари, а резерви няма. На второ място, ще нарасне броят на безработните на възраст от 20 до 35 години. Нека ги сравним с непенсионираните 60-65-годишните. Трудно е да се говори за разлика в опита и квалификацията, които при възрастните стагнират и общо взето са насочени към миналото. Младите превъзхождат с амбиции, работоспособност, производителност и най-вече със здраве. Според публикация в сп. "Икономист" през 2007 г. работниците в България са ползвали средно по 22 дни отпуск по болест. След нас са португалците - с 12, и чехите - с 11 дни. По 6 дни са боледували американци, англичани, турци. Несъмнено младите, при които рисковете са значително по-малки, ще ползват по-малко болнични, което ще се отрази добре на бюджета на НОИ. Прогнозите са с висока вероятност да се сбъднат и не са в полза на рязкото увеличаване на пенсионната възраст. На трето място, увеличението би било естествено в общество с висока средна продължителност на живота, каквото ние не сме. Само

с един „тексаски” залп

ще създадем работа, но на погребалните агенции. Общественото напрежение вече нарасна и този факт също влияе негативно върху жизнеността на нацията. Днес науката вече поставя въпроса не за прибавянето на години към живота, а за прибавяне на живот към годините.

При нас рязкото повишаване на пенсионната възраст ще даде обратен ефект и вместо за геронтология, ние все повече ще говорим за гериатрия и геноцид.

При задаващата се стагнация увеличението на възрастта с 4 месеца няма да промени картината по същество.

***Интернет дава добра възможност за проверка на казаното от Божидар Данев на 8.07.2011 за здравеопазването, от Камен Колев на 14.09.2011 по БНТ за образованието и също от него на 14 ноември за промяната на пенсионната възраст.**

Хора от третата възраст се обучават да работят на компютри

илистрира общия хаос в обществото, критичното състояние на здравеопазването и осигурителната система и лошото управление, което 12 години не може да реши този елементарен проблем. Длъжниците са известни и има начини да бъдат заставени да откупят дълга си, например с принудителен труд.

На вид незначителна импровизация дойде по посока и на образованието. Отново от БСК заявиха, че 80% от завършващите средно или висше училище имат мениджърско образование, без да има такава потребност. За средното образование казаното е очевидно невярно, а според НСИ през 2009 г. по "Стопански науки и администрация" висшите училища са обучавали 41,6% и по направление "Спорт туризъм и хотелиерство" 12,4% от студентите. Важни са не цифрите, а това, че здравеопазването се управлява от медици, училищни директори са предимно бивши учители, в съдебната система

Министър Стефан Константинов е най-близо до истинския брой на здравно неосигурените

за скоростното повишаване на пенсионната възраст. Още на входа в ГЕРБ са допуснали две фундаментални грешки. Първо, по своето естество мярката задължително изисква национален консенсус и второ, не може с лека ръка да си въобразим, че променяйки отделен параметър, в неблагоприятна за него среда, системата ще "заиграе", както ни се иска. Правителството не убе-

гласувана в НС. От ГЕРБ виждат положителен ефект след 2015 г., но дали е така? В икономическа ситуация способна да генерира работни места, при оптимизирана събираемост, минимизирана сива икономика и налични на социална справедливост между браншове и професии, да. Затова споразумението за увеличаване на възрастта от 2021 г., взето в спокойна и разумна

Искам гумата

Дилемата е възраждане на нацията или саморазпадане

Нужни са спешно оздравителни мерки и ново българско възраждане

Доц., д-р ик. Иван ГАВРИЛОВ

Навлизаме в трето поредно десетилетие на очерталата се и все повече задълбочаващата се тенденция на влошаване на възрастовата структура на населението в България - резултат на нисък естествен прираст и напускане на страната. Сред оставащите в страната се увеличават хората с недопустимо ниско образователно ниво. А напускащите родината са в преобладаващата си част млади висококвалифицирани специалисти. Тоест ние изнасяме масово интелект. Реално инвестираме ценен човешки капитал в други, високоразвити страни, а у нас расте недостигът на такива кадри.

За жалост тази тревожна картина, която вече застрашава бъдещето на българската нация, продължава да се задълбочава. Говори се и се пише за нея, но действени мерки не се вземат. Защо например не се регламентира в районите, където има неизползвана земеделска земя, да се предоставя на безработни роми такава земя за ползване? Няма да обосновавам предложението, за което имам конкретни наблюдения, но недоумявам защо съответните държавни органи не сторят

това, което е толкова ясно и логично? А най-важното, че това би било в интерес на българската нация, няма нужда да обяснявам защо.

Смятам, че е много необходимо тези проблеми да бъдат сериозно изследвани от учениците, за да бъдат предложени адекватни мерки. В това отношение според мен е изключително полезна книгата на уважавания наш учен социолог проф. Михаил Мирчев. Неговият фундаментален научен труд - "Социална динамика и цивилизационно разслояване" (541 страници), предизвиква у мен дълбок размисъл, а беше и своеобразно предизвикателство. С поставените, анализирани, обстойно и конкретно подкрепени както с научни доводи, така и с многобройни факти и числа, проблеми, този мащабен научен труд е необходим и трябва да бъде прочетен и осмислен не само от учените и експертите в тази област, но и от широк кръг от нашите политици и държавници. Нали тази е целта на труда на учените ни - да бъдат полезни за страната и населението.

Сред тежките проблеми, очертани в труда на проф. Мирчев, е темата за хилядите наши села, които обезлюдяват и се обезбългаряват, а като че ли държавата ни в лицето на властимащите е мащеха за тях. Как

Обезлюдените села около Трявна

да си обясним например замислените и вече провеждани ограничения - лишаване от почтенски, транспортни, болнични и други жизненоважни на тези хора услуги. И не на последно място - новоприетият от ГЕРБ Изборен кодекс, който лиши селата с жители под 350 души от правото да избират своя местен кмет. Впрочем това се отнася и за районите в София и другите големи градове. Вместо да се създават подобри условия, за да идват и млади хора в селата, става точно обратното и хората са

отчаяни, обезверени, оставени са сами и на доизживяване.

Какво научаваме от изследването на проф. Мирчев? Хората с български етнически произход в процент от населението непрекъснато намаляват - ако преди 20-30 г. те са били 90 на сто от цялото население, сега са 80 на сто, а около 2050 г. се очаква да бъдат само 50%. Циганите от 5-6% вече са стигнали 13-15 на сто, турците от 5-6% наближават 6-8 на сто. Това показва значителна промяна в етническата карта на страната. Очертава се силна концентра-

ция на населението в София и 5-6 големи градове, съответно - освобождава се голяма част от територията ни, която има прекрасни климатични условия и за развитие на икономиката.

Силно обезпокоителна е тенденцията за намаляване на работоспособното население. Ако ситуацията не се промени, през 2020 г. икономически активното население ще е 2,9 млн. души, докато само преди 6 години е било 3,3 млн. Очаква се в рамките на Европа миграционното салдо да остане отрицателно единствено в България и Румъния. Наред с това се влошава възрастовата структура на населението. За пенсионното му осигуряване ще са необходими допълнителни разходи в размер на 4,6% от БВП. Няма смисъл да продължавам с данните. Ясно е - преходът ни в течение на 20 години за мнозинството българи се окажа страдание. А мерки срещу крайно негативните и опасни тенденции властта не предприема. Никакви.

В книгата си проф. Мирчев очертава най-необходимото, което трябва да се предприеме спешно - регламентиране на необходими нормативни промени, мерки от самото население и пр. Мога само да посъветвам читателите - отворете тази книга, тя ще ви даде твърде много.

Отзвук

За статията „Сменете плочката на БАС“

Много ме впечатли заглавието на статията, публикувана във в. ДУМА на 13.01.2012 г. Още повече че авторът е един голям българин, завидно културен и образован деец, всеизвестен участник в антифашистката борба.

Ще започна с края на статията. Там е записано: "...нужна е смяна и на игличката, и на плочката". Игличката и плочката се сменят, когато вече са изхабени и не вършат работа, или скърцат, или не се чуват. А ако игличката е от диамант, тя е вечно свиреща. По-важното е кой, кога и как ще смени игличката и плочката (и плочките)?

Ако приемем, че една от плочките е написаното от автора: "БАС постоянно се превръща в топящ се старчески Клуб за споделяне на спомени, които вълнуват малцина, но едва ли и младежите." С каква друга плочка тя да се смени и кой да я смени? Нека отбележа още няколко плочки: "БАС не бе включен в новосъздадената миналата година организация на "Отечествения съюз", в който участват 6 леви организации"; "намалява числеността на БАС - има градове в страната и квартали в София, където няма БАС"; "голяма част от участниците в антифашистката борба, ГРЪБНАКЪТ НА БАС, не участват в дейността на БАС и не членуват в нисови организации" и т.н. Но най-важната, най-музикалната плочка, това е "къде е мястото на БАС от неговото създаване до днес и занапред"! Не се ли смени игличката и подмени самата плочка на "мястото на БАС", как виждате бъдещето, перспективата на БАС, уважаеми другарю Анжел Вагенщайн - но кажете открито, конкретно, без алегории! И кой, кога и как да смени и подмени игличката и плочките. Плочките ги казахме, но коя е игличката?!

Николай КОЦЕВ, София

Отчаяние

Защо не кажат истината?

Следих внимателно информацията за убийството на 17-годишното момиче от Перник. Ужасен съм как е възможно публично полицаи и хора от МВР да пускат всеки ден различни и съвсем противоречащи си съобщения. Оставам с впечатлението, че всеки от тях приказва това, което ще е угодно на конкретния му началник, а началниците очевидно не са се договорили кое е угодно на всичките тях заедно. Питам обаче - как ние, българите, да вярваме на тази полиция и на това МВР, ако те са се заплели в собствените си версии и не могат да дадат ни едно смислено обяснение какво всъщност се е случило. Ами ако утре на моето семейство, не дай Боже, се случи нещо лошо, аз няма да им вярвам на нито една дума. А после може би премиерът ще иска да им се извиня?!

Бих искал чрез вестник ДУМА като гражданин на България да призова МВР: Моля ви, кажете какво се случи със семейството от Перник, какво се случи с детето им, кой е убиецът, защо заловеният Стойчо се самоуби и как. Или го убиха? Защото е нормално да възниква у нас съмнение, след като един път ни казват, че бил в тоалетната, втори път - че бил в килера, трети - че взел пистолета на полиция и какво ли не още! Ако МВР е допуснало грешки при този случай, по-добре е да си ги каже, отколкото да ни лъже. Аз на внука си казвам: ако си направил беля, кажи, защото, като науча истината, няма да ти простя не белята, а лъжата. Същото искам да кажа и на правителството, и на МВР.

Иван ДОЦЕВ, Стара Загора

Позиция

www.duma.bg

И това ако не е дискриминация!

Държавата ощетява 50 000 пенсионери с 98 млн. лв. годишно, като слага таван на пенсиите им

Тома КОВАЧЕВ,
адвокат

В края на 2010 г. Конституционният съд е сезиран обосновано от тричленен състав на ВКС за установяване противоконституционността на §6, ал.1 и §22 (3), ал.1 от КСО, ограничаващи максималния размер на изчислените пенсии за осигурителен стаж и възраст от държавата, както и за несъответствие с международни договори, по които България е страна по същия въпрос. Става дума основно за лица, упражнявали тежки и рискови професии, като летици, миньори, атомни енергетици, моряци, военнослужещи, МВР служители и др., средната възраст на по-голямата част от които е 50-55 г. Същите са получавали по-високи възнаграждения и са внасяли и по-големи осигурителни вноски за пенсии и затова държавата (НОИ) им е изчислила по-високи пенсии. КС е компетентен да реши положително проблема, който е визиран от разпоредбите на чл.5, ал.1, ал.2 и ал.4 от Конституцията, както и от чл.6, ал.2, чл.17, ал.3 и ал.5, чл.51, ал.1 и чл.57, ал.1.

По същия проблем се е произнесла преди авторитетна държавна институция - Комисията по защита от дискриминация, с Решение №163 от 17.IX.2009 г., влязло в сила на 30.XII.2009 г., признава, че към посочената социална група български пенсионери държавата провежда непряка дискриминация и предлага на 41-ото НС да се отмени ал.1 на §6 от ПЗР на КСО, т.е. да отпадне таванът на пенсиите. Още на 26.IX.2009 г. решението е изпратено и получено от НС, но досега същото не е взело становище. Фактите показват, че държавата в лицето на НОИ всяка година ощетява гражданите от тази социална група с 98 млн. лв.

Конституционният съд не събра кураж

да реши справедливо този проблем. Той просто отказа да допусне разглеждане на проблема по същество, позовавайки се на чл.22, ал.5 от Закона за КС, защото по същото искане КС се бил произнесъл с решение преди. Мотивът за отказ не е основателен поради следните доводи.

КС с Решение №21/2008 г. по КД №18/2007 г. се е произнесъл по друга правна норма - чл.47(в) от предишния Закон за пенсиите, чието съществуване е било свързано с друга осигурителна система и с друг способ за определяне максималния размер на пенсията, които впоследствие са били отменени заедно с отпадането на Закона за пенсиите. Реформата в пенсионното осигуряване от 1999 г. поставя общественото осигуряване на други принципи, на друг способ за определяне максималния размер на пенсията, на въвеждане освен солидарно и капиталово - допълнително обществено осигуряване. В значително по-голяма степен е застъпено обезщетяването при осигурените социални рискове, според трудовото участие, което да гарантира спазване на нормите на социалната държава и равенството на по-широк кръг осигурени лица. Една и съща правна норма при промени в законовата уредба и в обществените отношения може да доведе до различно съотношение с конституционните принципи. Но това може да се види от КС само ако проблемът се разгледа от него по същество.

Ал.1 на §6 от ПЗР на КСО, която

определя максималния размер на пенсията, е временна норма със срок, който непрекъснато се премества напред във времето, пък убеждава, че законодателят не смята действието ѝ за постоянно. Показателен е един от мотивите на предишното Решение на КС №21/1998 г., в което се посочва, че "желателно е атакуваното законодателно решение да бъде въобще отменено с оглед провеждащата се цялостна реформа на общественото осигуряване у нас". Изглежда обаче, че сегашните конституционни съдии не ги впечатлява това недвусмислено послание на техните колеги от 1998 г.

Решаващ мотив за отказа на сегашния КС да разгледа посочения проблем по същество е обстоятелств

КСО, която им дава привилегията от 1998 г. насам да получават пълния размер на своите пенсии без ограничения. Нима това не е нарушение на чл.6, ал.2 от Конституцията на РБ, който разпорежда, че "... Не се допускат никакви ограничения на правата или привилегиите, основани на... лично и обществено положение..." Къде е тук равенството пред закона за всички граждани?

Какво да кажат за явната дискриминация хората от посочената рискова социална група, които са положили тежък труд за време, по-голямо от мандата на конституционните съдии, а са лишени от правото да вземат пълния размер на изчислената им от държавата (НОИ) пенсия?

За това ненормално и противо-

Снимка БГНЕС

вото, че предметът на искането бил същият с този, разглеждан от КС през 1998 г. Това е само на пръв поглед. Важно е към вече посочените съществени различия - променената законова уредба и новите условия на общественото осигуряване, да се прибавят и

нормите на международните договори

подписани и ратифицирани от РБългария, по които тя е страна и носи отговорност за тяхното изпълнение. А тези разпоредби изискват не такова становище, каквото е цитирано в определението на КС.

Вярно е, че от всички държави-членки на ЕС таван на пенсиите имат 12, а 16 нямат такъв. Но какъв е този таван? Например в Люксембург годишният таван на пенсията е 284 000 евро, а в разтърсваната от финансовата криза съседна Гърция - 1700 евро месечно, което е повече от четири пъти от размера на българския таван, който вече три години е замразен. Конституцията не предопределя еднозначно осигурителния модел и затова следва да се отчита, че например при установено свободно договаряне между осигуряваното лице и осигурителния орган единствено внасяните лични осигурителни вноски биха имали значение за определяне размера на пенсията.

Подходът на КС за защита на заложените идеи в Конституцията е правилен дотолкова, доколкото отговаря на породилите ги социални условия. При тяхната съществена промяна обаче трябва да се търси максимален социален ефект от конституционните разпоредби. Такъв подход обаче не се наблюдава. Нещо повече: конституционните съдии не възразяват срещу разпоредбата на ал.3 от §6 на ПЗР от

конституционно положение

носят отговорност и политиците

защото липсата на пари, с което се оправдават, не е конституционно основание. Как да си обясним обявеното от правителството намерение да се отмени таванът на пенсиите чак през 2014 г., но само за новите пенсионери, което е открита дискриминация към старите. И това се извършва при грубо нарушение на правата на човека, защитени както от конституцията, така и от европейското законодателство, вкл. от подписаната от България още през 1992 г. Конвенция за правата на човека, а така също и ратифицирания Лисабонски договор, при мълчаливото съгласие на КС.

Защо Комисията по труда и социалната политика в 41-ото НС не прие още преди две години разумното предложение от представители на цитираната социална група макар и частично да се реши този несправедлив проблем - двойно да се вдигне максималният осигурителен доход. Това би било от голямо значение за много млади хора, които сега работят и получават по-високи заплати, защото те искат да се осигуряват в държавното социално осигуряване. Изчислението на експертите, вкл. и от НОИ, показва, че всяка година в НОИ ще постъпват не по-малко от 180 млн. лв. От тях по-малко от половината ще се разходват за повишаване тавана на пенсиите на гражданите от проблемната социална група, а по-голямата част ще остане в НОИ. Предложението не се прие без обяснение, което потвърждава извода за наличие на открита политика на държавата за дискриминация и геноцид спрямо рисковата социална група, дала своя незаменим принос за развитието и укрепването на България.

Мисия Брюксел

Президенти и темпераменти

Георги ГОТЕВ

Вчера за първи път от много години насам видяхме седнали на една маса трима "президенти" на ЕС, от които двама са социалисти. Бяхме свикнали да виждаме Барозу винаги заобиколен от негови съпартийци от Европейската народна партия. Но вече не е така, откакто във вторник за председател на парламента бе избран германският социалдемократ Мартин Шулц, а ротационното председателство на ЕС за шестмесечието се пое от датската премиерка социалдемократка Хеле Торнинг-Шмидт, за която споделих миналата седмица.

Нещо повече. Видели зор, европейските лидери, три четвърти от които са от ЕНП, възприеха доста от лозунгите на левицата. По инициатива не на друг, а на Саркози, на 30 януари ще се проведе извънредна среща на върха, посветена на заетостта, растежа и създаването на работни места - все любимите теми на европейската левица.

Впрочем таксата върху финансовите трансакции, на която отново десноцентристът Саркози е най-забележимият адвокат, е взета от програмата на европейската левица. Еврооблигаците са друг пример. Изобщо програмата на левицата се оказва твърде добра, след като десните лидери толкова нагло крадат от нея...

С идването на сцената на леви президенти в евроинституциите и, надяваме се, на ляв президент във Франция, ще стане по-ясно кой за какво се бори.

Шулц пое щафетата от десноцентриста Бузек с обещание да бъде по-политически председател на Европарламента. Бузек впрочем беше нетипичен председател на ЕП, защото често поставяше ударението върху теми, които го интересуват лично - интересите на Полша, която е една от шестте големи страни в ЕС, енергийната независимост от Русия и интересите на европейската десница. По принцип ролята на председателя е да бъде балансатор, за политическите борби има политически групи.

Именно като шеф на политическата група на социалистите и демократите Шулц беше доста мълчалив през последните две години и половина. Доколкото съм запознат, мълча и по темата за авторитарните тенденции в България, макар че е бил поканен да изразява позиции. Причината е, че избирането му за председател на парламента зависи от подкрепата на ЕНП. От години е в сила споразумение между левицата и десницата поста председател на парламента, който е с петгодишен мандат, да бъде поделен между двете най-големи политически групи.

Така че разбирам желанието на Шулц най-сетне да си отпусне душата, след като получи каквото искаше. Той е темпераментен по душа. Само че не е редно да прекалява. Торнинг-Шмидт също няма право да изразява политически пристрастия, докато председателства Евросъюза. Изобщо издигането на политики от европейската левица в ролята на председатели на евроинституциите рискува да ги неутрализира. Силните политически позиции ще се изразяват от Сергей Станишев като лидер на европейската партия ПЕС и от председателя на групата на ПЕС в Европарламента Ханес Свобода. Той също току-що беше избран на мястото на Шулц. Основен конкурент на Свобода, който е австриец, беше френската социалистка Катрин Тротман. Аз лично имам предпочитание към Тротман, която е трибун в най-добрите традиции на Жан Жорес. Ханес Свобода ми се струва типичен апаратчик, макар че и такива хора са нужни. Доколкото знам, Станишев и Свобода са в отлични отношения от много години.

Най-големи теми за европейската левица сега са кризата на еврозоната, положението в Унгария, изборите в Гърция и във Франция - работа колкото щеш. Много скоро ще проличи дали тандемът Станишев-Свобода е печеливш. Станишев написа хубава статия за Унгария <http://bit.ly/A1k9DK>, но вече е време да го видим "по барикадите". Бих казал същото и за Свобода, който ми прилича на стайно цвете от Европарламента, в който пребивава вече шестнадесет години.

Защото има мнения, че социалисти и социалдемократи са много меки. Миналата седмица гледах дебат по френската телевизия с Жан-Люк Меланшон, председател на Фронта на левицата във Франция и кандидат за президент. Меланшон, който е от троцкисткото крило на френските комунисти, нарича кандидата на социалистите Франсоа Оланд "капитан на водно колело". Той печели все повече привърженици, защото никому не цеди басма. Отстоява твърди антикапиталистически позиции и предлага ясни алтернативни решения. Пламенният му темперамент и бързият му ум много ми допадат. Запитан дали ще подкрепи Оланд на втория тур, което е логичен въпрос, след като социалистът е фаворит, Меланшон казва: нека първо Оланд заяви, че ще подкрепи мен, ако на втория тур се окажа аз.

Има ли опасност левицата да се самоотслаби заради вътрешна конкуренция за един и същи електорат? Със сигурност има. Добър начин да се избегнат рисковете ми се струва лидерите, които в момента са на върха, да бъдат също толкова темпераментни като Меланшон и Тротман.

□ На фокус

www.duma.bg

Хората си имат фабрики,

Докато в САЩ и Западна Европа властва формулата „парите правят пари чрез финансови спекулации“, в Китай и Индия залагат на реалната икономика

Петър
ГЕРАСИМОВ

Преди дни вестник "Монд" публикува обширна статия за финансово-икономическото състояние на двете гигантски държави - Китай и Индия. Поне за мен се оказа изненада, че тези две съседни свръхнаселени страни (над два милиарда и половина жители общо), макар и да имат различно политическо управление, управляват по един и същ начин икономиките си. Става дума за планово развитие във финансово-икономическия сектор (нещо характерно за социализма) и внимателен контрол върху пазара - този същностен елемент на капитализма. Това "ашладисване" на социалистически елементи върху позастарялото дърво на капитала не е преставало да ме интригува, що се отнася до светкавичното развитие на Китайската народна република през последните трийсетина години. Оказа се обаче, че освен комунистическия Пекин,

и буржоазно-демократичният Делхи

е склонен на подобни финансово-икономически присадки. Кой от кого е взел пример - Китай или Индия или обратно, не е много ясно, но след като в момента Китай е втора икономическа сила в света, то по-скоро е първото.

Споменатата статия търсеше спецификата в икономиката и финансите на двата азиатски гиганта с помощта на компетентните анализи на Патрик Артю, директор на изследователския център към финансовата централа "Нейтиксис" и професора по икономика Ан-Лор Делат, специалистка по новопоявяващи се пазари. Според Артю, икономическият напредък винаги е предшествувал този във финансовия сектор. "Ето защо - твърди той - Китай на практика е твърде назад от западните страни, що се отнася до фи-

ние - банки

нансовата система..."

"Забавянето" по отношение на финансовите пазари се обяснява преди всичко с почти еднакъв избор на двата азиатски гиганта - да не се огънат пред внушенията и

натиска на небезизвестния Международен валутен фонд

през 90-те години на миналия век.

Както е известно, именно в тези години МВФ ни накара да заиграем и тук, в България, ситното финансово-валутно хоро. Същото хоро заиграха тогава и няколко държави в Латинска Америка - това доведе до страховитата им криза през 1997-1998 г. Същото самодивско хоро предизвика и световната финансова криза в края на миналото десетилетие, която - според "ефекта на доминото" - повали една след друга редица западни държави. И говорим днес за предстоящи фалити на Гърция, Унгария, Италия, Испания и къде ли не още.

Естествено, тази чудовищна финансова криза, прераснала по-късно и в икономическа, се отразява също и на Китай, и Индия - но само непряко, доколкото и двете големи азиатски държави произвеждат и продават на Запад, а именно там, където са най-големите им клиенти, портфейлите на купувачите все повече изтъняват...

И така: Китай и Индия не се хващат на финансовата въдица на МВФ и

прегнотичат реалната икономика

истинското (а не на хартия) производство. Какъв е механизъмът?

"Извън финансовия сектор - пише проф. Делат - инвестициите в Китай се извършват главно с пари в брой, дошли от печалби в местните предприятия, а не с кредити и задължняване. Лихвените проценти на банките са толкова ниски, че китайците нямат никакъв интерес да пласират парите си на финансовите пазари..."

Една необходима забележка: за

разлика отпреди 30 години и въпреки сегашното планирано стопанство, паразът днес дава възможност на хората - и в Китай, и в Индия да трупат излишни пари - т.е. да имат средства за инвестиции. Именно тези печалби от реалното производство на стоки, а не от банково-финансови спекулации, отиват обратно в развитието на икономиката.

"Много по-добре е - заключава проф. Делат - да се инвестира пряко в икономиката на Китай, чийто ръст надхвърля 10% вече години наред и е много рентабилен. Китайските финансови актьори са още твърде лошо въоръжени, за да играят на международните пазари - печално заключава френската икономистка. - Обратно, чуждите инвеститори са само 1% във финансовия поток на Китай. Тъй като възникващите пазари са привлекателни (та как не!) правителствата на Китай и Индия

поставят бариери пред влизането на чужди капитали

за да избегнат спекулацията и инфлацията..."

От всичко казано дотук се оказва, че стопанството на двата азиатски гиганта е огледан образ на това в западния свят. Докато в т.нар. постиндустриално общество на Северна Америка и Западна Европа властва формулата "парите правят пари чрез финансови спекулации", в Китай и Индия залагат на реалната икономика - на заводите и фабриките, на средните и малките предприятия, които получиха такъв разцвет, че днес наричаме тези източни страни "работилници на света". Изправени пред "китайската стена" на политико-стопански непреклонност, големите финансови играчи от Запад си подвиват опашките и напускат азиатската сцена. В последно време един от тях - американската банка "Голдман Сакс", беше поредният пример в това отношение: тя затвори банковите си клонове в Пекин и Шанхай и се оттегли безславно.

Резултатите от вихрения финансов валс, в който бе въвличена и малка България, днес са очевидни за всички. Както възкликна преди година млад брокер от "Уолстрийт": "Машината за пари се счупи". Замаян и дълбоко объркан от кризата, Западът се чуди как да спаси рухващата банково-финансова система, а Изтокът произвежда все повече и повече. Какво да се прави - хората си имат фабрики, ние - банки. Само че обезценените акции, ценни книжа и банкноти не стават за нищо: останалото е предмет на "старомодното" индустриално производство. И наистина - почти всичко, нужно ни във всекидневие, излиза именно оттам - от фабриките, заводите, от съвременните земеделски комплекси.

Размисли за приоритетите

Спасяването на един човешки живот е по-важно от построяването на 1 км магистрала

Йордан
СЪЕВ

Наскоро само в болница "Шейново" умряха две млади жени-родилки. Едната остави сираче на 2 г., а новороденото след няколко дни почина. В

същото време една магистрала е продължена с 1 км и с толкова се приближава към заветния миг, когато премиерът ще пререже лентата за нейното откриване. Добре е и в България да има пътища в идеално състояние, както в Германия, където за движение по аутобаните няма ограничение в скоростта. Мощни "Мерцедеси" и БМВ-та се движат по тях с над 200 км в час. Не знам каква основа влагат, с какъв асфалт ги покриват, но те са гладки като стъкло и по тях автомобилите наистина могат да се движат с много високи скорости без риск от произшеств-

вие, причинено от състоянието на покритието.

Но строителството и поддържането на такива пътища не е основен приоритет на Германия. На първа позиция е грижата за човешкия фактор. Независимо дали управляващи са социалисти или християндемократи, които са основните партии в Германия и се редуват във властта, първата им грижа е благосъстоянието на преобладаващото мнозинство от хората. В условията на настъпващата криза и последвалата рецесия държавата отделя огромни средства, насочени за запазването на работните места. Тя става съсобственик на крупните промишлени предприятия, което е завоалирана форма на национализация. С такава финансово-икономическа политика се запазват, а дори

и се увеличават работните места в автомобилната и металургичната промишленост, както и в производството на стоки и услуги в други отрасли.

Когато индустрията работи, може да се издържа и социалният сектор. В условията на криза и рецесия в Германия са разкрити 360 хил. работни места за лекари и 240 хил. за медицински сестри. Понеже университетите и училищата доставят до 2/3 от тях, се привличат медицински кадри от други страни, включително от България. За периода 2009-2011 г. страната ни са напуснали над 800 лекари и 530 медицински сестри, които сега работят в Германия, и почти още толкова - в други страни, предимно арабски монархии като Саудитска Арабия, ОАЕ, Кувейт. В тях се смята, че един

лекар трябва да се пада на 1200 жители и затова привличат медици от други страни със заплата от 3000 долара, което е валидно и за българските медици там. У нас сега на един лекар се падат 4500 души, но това е средно за страната. В много райони по същество няма здравно обслужване. Наскоро една телевизия показва жена от Смолянско, която е родила вече две деца в дома си с помощта на съпруга си, който по образование е електро-техник. Дотам ли обаче трябва да се сведе стандартът на здравеопазването? Ами тогава и децата да не ходят на училище, а да ги обучават родителите им вкъщи. Затова възниква въпросът кои трябва да са приоритетите в държавната политика и има ли въобще такива сега в България.

Култура

очаквайте

Три дни музикално разнообразие с първия фестивал „BraZZoBraZZie“

Деян Донков ще води уъркшоп на МОНТФИЗ арт фест в Созопол

Форумът на изкуствата МОНТФИЗ арт фест 2012 ще се проведе край морето. В началото на седмицата Слав Бойчев, директор на мрежата от актьорски, танцови, вокални школи и арт ателиета МОНТФИЗ, сключи договор за сътрудничество с община Созопол, научи ДУМА от Нели Жекова.

Месец преди „Аполония“, от 21 до 29 юли, в Созопол ще се срещнат изявени творци в сферата на театралното, танцовото и вокалното изкуство. Така всички желаещи да се присъединят към арт фестивала ще могат да комбинират почивката на Черноморието с обучение и забавление. МОНТФИЗ арт фест осигурява 9 дни на море с най-известните актьори, певци и танцьори у нас. Във форума могат да се включат всички, които имат специално отношение към творчеството, желание да се себеизразяват чрез изкуство и да се обучават

в тази област. В продължение на повече от седмица участниците ще избират между уъркшопове по актьорско майсторство, пеене и танци с авторитетни преподаватели.

Деян Донков е един от първите, потвърдили актьори гостите, които ще реализират всекидневни уроци в рамките на МОНТФИЗ арт фест 2012. „Актьорската ми природа и любопитството ме провокираха да се включа. А и тези уъркшопове няма да бъдат чисто преподавателски, а повече практически. Идеята, компанията и мястото ме спечелиха! Важно за един актьор е да бъде смел и да може добре да имитира, за да улавя характеристиката на човешките същества, да харесва това, което прави, да има талант. Когато обедини всичко това в едно - се случва животът!“, коментира Деян Донков участие си в МОНТФИЗ арт фест.

Мария Сапунджиева, проф. Снежина Танковска, проф.

Снимка МОНТФИЗ

Георги Кагурин бе гост-преподавател на фестивала миналата година

Иван Добчев и проф. Маргарита Младенова са също сред сигурните преподаватели с уъркшопове на морето по актьорско майсторство, сценична реч и други. Миналата година специални гост-преподаватели бяха актьорите Георги Кагурин и проф. Атанас Атанасов.

За третото издание на фестивала организаторите са подготвили седемдневни кандидат-студентски консултации за специалността „Актьорство за драматичен театър“, които ще бъдат водени лично от преподавателите с класове в НАТФИЗ през учебната 2012-2013 г.

Обявиха номинациите за годишните награди на БНР

Отличията в 7 категории ще бъдат връчени на церемония на 25 януари

Дирекция „Музикална продукция и състави“ на БНР е номинирана за Голямата награда „Сирак Скитник“ - за изключителния принос в развитието на българската музикална култура и обогатяването на националния радиоэфир, научи ДУМА от Божидара Димова.

За приза за радиожурналистика - за открояващо се присъствие пред микрофона, оригинални идеи, които утвърждават авторитета на Националното радио като обществена институция, се конкурират Диана Чепишева - кореспондентка на БНР в Брюксел; Цветан Цветанов - водещ на вечерни предавания за култура в програма „Христо Ботев“; Емил Янев - водещ на „Трамвай по желание“ в програма „Радио София“.

Отличията за тематични или информационни радиопредавания - индивидуални или екипни награди за радиопредавания, разработвани с висок професионализъм и оригинални идеи, ще бъдат връчени на избраните измежду екипа на предаването „Вива ла музика“ - Румяна Карадимчева и Владимир Джамбазов, програма „Хоризонт“; екипа на „Нашият ден“, програма „Христо Ботев“; „История за изкуството за деца“, програма „Христо Ботев“; екипа на предаването „Форум“ - програма „Радио София“; предаването „Мрежите“ с авторка и водеща Биляна Господарска - Радио Пловдив.

Номинирани за принос в утвърждава-

нето на регионалната тематика в програмите на БНР са Елена Кортел и предаването „Изгрев“ - програма „Христо Ботев“; предаването „Неделен мегдан“ с 20-годишен юбилей - Радио Благоевград; „Шистовият газ“ и поредицата от репортажи, интервюта и коментари за евентуалните проучвания и добив в района на Североизточна България - програма „Днес“ на Радио Шумен.

За заслуги в областта на музикалното радиотворчество са номинирани Аделина Александрова - водеща на музикални предавания по програма „Христо Ботев“; Маня Попова - за предаването „Контрапункт“ на програма „Христо Ботев“; Крис-

тиан Бояджиев - за предаванията „Джаз клуб“ и „Между барока и рока“ по програма „Христо Ботев“; предаването „Музика от големата къща“ с водещ Лили Големинова - програма „Радио София“; екипът на отдел „Музикален звукозапис“ с продуцент Сава Лавсов.

В категорията „За особен принос при внедряването на технологични и технически новости в радиопроцеса“ са предложени дирекция „Техника“ и направление „Инвестиции“ на БНР за проектирането и изграждането на сградата на Радио Бургас; Михела Маджарова и Андрей Петренко - за успешното въвеждане на платформата „Далет+“ в програма „Христо Ботев“; „Бул Тренд Брокеридж“ ООД, за финансовата интернет страница на БНР - дирекция „Информационни и нови медийни технологии“.

Специалната награда за личност, организация или медия с международен авторитет, с принос в защита на обществен интерес в България, ще бъде присъдена на една от трите номинации: Борис Арнаудов - за дългогодишен принос към фестивала „Златният кос“ - програма „Христо Ботев“; Художествената галерия „Димитър Добрович“ - Сливен; Радио Варна - заради приноса му в развитието на културата и алтернативното творчество на територията на Варненска област; Редакция „Музика“ на програма „Хоризонт“ за популяризирането на съвременната българска музика.

„Мери бойс бенд“ празнува 17 години с концерти и нов клип

Снимка „МЕРИ БОЙС БЕНД“

Музикантите от „Мери бойс бенд“ ще празнуват рождения ден на групата на сцената в компанията на почитателите си от Варна и Бургас. Купонът започва на 27 януари от 22 ч. в клуб „Винтидж 33“ във Варна и продължава на 28-и от 21.30 ч. в бар „Роял“ в Бургас. „Най-добре се празнува на морето! Дори и през зимата! Във Варна не сме ходили отдавна, а имаме верни почитатели там. Сега ще е първото представяне на живо за тях на песните от новия ни албум „Дългият път към дома“. В Бургас ще бъдем вече буквално у дома и очакваме срещите с близки приятели на самия рож-

ден ден на „Мери бойс бенд“ - 28 януари. Всъщност точно на тази дата преди 17 години свирехме за първи път във формация от пет души в култовия тогава „Кънтри клуб“ в София, разказват от групата.

Като подарък за рождения си ден „Мери бойс бенд“ представя и нов видеоклип. Той е към песента „Само с мен бди“ от албума „Дългият път към дома“ и е дело на режисьора Васил Стефанов.

Преди концертите на групата на морето тази събота петорката ще гостува в Дома на енергетика в Козлодуй - на 21 януари от 18 ч.

www.duma.bg

кратки

Популярна джаз музика с Ангел Заберски

Ангел Заберски октет е името на формацията, която ще раздвижи джаз пластове на „Студио 5“ на 21 януари от 19 ч. Съботната вечер ще бъде отдадена на популярната джаз музика - една класическа джаз вечер по всички правила. С авторска музика от Ангел Заберски, както и с версии на американски стандарти, публиката ще бъде заслужено поглезена. А виновниците за това са Маестро Ангел Заберски - пиано, Христо Йоцов - барабани, Митко Шанов - бас, Мишо Йосифов - тромпет, Митко Льолев - саксофон, Вили Стоянов - тромбон, Наско Хаджиев - саксофон. Билети по 10 лв. се продават на касата на билетния център в НДК, в „Студио 5“ и онлайн чрез www.eventim.bg и www.ticketstream.bg, научи ДУМА от Александра Димитрова.

Книжовна премиера

Премиерата на „Щегрото дърво“, първата книга на Шел Силвърстийн (1930-1999), издадена на български, ще бъде на 22 януари от 11 ч. в „+това“ на ул. „Марин Дринов“ 30 в столицата. За книгата - обичана, оспорвана, разгадавана, препрочитана от всички възрасти - ще говорят нейният преводач проф. Александър Шурбанов, Андрей Захариев, водещ на „Библиотеката“ по БНТ, и писателката Силвия Чолева, научи ДУМА от Зорница Христова, управителка на издателство „Точича“. Изданието е илюстрирано с творби на автора.

Спектакъл „Фолклорни вариации“

С концерт-спектакъла „Фолклорни вариации“ - на 20 февруари в зала 1 на НДК от 19.30 ч., Международната фестивална програма „Приятели на България“ започва поредица от концерти под наслов „Туй, що не гасне...“ В спектакъла ще участват фолклорният ансамбъл „Тракия“, група „Булгара“, Ева кuartет, дует „Двуглас“, танцов ансамбъл при Националното училище за танцово изкуство. Билети за концерт-спектакъла може да бъдат купени в мрежата на Eventim и от касите на НДК, научи ДУМА от Борислава Маева.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Известният италиански актьор и режисьор Роберто Бенини бе удостоен с почетната титла на университета на Калабрия, Италия

Култура

www.duma.bg

Оркестри настояват за равноправно ползване на зала „България“

Във връзка с нарасналото напрежение около управлението на концертен комплекс “България” и срещу забраната за използване на отделна каса в сградата и разполагане на рекламни материали, “Кантус фирмус”, представляващ оркестъра на Класик ФМ радио, и Българското национално радио организират протестна продажба на билети на специални цени за предстоящите концерти на оркестрите на Класик ФМ радио и БНР. Мирният протест е насрочен за днес между 15 и 17 ч. пред централния вход на зала “България”.

БНР и “Кантус фирмус” изпратиха писмо с обстойна аргументация до премиера Бойко Борисов, с копие до Симеон Дянков, вицепремиер и министър на финансите, Вежди Рашидов, министър на културата, Йорданка Фандикова, кмет на София, и до медиите.

През последния месец нарасна изключително напрежението, свързано с ръководството и начина на управление на зала “България”. Напрежението бе породено от несъгласувани действия на директора на Софийската филхармония, под чието управление е и КК “България”, се казва в писмото.

Софийската филхармония е един от основните симфонични оркестри в столицата, който заедно с оркестрите на БНР и Класик ФМ радио съставляват важна част от палитрата на столичния музикален живот. И трите организации осъществяват своите концертни сезони в зала “България”, която е единствената акустична зала в София, подходяща за този вид дейност. От съсредоточаването на две функции (управление на Софийската филхармония и на зала “България”) възниква конфликт на интереси. Един от конкурентите в този сектор на музикалната култура се опитва да използва това като инструмент за влияние върху работата и резултатите на останалите конкуренти, с което драстично се нахвърля общественият интерес, пише в писмото.

Например отказът на директора на зала “България” да осигури още една билетна каса и повече места и начини за продажба на концертите на оркестрите на БНР, Класик ФМ, “Софийски солисти” и др. е доказателство за непазарни инструменти и некоректна творческа конкуренция. По този начин се ограничава възможността за привличане на по-голяма и по-разнообразна публика, за раз-

За днес е насрочен протест пред централния вход на Концертния комплекс

ширяване на репертоара и в крайна сметка се губи и икономическата целесъобразност. През последните 12 г. такава каса е имало и тя е функционирала успешно, което гарантира по-широк достъп на публиката и по-висока ефективност при използване на залата, се

Снимка Министерство на културата

казва още в писмото. В него е подчертано, че драстичното увеличение на наема на зала “България” от 2400 на 4830 лв. е било обяснено с повишените разходи на залата за ток... Идеята е обаче тези разходи да бъдат поети от конкурентите на Софийската филхармония, без да се търси по-висока ефективност при използването на залата.

Смятаме, че икономически по-целесъобразно е управлението на зала “България” да се отдели от управлението на Софийската филхармония. Бихме предложили в бъдеще, като се гарантира бюджетната издръжка на Софийската филхармония, управлението на зала “България” да се поеме от борд, който да включва представители на правителствения, неправителствения и частния сектор. Този борд би могъл да включва директора на Софийската филхармония, представители на Министерството на културата, Столичната община, Симфоничния оркестър на БНР, на “Кантус фирмус” и други заинтересовани страни. В управата на залата може да се приложи публично-частно партньорство, чрез което да се гарантира планираната приходна част в бюджета на Софийската филхармония, се отбелязва в писмото, подписано от Валери Тодоров, генерален директор на БНР, и Васил Димитров, изпълнителен директор на “Кантус фирмус” АД.

Промяната на наемните условия и цени беше продиктувана от изменените икономически условия на държавно финансиране и ценовите промени в цялостната издръжка на сградния фонд и са най-конкурентни и приемливи, се посочва в обръщението към музикалната общественост, публикувано в сайта на Софийската филхармония. Предвид уникалността на Концертния комплекс и направения сравнителен анализ на разходите за неговата издръжка с наемните цени на сградите на сходни институции като Народния театър, Софийската опера и балет, Военния клуб са формирани и утвърдени новите наемни цени. Сегашната кампания против Софийската филхармония и нейното ръководство подвежда обществеността и мотивира своите действия като извършвани в полза на обществен интерес, а действително се преследват търговски интереси на отделни структури, се отбелязва в обръщението.

Зала “България” е собственост на държавата и съгласно действащото законодателство е предоставена за стопанисване и управление на Национален държавен институт - Софийска филхармония. Това изисква всички прояви на други държавни, общински и частни формации да се реализират на договорна основа със съответните условия - наеми, продажби, реклама, графици за репетиции и др., се казва в позицията на Министерството на културата, изпратена вчера до медиите. На този етап ръководството на Софийската филхармония предлага да има втора обща каса и тя да е за всички партньори - “Кантус фирмус”, Симфоничния оркестър на БНР, Нов симфоничен оркестър, камерния ансамбъл “Софийски солисти” и др. Отделно се предлага да се обособи специална площ за афишите и другите рекламни материали на гостуващите състави. Размерът на наемите в залата обаче вече следва да се договаря на пазарен принцип, като началната цена се определя от независими лицензирани оценители в съответствие със Закона за държавната собственост, пише в съобщението на МК. Министерството проведе специална среща със заинтересованите страни. Очакваме градивен диалог по спорните въпроси, коментират от ведомството.

Пет български деца ще пеят на Олимпиадата в Лондон

С подкрепата на Британския съвет пет български деца ще се включат в хора “Гласове на младежката музика”, който ще пее на различни събития по време на Олимпийските и Паралимпийските игри в Лондон през 2012 г. Хорът се състои от 120 от най-талантливите британски младежки гласове, но по идея на диригента Ричард Фростик към него ще се присъединят още 10 младежи от други държави. Половината от тях ще са от България, а останалите пет от Бразилия, научи ДУМА от Гради Градев. Решението на Ричард Фростик да избере петима млади певци точно от България се дължи на любовта му към звученето на българските гласове, която той преоткри по време на посещението си у нас миналата година. Тогава Ричард пристигна по покана на Британския съвет, за да работи по проекта “International Voices” (Международни гласове) с 300 деца от 4 български училища - Националното музикално училище “Любомир Пипков”, 134 СОУ “Димчо Дебелянов” - София, “Евроучилище РОВЕЛ” и Националното училище по изкуствата “Проф. Веселин Стоянов” - Русе. Вчерта Ричард Фростик отново дойде у нас, за да избере петте деца, които ще се присъединят към подготвяния от него хор за културните събития по време на Олимпийските игри в Лондон. Прослушването ще се състои днес в НМУ “Любомир Пипков”. В него ще участват възпитаници на музикални училища и хорове от цялата страна, поканени от Британския съвет. Избраните пет деца ще бъдат обявени от Ричард Фростик в 11 ч. в петък в концертната зала на Музикалното училище, когато ще звучат и техни изпълнения. Ричард Фростик е възпитаник на Кралската музикална академия и Лондонския университет, където учи пиано и пеене. Той има богат опит в обучението по музика на ученици и студенти от всички възрасти - както на малки деца под 5 години, така и на студенти и дипломанти.

Справочник

Спешна медицинска помощ

МБАЛ ПО СПЕШНА МЕДИЦИНА "ПИРОГОВ"
бул. "Ген. Тотлебен" № 21 Регистратура: тел.: 9154-213
ОБЛАСТЕН ДИСПАНСЕР ЗА ПСИХИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ СЪС СТАЦИОНАР
Адрес: ул. "Екзарх Йосиф" № 59, Тел.: 981-00-06
СБАЛ ПО ЛИЦЕВО-ЧЕЛЮСТНА ХИРУРГИЯ
Адрес: ул. "Св. Георги Софийски" № 1,
Тел.: 952-60-01, 954-48-22, 24-часов прием на пациенти

ВОЕННО-МЕДИЦИНСКА АКАДЕМИЯ
ул. "Св. Георги Софийски" 3 Бърза помощ: тел. 9225-543
СЛУЖБА ЗА ТРУДОВА МЕДИЦИНА "СЕНТ ТОМА - КО"
адрес: бул. "Цар Борис III" № 91
тел.: 953 1764, факс: 9588195
ЦЕНТЪР ПО ТРАНСФУЗИОННА ХЕМАТОЛОГИЯ
ул. "Братя Миладинови" 112, тел. 92 104 17,
регистратура 92 104 70

ТЪЖЕН ПОМЕН

Девет години без нашия незабравим съпруг,
баща и дядо

ЧАНЮ
НЕЙКОВ
СЪБЕВ

1921 - 2003

Завинаги
в нашата памет!

Съпруга, син,
дъщеря и внуци

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 19.01.2012 г. се навършват
12 години от смъртта на

Гено Андреев Христов
(Чавгар)

О. р. полковник
от МВР, началник-щаб
на партизанския отряд
Гаврил Генов.

Поклон
пред паметта
на големия
добър човек!

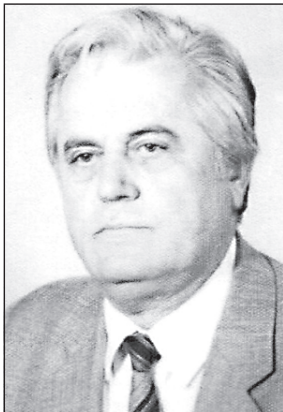
От цялото семейство -
съпруга, синове,
внуци и правнуци

СКРЪБНА ВЕСТ

С дълбока скръб съобщаваме,
че на 17.01.2012 г.
ПОЧИНА

НИКОЛА СТОЯНОВ КОЛЯНОВ

на 84 г.

Каним всички,
които го познаваха и уважаваха
за последно сбогом.

Поклонението ще се извърши на 19.01.2012 г.
от 11.30 ч. в ритуалната зала
на Централните софийски гробища.

С обич и признателност

От семейството

СКАНДИ

МОЗАЙКА

ИТАЛИАНСКИ ПОЛИЦИИ СКАЧАЧ ОТ САМОЛЕТ	СЪД ЗА КЪПАНЕ ВЪДИЧАР	ГРАД В НОРВЕГИЯ	ПРИВЪРЖЕ- НИЧКА НА УТОПИЧНИЯ СОЦИАЛИ- ЗЪМ	ХОЛАНДСКИ ПИСАТЕЛ	МЕДНИ ДУ- ХОВИ ИН- СТРУМЕНТИ	ТОЧНА НАУКА
ХРЕМА ВЪЗРАСТНА ЖЕНА				ЧИСЛО ЗАОСТРЕН ПЪТ		
ГРАД В СИЕ- РА ЛЕОНЕ		ГОЛЯМА ВО- ДНА ПЛОЩ ДРЕВНА АРМЕНСКА СТОЛИЦА				
ЗАДНА ЧАСТ НА ГЛАВАТА		ИМОТНИ ВНОСКИ НА СЪДРУЖНИК				
АМЕРИКАНСКИ КИНО- АКТЬОР		РЕКА В АФРИКА			ГРАД В ПОЛША	ИНФ. АГЕН- ЦИЯ НА АР- ЖЕНТИНА
ЗОДИЯ		РЕКА В ХОЛАНДИЯ		ИЗТОК /НЕМ./		
КОЖЕНА ИВИЦА ЗА ПРЕПАСВАНЕ		КОЛОДА КАР- ТИ ЗА ИГРА				
АНЕКДОТ		АНГЛИЙСКИ ФУТБОЛИСТ		ГРАД В ГЕРМАНИЯ		
		РАСТЕНИЕ ГЛУХАРЧЕ				
СРЕДСТВО ЗА ЗАПАЛ- ВАНЕ	ПОБЕДА В ДЖУДОТО	ГРАД ВЪВ ФРАНЦИЯ	БИВШ ЛА- ТВИЙСКИ ЖЕНСКИ БАСКЕТБО- ЛЕН ТИМ	НАЦ. ОСВО- БОДИТЕЛЕН ФРОНТ НА ГЪРЦИЯ В МИНАЛОТО		
		ЖИЛИЩНА ПОСТРОЙКА		РОД ПАПАГАЛИ	ЯПОНСКА СЕКТА	ГРАД В КИТАЙ
ТРОПИЧЕСКО ЗЕМЕДЕЛСКО СТОПАНСТВО						
СВЕТОВНА ОР- ГАНИЗАЦИЯ		СПОРТНИ ОБЛЕКЛА				
ЧАСТ ОТ ЧАСОВНИК			ВЪРХОВЕН ЕГИПЕТСКИ БОГ			

РЕЧНИК: Анкер, Вил, Висер, Ико, Отони, Рагука, Ъруин.

Подредете деветте разбъркани елемента в долния макет така, че да се получат правилните думи по хоризонтал и вертикал!

О	В	Е	Д
К		Н	И
Р	А	Т	О
А	Н	И	

Е	З	И	К
Л		Я	И
	Д		О
В	И	К	

	В	
Т		П
Р	И	И
А	Л	О

	П	Е	Л
Р		Л	Е
	С	Е	Н
С	И	М	

Е	Н	И
Н	И	Н
Е	К	А
В	О	Т

Т	А		А
Е		Р	Е
С	И		К

А	К	О	С
Д	О	С	И
А	В	А	Н

В	И	Н
М	Е	К
А	В	А

Б	Р	А	К
Р	Е	В	Е
И	М	А	М
Г	И	Р	

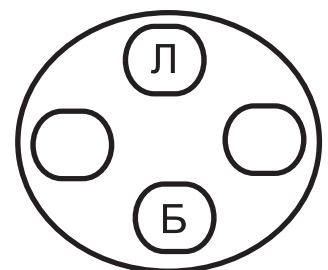
ЦИФРОСЛОВИЦА

ΑΝΑΓΡΑΜΑ

Буквите са заменени с числа. Открийте кода на всяка буква и решете цифрословицата:

12	8	12	8	9	5	9		8	2	3	7	13	5	11
8	17	8		5	6	5	8	14	9	8		7	14	2
11	8	3	8	11	7	3		12	7	6	16	11	7	9
7	10	8	14		11	7	3	2	15		11	7	11	5
10		17	8	7		18	2	3		17	7	15		6
	12	7	3	11	7		15		11	8	12	5	3	
10		6	8	2		8	9	8		15	5	9		8
6	2	7	9		7	9	5	10	15		15	11	16	18
2	14	5	11	2	9	11		11	7	15	11	2	3	5
4	5	18		1	2	3	4	5	6	7		19	8	9
8	6	5	20	7	11	2		4	8	9	10	8	11	8

Нанесете в празните кръгчета две гласни и след разместванена четирите букви ще получите:

1. Героиня в българския филм "Басейнът".
2. Провинция в Етиопия.
3. Италиански остров в Тиренско море, най-голям от Тосканския архипелаг.
4. Старо име на река Елба.
5. Норвежки математик.
6. Град в Сирия.
7. Град в Северна Полша.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ЗАПТИЕ - ИСАЕВ - АМ - КАРАТАВАН-
ТЕРИ - АСЯ - ТИЛ - ПОЛОПАС - ИКВА - ПАУН -
МИМ - ТЯ! - НИОН - ОТИТ - АРСЕН - БЕБЕТА -
СТИЛ - ОЕЛ - ИТЕР - МАРГАРИТКА - ВА - АВАНС -
ГУИН - КЕРИ - ОРСИНИ - ПОДКОВАЧ - ЕСТУАР -
ДЕЛВА - ААВ - КЕМИ - СЕЛО - АНТ - ДА - ЕН -
ОВНИ - СЕАТО - ОТА - АНА - РАО - РИВЕРА -
ЙОНИ - СОЛО - ЕЛА - КОСТАДИН ВИДОЛОВ.

ОТВЕСНО - САКСИЯ - САК - ОДЕОН - ПЯК - АТР -
ЕДЕЛВАИС - Б. Т. Р. - ВЕРИГА - КЛОН - ОТ -
ИАТА - СЛАВКОВ - ИРНА - ПЕТИ - НЕ - РАЕВА -
АИД - АЛПИН - ИНА - АСО - СИВ - АО -
ОТСИЧАНЕ - СН - САПУН - ЕК - АТАРОВ - КАНОН -
БЛАГОЕВ - ТИЛИ - УРС - ДОВОД -
АВТОМОБИЛИСТКА - ЕПИТЕТ - НИУЕ - ОРЕЛ -
КАРАМИТЕВ - НАМЕТАЛО - МИС - ТАРА - ИРИНА -
АВ.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

Канят студенти на Виенския бал у нас

Между 50 и 200 лв. струва кувертът за благотворителната проява, а със събраните средства ще бъде подпомогнато изграждането на Център за деца с онкохематологични заболявания

Альона НЕЙКОВА

Срещу 50 лв. всички желаещи студенти ще могат да усетят атмосферата на Виенския бал в София. Благотворителното събитие, което се организира за 12-и път у нас, ще се състои на 11 февруари от 20 ч. в хотел "Шератон". Тазгодишната проява ще се различава от предходните я с провеждането на бала в 3 отделни зали, като във всяка ще звучи различна музика. На специални видеоекрани, които ще предават звук и картина, гостите на Виенския бал в София ще имат възможност да наблюдават на живо какво се случва във всяка от тях и ще могат да се присъединяват към предпочитаните от тях танци, съобщил продуцентът на благотворителното събитие Румен Нейков. Той добави, че присъстващите ще могат да се насладят в една от залите на атмосферата на пианобар, а в края на вечерта ще има и дискотека.

Освен валс и полонез за първи път ще се танцува и среднощен кадрил, уточни

Мария Нейкова, главен секретар на сдружение "Виенски клуб". Към нея трябва да се обръщат и всички желаещи да присъстват на бала на 11 февруари. Куверти на цена 200 лв. ще се продават за основната зала, а входът в "Сердика" и "Средец" ще е срещу 150 лв. Около 350-400 души досега са присъствали на някои от проявите на Виенския бал в София, като миналата година броят им достигна близо 500, а този път се очакват 600 гости, уточни Мария Нейкова специално за ДУМА. Със събраните средства ще бъде подпомогнато изграждането на Център за деца с онкохематологични заболявания.

Целта на благотворителната проява е не само хората да слушат хубава музика и да се забавляват в прекрасна атмосфера, но и да осъществяват лични и бизнес контакти, смята посланикът на Република Австрия в България, Негово Превъзходителство Герхард Райвегер. Реномиран готвач от австрийската столица, който скоро ще участва в Кулинарни дни на Виена в София, ще се грижи за менюто на Виен-

ския бал у нас. За празничния дух на събитието ще допринесат изпълненията на Фестивалния оркестър под диригентството на Борис Спасов, както и София бенд. А 14 двойки дебютанти, избрани след прецизен кастинг от стотина кандидати, ще открият Виенския бал с "Полонеза на ветрилото" от Карл Михаел Цирер.

Караниците може да бъдат полезни

Ако хората, дори по време на спор, разговарят цивилизовано, без квалификации и тежки думи, караниците може да бъдат дори полезни, твърдят психолози. Обиждането остава на подсъзнателно ниво, дълго се помни, въпреки привидното сдобряване, и в крайна сметка унищожава близостта. Трябва да се научите да разговаряте и да уважавате другия, независимо дали мислите еднакво или не, препоръчват експерти-

те. Освен това е необходимо да контролирате нарастващия моментен гняв, не бива да крещите и да бъдете груби. В случай че разминаването прерасне в злобна разправа, по-добре е да излезете навън, да се разходите и да охладите страстите с положителни мисли. В противен случай няма да се карате продуктивно, защото емоциите ще вземат превъзходство над логиката. Успокойте се и по-късно поговорете

пак, съветват учените.

Когато във връзката едно от лицата е пренебрегнато, много често човекът се чувства застрашен и смята, че е под непрекъснат контрол на другия. Например зад пререканията колко често трябва да правят любов, стои жаждата за нежност и внимание, а зад споровете за къщните работи - необходимостта от уважение и признание. Затова разговорите са базата в една връзка. За да

бъде тя качествена, необходимо е общуването да е открито и спокойно, трябва да се споделят чувствата и очакванията. Доказано е, че жените, които мълчат по време на караниците, рискуват 4 пъти повече да си докарат сърдечна болест. Освен това има риск и от други заболявания, предизвикани от стреса. Затова споделяйте, обсъждайте и не потискайте гнева в себе си, призовават експертите.

Готвачи от 6 града съживяват традициите в рогната кулинария

Бъдещи звезди в кухнята от 6 града ще съживят традициите в родната кулинария в рамките на национална младежка програма. Готвачите ще представят избрани от тях 10 от 50 рецепти от различни региони на България. Демонстрациите, в които кулинарите ще развихрят въображението и таланта си пред очите на подбрано жури, са част от програмата "Младежта в действие" на Европейската комисия и Асоциация за развитие на изкуствата и занаятите-7 (А.Р.И.З.-7) - проект, който вече втора година стимулира развитието на бъдещите таланти. За да покажат богатството и красотата на националната ни кухня, готвачите ще участват в проекта "Жива кулинарна традиция", който ще се проведе от 27 януари до 29 февруари. По време на събитието ще бъдат представени 300 уникални и разнообразни български рецепти от Поморие, Сопот, Видин, Враца, Сливен и Гоце Делчев. В журито, което ще гледа под лупа как са се справили бъдещите готвачи, е и шеф Пеньо Иванов - признат майстор в кухнята и организатор на кулинарния фестивал "Пъстра трапеза на гости на моя град".

Женското приятелство води до проблеми в секса

Американски учени от Корнелския университет стигнаха до фундаменталното откритие, че прекаленото общуване на жените с дружите им може да доведе до сексуални проблеми при мъжете. Оказва се, че този тип държание на партньорката, която предпочита да бъде в компанията на други дами, вместо в обятията на половинката си, може да му "лепне" толкова опасно заболяване като еректилна дисфункция.

Изследването също така е установило, че представителките на нежния пол нямали даже най-малка представа, че тяхното поведение кара мачовците да се чувстват пренебрегнати. Мъже, пазете се от приятелките на вашите половинки, защото те могат да ви отнемат радостите от сексуалния живот, призовават експертите, провели проучването.

МАДОНА И ЕЛТЪН ДЖОН КРЪСТОСАХА ШПАГИ

Присъждането на наградите "Златен глобус" предизвика спор между Мадона и Елтън Джон - кандидати, които нямат почти нищо общо с киното. Изпълнителите започнаха гала вечерта, кръстосвайки декларации затова кой заслужава приза за най-добра оригинална песен. Накрая отличието отнесе певицата от Мичиган, а звездите се скареха в социалните мрежи. Малко след като Кралицата на попу получи наградата за темата "Masterpiece", интимният приятел на Джон, канадският режисьор Дейвид Фърниш, я нападна във фейсбук, твърдейки, че речта ѝ на церемонията била "срамна и нарцисична".

"Това, че Мадона спечели отличието за най-добра оригинална песен показва, че тези статуетки имат много малко общо със заслугите", добавя Фърниш.

Мадона се опитала да успокои съперника си, написвайки, че

сигурно следващия път той ще спечели заслужено. Певицата е заявила, че не е имала намерение да композира песен за филма "W.E.", чийто режисьор и сценарист е самата тя. "Исках да привлека вниманието върху кинематографическата си работа и не планирах да композирам песен. Накрая тя се появи по магически начин, като по чудо, почти без усилие", сподели Мадона.

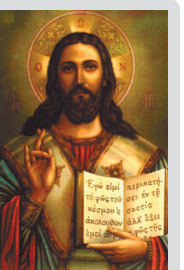
Най-после изкуственият интелект стигна нивото на човека: при попълване на електронни формуляри много хора не могат от първия път да докажат, че не са роботи...

АЛЕКСАНДЪР АЛЕКСАНДРОВ-КРИВИЯ, футболист
БОЖИДАР НАНЕВ, хирург
БОРИСЛАВ ЦЕКОВ, юрист и политик
БОЯН ДАСКАЛОВ, режисьор
ДИМИТЪР КОВАЧЕВ-ФЪНКИ, собственик на „София мюзик ентърпрайзис“
ИОРДАНКА БЛАГОЕВА, легендарна лекоатлетка
Чл.-кор. ИОРДАНКА ЮРКОВА, историк
КНЯГИНЯ КАЛИНА, дъщеря на Симеон Саксбургготски
ПЕТЪР УЗУНОВ, състезател по волейбол
СВЕТΟΣЛАВ МАЛИНОВ, евродепутат
ФАНИ ХРИСТОВА, народен представител

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

19

Преп. Макарий Египетски. Св. Марк, еп. Ефески

Свети преподобни Макарий Египетски е родом от Горни Египет и е съвременник на св. Атанасий Велики. Подвизавал се в пост и молитва и просиял в святост, като вършил чудеса. Починал в мир през 390 г. на 97-годишна възраст.

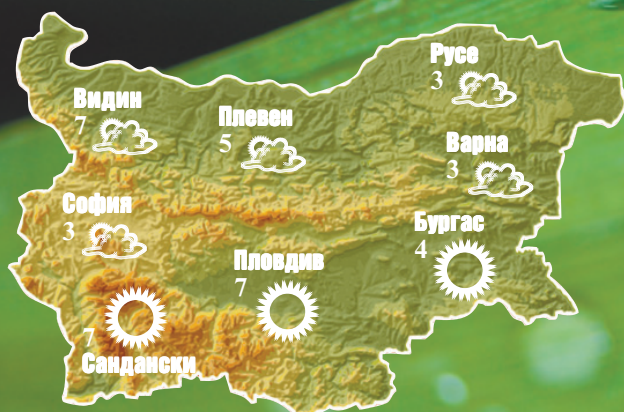
Метеоритите са 10 пъти по-скъпи от златото

Откритите в мароканската пустиня метеорити са 10 пъти по-скъпи от златото, установиха експертите. Цената обаче касае само образците от метеоритния дъжд, който падна миналата година. Само преди няколко месеца специалисти установиха, че метеоритите имат марсиански произход и навярно са се образували в резултат на сблъсък на голям астероид с Червената планета, съобщи ИТАР-ТАСС. Ценността на образците се увеличава и от факта, че те са открити в оригиналния им вид - тоест не са били подложени продължително време на влиянието на климата и микроорганизмите на Земята. Подобни метеоритни дъждове са много редки: досега са регистрирани само четири такива - през 1815, 1865, 1911 и 1962 г.

справочник

ВРЕМЕТО

Днес ще духа слаб западен вятър. Минимални температури между минус 7° и минус 2°, в София около минус 6°. Ще бъде предимно слънчево. Преди обяд от север ще започне увеличение на облачността, но ще остане без валеж. Максимални температури, предимно между 2 и 7°, в София 2-3°. Атмосферното налягане ще бъде по-високо от средното за месеца и през деня ще се понижава. В планините ще духа силен северозападен вятър. През деня облачността от север ще се увеличава, но над Родопите ще остане слънчево през целия ден. Температурите ще се повишат и максималната на 1200 метра ще стане минус 2°, на 2000 метра минус 5°. По Черноморието ще духа до умерен запад-югозападен вятър. Ще бъде слънчево, но след обяд облачността по северното крайбрежие ще се увеличи. Без валеж. Максимални температури 2-5°, температура на морската вода е 5-6°. Вълнението на морето ще бъде 1-2 бала.

Изгледи за

Утре времето ще остане ветровито и облачно. Минималните температури ще бъдат от минус 7 до минус 2, в югозападните райони до минус 10, а дневните ще се повишат и ще са от 2 до 7 градуса. В петък увеличението на облачността ще обхване цялата страна. На отделни места, главно в Северна България, ще превали слабо, предимно дъжд. Ще духа слаб до умерен вятър от запад-югозапад.

ДУМА

www.duma.bg

duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издател „ДУМА 2008“ ЕООД
Николай Малинов

Русия
България

МОНД
дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

И. д. главен редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ:
97 05 200

Адрес на редакцията:
София - 1784, бул. „Цариградско шосе“ 113 А,
Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева - 200; 226, факс - 975-26-04

СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: Иван Стоянов - 250
ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207

ДИЗАЙН: Велислава Хубавий - 201

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Слави Йорданов - 221; e-mail - reklama@duma.bg, Експонат: 91975 в. 112; Печат: ИПК „Родина“ АД - 1784 София, бул. „Цариградско шосе“ 113а Номератор - 9752; Дистрибутори: ОБВ „Разпространение“ ЕООД - 02/962-23-23; „Национална дистрибуция“ ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Румяна Кирилова, Катерина Димитрова, Ива Костадинова - 208, 203; abonament@duma.bg

КАСА - 97-05-249

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪТ“.

„РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“ И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, „ФОКУС“, БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

1 БНТ
06.30 Денят започва - информационен сутрешен блок
09.00 По света и у нас
09.05 Денят започва с Култура - информационен културен блок

10.00 По света и у нас
10.10 Денят отблизо - магазинно предаване
12.00 По света и у нас
12.30 Частен случай -
12.55 Апартаментът с Марта Вачкова /токшоу/
13.55 Индия - любовна история - тв филм /60 епизод/п/ Сен Тропе - тв филм /60 епизод/п/
15.05 По света и у нас
16.00 Новини на турски език
16.20 В час ли си: Моето училище
16.35 Приказки за астрономията
17.00 Дързост и красота - тв филм /2900 епизод/
17.45 Малки истории- публицистична рубрика
18.00 По света и у нас -
18.10 Теплене тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
18.25 Бързо, лесно, вкусно - кулинарно шоу
18.45 Лакис Сладура - тв филм
19.45 Лека нощ, деца!
20.00 По света и у нас
20.40 Буденброкови - игрален филм /2, последна част/
22.00 Виж БиБиСи: „Великите влюбени на XX век: Марлене Дитрих и Джон Уейн“ - документална поредица
22.30 Икономически новини
23.00 Денис и приятели - късно вечерно шоу
00.00 Кино eSpreso/п/

b tv
06.45 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещи Анна Цолова и Виктор Николаев
09.30 „Кухнята на Звездзев“ - кулинарно шоу с Иван Звездзев
10.00 „Преди обед“ - магазинно-информационно предаване с водещ Елена Розберг
11.00 „Жестока любов“ - сериал, еп. 85
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави“ /п./
13.30 „Малки тайни“ - сериал, еп. 102
14.30 „До последен дъх“ - сериал, еп. 33, 34
16.30 „Господари на ефира“ /п./
17.00 bTV Новините
17.30 „Опасни улици“ - сериал, еп. 205
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Легендата за Испания“ - сериал, еп. 8
21.00 „Домашен арест“ - сериал, еп. 15, 16
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Шоуто на Слави“ - вечерно токшоу
23.30 „Господари на ефира“ - комедийно шоу
00.00 „Долината на вълците“ - сериал, еп. 90
01.00 „Преди обед“ /п./

NOVA TELEVISION
06.30 „Здравей, България“ - сутрешен блок на НТВ
09.30 „На кафе“ - предаване
11.25 „Клуб Нюз“ - светски новини
11.30 „Бон Апети“ - предаване
12.00 „Цената на славата“ - сериен филм
13.00 Новините на Нова
13.30 „Комисар Рекс“ - сериен филм, 8 сезон
14.30 „Федерални свидетели“ - сериен филм, 4 сезон
15.30 „Закон и ред: Умисъл за престъпление“ - сериен филм, 9 сезон
16.30 „До смърт“ - сериен филм, сезон 3
17.00 „Част на Милен Цветков“ - предаване на НТВ
18.00 „Сделка или не“ - телевизионна игра
19.00 Новините на Нова - централна емисия
20.00 „Хавай 5-0“ - сериен филм
21.00 „От местопрестъпнието“ - сериен филм, 10 сезон
22.00 Новините на Нова
22.30 „Закон и ред: Лос Анджелис“ - сериен филм, 3 сезон
23.30 „Щети“ - сериен филм, 3 сезон
00.30 „Федерални свидетели“ - сериен филм, 4 сезон
01.30 „Комисар Рекс“ - сериен филм, 8 сезон /п/

b ACTION
06.00 „Костенурките нинджа“ - детски сериал
08.00 „Вавилон 5“ /п./- сериал, с.2, еп. 1
09.00 „Жива мишена“ /п./- сериал, еп. 11
10.00 „Защитникът“ /п./- сериал, еп. 6
11.00 „Диаграма на престъпнието“ /п./- сериал, с.2, еп. 1
12.00 „bTV Документите“ /п./
13.00 „Хрътките“ /п./ - актуално предаване с водещ Валентина Войкова
14.00 „Планетата на маймуните“ /п./ - Фантастика, САЩ, 2001 г.
16.30 „Най-добрият нинджа“ - риалити шоу
17.00 „Диаграма на престъпнието“ - сериал, с.2, еп. 2
18.00 „Вавилон 5“ - сериал, с.2, еп. 2
19.00 „Пазителят на Мемфис“ - сериал, еп. 5
20.00 „Код: Криминално“ - актуално предаване с водещ Мая Костадинова
21.00 „Жива мишена“ - сериал, еп. 12
22.00 „Криеница“ - Ужас, Мистерия, САЩ, 2005 г.
00.00 „Код: Криминално“ /п./ - актуално предаване
01.00 „Диаграма на престъпнието“ /п./- сериал, с.2, еп. 2

ОВЕН
Делово споразумение ще помогне да стабилизирате финансите си. Работата остава за вас, но това не ви плаши.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ
Самочувствието ви е пропорционално на енергията, а това ви прави особено активни и в това е шансът ви.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ
Споделете деня си с хората, които ви обичат и имат нужда от вас. Зарадвайте ги с подаръци и повече внимание.

22 май - 21 юни

РАК
Амбицията ви за победа на всяка цена може да ви постави в деликатно положение. Бъдете толерантни към всички.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ
С бързата си мисъл и навременни действия ще привлечете интереса и вниманието на другите върху себе си.

23 юли - 23 август

ДЕВА
Положителните промени покрай вас са в ход и скоро ще получите потвърждение за това. Успехът е с вас - действайте.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ
Душата ви жадува за взаимност в любовта и ще получите потвърждение на задълбочаващата се тенденция в тази посока.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН
Погълнати от домашните си задачи, ще намерите време и за себе си. Споделете с близките си това, което ви вълнува.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ
Поизостанали задачи ще дойдат на дневен ред и от това ще ви стане по-спокойно на душата. Дайте предпочитания на дома.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ
Днес ще отхвърляте всеки опит да бъдете въвлечени в интриганство по адрес на колеги и когото и да било.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ
Използвайте деня си за почивка. Усамотението ще ви помогне да размишлявате и търсите отговори на важни въпроси.

21 януари - 19 февруари

РИБИ
Има кой да се погрижи за нещата, които ви притесняват, а това, че не го забелязваме, не омаловажава заслугата му.

20 февруари - 20 март

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

EUR
1.95583

USD
1,52919

GBP
2,35514

CHF
1,61773

Аронян не дели точки с никого във Вайк ан Зее

Топалов ниже реми след реми, бавно влиза във форма

С рядко срещан старт започна Левон Аронян участието си в супертурнира във Вайк ан Зее. В четирите изиграни досега кръга арменският гротмайстор няма нито едно реми - 3 победи и 1 загуба. Поражението му в третия кръг от Магнус Карлсен бе определено от някои коментатори като "решаващо за изхода на турнира", но само ден по-късно Аронян доказа, че е не само много добре подготвен шахматно, но и силно устойчив психически. Така той отново си върна лидерската позиция, която сега дели с норвежеца.

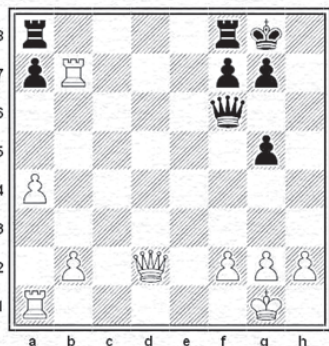
Първата завършила партия в четвъртия кръг беше между Гири и Накамура, в която американецът неочаквано разигра разклонение на вариант Дракон, което не се ползва с особена популярност през последните 50 години. Смутен от бързата игра на Накамура и явно не познаващ тънкостите на варианта, Гири не рискува да навлиза в усложнения и предизвика опростяване на позицията чрез размени. Партията премина в известен теоретичен ендшпил, където и двамата съперници побързаха да подпишат реми.

Каруана и Карлсен също разиграха рядко разклонение на берлинската система в Испанска партия. В ендшпила италианецът получи реал-

ни шансове да играе за победа, но страхът пред авторитета на съперника видимо го възпръ да търси по-активни продължения. Така логично бе подписано равенство на 34-я ход, а видимо довольният Каруана коментира: "Ремито срещу Карлсен винаги е добър резултат."

След дългото отсъствие от голямата шахматна арена Топалов бавно навлиза във форма. И макар че завърши наравно първите си 4 партии, българинът демонстрира предшната си борбеност и желанието за победа.

Топалов -
Гашимов,
IV кръг

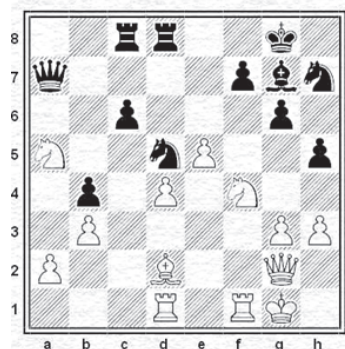
Тази теоретична позиция се е срещала и преди, като досега черните залагаха на 20...Tfd8. Гашимов обаче предпочете 20...Tab8. След 21.Tb8 Tb8 22.Tb1 Де6 23.Дг5 Да2 24.Тд1 Да4 25.Тд8+ Тд8 26.Дд8+ Цх7 се получи дамски ендшпил с пешка в повече за Топалов, но без особени проблеми за черните да постигнат реми. Независимо от това българинът игра още 29 хода, преди да приеме равенството.

Наравно завършиха и срещите между Гелфанд и Раджабов и Иванчук и Ван Вели.

Класиране след IV кръг: Аронян, Карлсен - по 3, Кару-

ана, Раджабов - по 2.5, Ван Вели, Гири, Иванчук, Карякин, Топалов - по 2, Гашимов, Гелфанд, Камски, Накамура - по 1.5, Навара 1.

Ето и партията между двамата лидери, която въпреки негативния резултат за Аронян не се оказа "решаваща" за крайното класиране.

Карлсен -
Аронян,
III кръг

30.Kc6 Tc6 31.Kd5 Tc2 32.Цh1 Of8 33.e6 Да8 34.ef7 Цh8 35.Kf4 Dg2 36.Цg2 Td4 37.Tf2 Td6 38.Ос1 Tf2 39.Цf2 Td1 40.Ob2 Kf6 41.Of6 Цh7 42.K6 Od6 43.Oe5 Oe7 44.f8=Д Of8 45.Kf8 Цh6 46.Ke6 g5 47.h4 gh4 48.gh4 Цg6 49.Kd4 Td3 50.Kc6 Td2 51.Цe3 Ta2 52.Od6 Ta1 53.Цd4 Tg1 54.Цc5 Цf5 55.Kb4 Tc1 56.Цd4 Te1 57.Kc6 Te4 58.Цd5 Th4 59.b4 Th1 60.b5 Tb1 61.Kd4 Цg4 62.Цc6 Tc1 63.Цd7 Tb1 64.Цc7 h4 65.b6 Цh3 66.b7 Цg2 67.Kf5 h3 68.Kh4 1:0

След вчерашния почивен ден днес Топалов сяда с черните срещу Раджабов, а в другите партии се срещат: Карякин - Гелфанд, Накамура - Навара, Карлсен - Гири, Камски - Каруана, Ван Вели - Аронян, Гашимов - Иванчук.

Картината, наречена "Шахмат" (на снимката) и сътворена от бившия вицепремиер и финансов министър на Русия - Алексей Кудрин, сензационно бе продадена за 100 хиляди евро. Това се случи на благотворителна изложба, организирана от благотворителния фонд на съпругата на политика - Ирина Кудрина, който подпомага няколко детски дома в различни региони на страната. Името на купувача не се съобщава, но според местните информационни агенции това е частен колекционер.

За изненаданите от неочаквания талант на политика той обяснява, че в детството си е посещавал художествена школа, където се е запознал с основите на живописата. Въпреки

Художникът Кудрин

това Кудрин се обърнал към двама професионални художници, които му помагали да смесва боите. Те са собственици на известна московска художествена галерия и твърдят, че политикът има "талант на художник". За рождения му ден на 12 октомври миналата година те му подарили статив и бои, след което той набързо направил ателие във вилата си и се отдал на рисуване на пейзажи в стил абстракционизъм. Авторът обяснява, че платното "Шахмат" е посветено на древната игра и е чрез него той искал да изобрази политическото съперничество чрез езика на шахматните битки.

Според признанията на бившия руски финансов министър (той е на този пост от май 2000 до септември 2011 г., което е най-дългият период на заемане на дадената длъжност в съвременна Русия) картината е била сътворена за едни ден. Той бил помолен от жена си да даде своя работа за благотворителния терг и благодарение на осенилото го вдъхновение създал така скъпоценения шедевър.

Гросмайстор Деян Божков участва в турнира в Куинстаун

Един от талантливите млади гротмайстори, Деян Божков, отпътува за Нова Зеландия, където участва в силен открит турнир в Куинстаун. Известният като "столица на приключението" град домакинства състезанието за трети път след 2006 и 2009 г. Тъй като шахматът не е сред най-популярните спортове в Нова Зеландия, местните ентусиасти не успяват да организират надпревара-

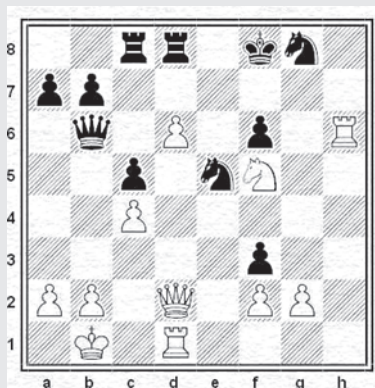
та ежегодно и затова са възприели тригодишен цикъл. За изминалите две издания турнирът набра голяма популярност в региона и сега в него участват 148 шахматисти, от които 64 местни, 56 австралийци и представители на общо 18 държави. Рейтинг фаворит е китайският гротмайстор Ли Чао (2693), следван от Кевин Джоунс (Англия, 2653), Суря Гангули (Индия,

2639), Едуардас Розенталис (Литва, 2592) и Сунберг Хансен (Дания, 2572). Нашият представител е №7 в стартовия списък и вече успя да спечели първите си три партии.

За да имат участниците възможност да съчетаят шахматните си изяви с разглеждането на местните забележителности (в околностите на Куинстаун са снимани немалко от сцените в трилоги-

ята "Властелинът на пръстените"), организаторите са въвели оригинална точка в регламента - след предварително уведомяване на съдията всеки състезател има право да пропусне до два кръга, във всеки от които му се начислява по половин точка. Това обаче може да стане само до седмия кръг, тъй като последните два кръга винаги са решаващи в такива турнири.

Задача

Приятно е да водиш атаката с такъв великолепен кон като този на f5, но от друга страна, черните също имат два отлично защитаващи ги коня. Какво ще донесе на белите жертвата 27.Tf6+?

- А) победа
- Б) вечен шах
- В) предимство за черните.

Отговор: 27.Tf6+! води до успех за белите (правилен

отговор А). 27ЕКf6. Отхвърлянето на жертвата чрез 27ЕКf7 също води до бърз мат след 28.Дг5! Кf6 29.Дг7+ Це8 30.Те1+ Цд7 31.Дf7+ Цс6 32.Ке7+ Цд6 33.Кf5+ Цс6 34.Те6+ Тд6 35.Тд6х) 28.Дг5! Този ход разкрива идеята на жертвата на топа - да освободи това поле за дамата. Вече няма защита от 29.Дf6+ и 30.Дг7+. Значително по-слабо беше 28.Дн6+?? Цf7 29.Дг7+

Це6 30.Де7+ Цf5 28...Kg8. Ако 28...Td7, то 29.Дf6+ Цg8 30.Th1. Или 28...Ke8 29.Де7+ Цg8 30.Kh6+ Цh8 31.Дf8+ Цh7 32.Дg8+Цh6 33.Th1х. След 28...Цf7 пък шахът 29.Kh6+! принуждава черните да сложат оръжие: 29ЕЦе6 30.Дf5х. 29.Дг7+ Це8 30.d7+! Най-краткият път към мата - белите блокират полето за бягство d7! 30ЕКd7 (30...Td7 31.Дg8х.) 31.Те1+ 1:0

Спорт

Марто вкарва, Болтън в IV кръг за ФА Къп

Мартин Петров вкара втория гол за Болтън в срещата за Купата на ФА срещу Макълсфийлд, спечелена от тима му с 2:0 на "Рийбок стейдиъм". Така Уондърърс се класираха за IV кръг, където ще срещнат елитния Суонзи в най-стария футболен турнир в света.

Почетният гражданин на Враца започна като титуляр и остана на терена до края на мача благодарение на отличното си представяне. Той и съотборниците му в офанзивната линия имаха задачата да пресират още от началото на мача защитата на Макълсфийлд, която удържа на натиска едва няколко секунди.

Още при първото си докосване с топката левият бек на гостите среши под натиска на Иван Класнич, който му я отне и центрира към Кевин Дейвис и капитанът отблизко проври топката в мрежата на гостите в 37-ата секунда на мача. Пет-

ров удвои само след 25 минути, след извеждащо подаване от друг балкански играч - турчина Тунджай Шанлъ. Марто надбяга защитниците и с удар от границата на наказателното поле не остави шансове на стража Жозе Вейга. Петров бе с основна заслуга Болтън да не отпадне от четвърто-дивизионния тим, след като в първия мач асистира на Дейвид Уедър в 77-ата минута да изравни за крайното 2:2, за да се стигне до преиграването на "Рийбок стейдиъм". Играчите на Макълсфийлд отпразнуваха също 6 точни удара, като домакините, но не успяха да отбележат гол. Александър Тунчев пък остана на пейката при триумфа на Лестър с 4:0 над някога славния Нотингам Форест. Въпреки оформения

Снимка РОЙТЕРС

Мартин Петров е атакуван от френския защитник Арно Менди от Макълсфийлд в преиграването на мача от III кръг за Купата на ФА, спечелен от Болтън с 2:0 на стадион "Рийбок", в който българинът вкара втория гол

рано разгром мениджърът Найджъл Пиърсън не опря до дефанзивните си смени и потърси отличаваш се резултат. Той беше постигнат с победен гол на Джордж Боатенг

и хеттрик на преотстъпения от Евертън Джърмейн Бекфорд само за 27 минути. В IV кръг Лестър среща Суиндън Таун, а дербито е Ливърпул - Манчестър Юнайтед на "Анфийлд".

Бивш играч на Реал Мадрид гоиде в ЦСКА

„Червените“ ще играят с Вилареал и шампиона на Китай в Испания, губят гело за Да Кошца

Новото попълнение на ЦСКА Карлос Диого кацна в София малко преди 16.00 ч. вчера. Бившият играч на Реал Мадрид и Сарагоса чинно заста на пред чакащите го медии, за разлика от множеството далеч по-незайнни родни "звезди", които демонстрират далеч по-пренебрежително отношение.

"Договорът ми засега ще бъде до лятото", бяха първите думи на Диого на българска земя. До този момент играч с официални мачове в първия тим на Реал Мадрид никога не се е появявал в българския шампионат. Бранителят, който в периоди от кариерата си е играл и като халф, бе закупен през 2005 г. от Кралския клуб заедно със сънародника си от Уругвай Пабло Гарсия. След един сезон на "Сантяго Бернабеу" Диого е преотстъпен на Реал Сарагоса, като

година по-късно вече е закупен. За Сарагоса изиграва над 100 мача в Примера. В началото на 2007 г. уругваецът се забърка в скандал с играча на Севиля Луис Фабиано, след което отнесе 5 мача наказание. Той пропуска целия сезон 2008/09 г. поради сериозна травма.

През миналия сезон Карлос Диого започна във всички шампионатни срещи за Сарагоса.

Новото попълнение на ЦСКА е играл преди Европа в Пенярол и Ривър Плейт. Има 23 мача за националния тим на Уругвай, като е част от тима за Кopa Америка през 2003 и 2007 г.

ЦСКА заминава за три мача в Испания, съобщава още Гонг. На 28 януари "армейците" ще срещнат руския елитен Кубан Краснодар, воден от румънеца Дан Петреску. На 31 януари е проверката с шампиона на Китай Гуангджоу,

ЦСКА загуби делото, което беше завел срещу португалския халф Фелипе Да Кошца и вечния си съперник Левски. "Червените" искаха неустойка от 150 000 евро, но от ФИФА са отхвърлили иска. Адвокат Иво Ивков е защитавал интересите на Фелипе и Левски. Синът на "синята" легенда Кирил Ивков редовно печели дела срещу ЦСКА. В споменатото дело "червените" са искали да бъдат спрени трансферните права на "сините", но това очевидно няма да се случи. Фелипе Да Кошца напусна ЦСКА, защото не му бяха изплатени няколко заплати. Той продължи кариерата си в Левски и дори стана шампион, но без кой знае какви заслуги. След това Левски го продаде в Насионал Мадейра, а после риташе в Ещорил. В момента Да Кошца е играч на гръцкия Пансейракос от град Серес.

а в края на турнето - на 2 февруари, ЦСКА ще мери сили с елитния испански Вилареал. Оттам директно "червените" летят за Анталия, където ще бъдат на лагер до 17 февруари.

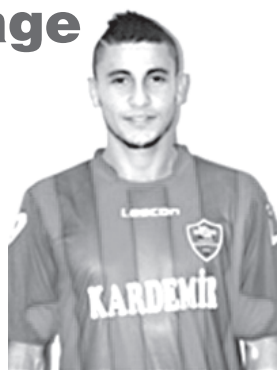
Черноморец прогаде Жужу в Турция

Черноморец Бургас продаде алжирското си крило Жюгюрта Амрун-Жужу на турския елитен клуб Карабюкспор. Цената на играча е 600 хиляди евро и 10 процента от следващ трансфер. Договорът на Жужу с Карабюк е за 2,5 години, а финализирането на преговорите приключи късно през нощта във вторник. Жужу вече получи фланелката си и бе представен като играч на застрашения от изпадане тим. Ако успеят да го картотекират, турците могат да използват алжиреца още в събота при домакинството на Трабзонспор от 21-ия кръг на местната Суперлига.

Карабюкспор е 16-и, първи под чертата на изпадащите, с 15 т., с 5 по-малко от намиращия се над нея Газиантепспор, в който играе българският национал Ивелин Попов. Тъй като

Жужу е на 22 години, той ще има право да играе повече от един сезон и във Втора лига, ако се стигне до изпадане на Карабюкспор и оставане на тима повече от един сезон в пониското ниво.

Доскорошният играч на Черноморец беше придружаван от мениджъра Несим Нешадов, бивш играч на Литекс и Локомотив (Пловдив). За Жужу имаше предложение и от 4-ия в българското първенство Левски, който обаче предложи 2 пъти по-малко пари за Жужу и бургазлии очаквано отхвърлиха офертата на "сините". В Карабюкспор играе и продадения от Левски нападател Исмаил Иса. Бившият младежки национал, преминал още през Светкавица, Хасково и Локомотив Мездра, има едва 2 мача от началото на сезона.

20 000 евро месечно ще получава Жужу в първата година и половина от договора си с Карабюкспор, съобщаха турските медии. Година преди края на контрактта заплатата на алжиреца ще нарасне с 5000 евро. Тя е по-ниска от тази, която предлагаша на играча от друг турски отбор преди 10 дни - Самсунспор. Тогава обаче Жужу сам провали трансфера, като се полакоми за още повече пари. Черноморец пък са отхвърлили оферта за алжиреца и от Газиантепспор.

ИЗПРЕВАРИХМЕ АНГОЛА В ЛИСТАТА НА ФИФА

Националният отбор на България по футбол се изкачи с едно място и вече заема 83-о място в първата за годината ранглиста на ФИФА. Българите не са играли мачове през последния месец и запазват актива си от 410 т. в класацията, но изпреварват отбора на Ангола, който се смъкна с 2 позиции. Непосредствено пред нашите остават отбори като Хаити, Йордания и Уганда.

От съперниците ни в световните квалификации най-напред е тимът на Италия, който заема девето място.

РАНГЛИСТА НА ФИФА ЗА ЯНУАРИ:

1. Испания 1564 т. 2. Холандия 1365 3. Германия 1345 4. Уругвай 1309 5. Англия 1173 6. Бразилия 1143 7. Португалия 1100 8. Хърватия 1091 9. Италия 1082 10. Аржентина 1067 11. Дания 1032... 31. (33) Чехия 749.... 45. (46) Армения 612 ... 83. (84) България 410 156. (156) Малта 140

ЛУДОГОРЕЦ ВКАРА 3 В СИМИТЛИ

Есенният шампион на България Лудогорец постигна първа победа за годината, след като победи в контрола 6-ия в Западната "Б" група Септември Симитли с класическото 3:0. Спарингът се проведе на стадион "Вихрен" в Сандански. Голвете вкараха Йордан Минев (23), Иван Стоянов (41) и Димо Бакалов (89). Старши треньорът на лидера в първенството Ивайло Петев заложи на следния титулярен състав: Петер, Мантила, Гулден, Гъроров, Генчев, Марселиньо, Шоко, Дяков, Бакалов, Стоянов и Минев. През втората част наставникът направи 8 смени като в игра се появиха Аргилашки, Кабаселе, М. Иванов, Хронец, Витиня, Костадинов, Кишеда и Димитров.

кратки

Капитанът на Славия вече тренира с топка

Първият капитан в отбора на Славия Богомил Дяков започна да тренира с топка. Десният краен защитник се възстановяваше след операция на коленни връзки и пропусна есенния полусезон. Дяков е напълно възстановен, но тепърва започва да работи с топка. Юношата на Левски участва във всички упражнения свързани с физическата подготовка, но на този етап няма възможност да взема участие в двустранните игри със своите съотборници. Богомил Дяков тренира с помощник треньорът Йордан Петков като наставникът се надява да го вкара във форма за старта на пролетния полусезон.

Дяков на проби в Украйна

Българският защитник Танко Дяков е на проби в украинския отбор Заря Луганск. Бившият футболист на Черно море и Локомотив София ще се подготвя през следващите няколко дни в Турция, където Заря е на подготовка. Той обаче не взе участие в първата контрола на Заря, тъй като не е напълно готов за игра. Той се конкурира с още 3-ма защитници, взети на проба. Заря Луганск има предварителен договор с нападателя на Черно море Ермес Паломино.

Данчев предлага Караджата на Локо Пг

Мениджърът Емил Данчев, заедно с съдружника си Петър Миладинов, доведе в лагера на Локомотив Пг в Сандански бившия вратар на ЦСКА Иван Караджов. Двамата ще разговарят с ръководството на Локо Пг, в лицето на Коко Динев и Емил Велев, за евентуалното привличане на стража от пловдивския тим. Спорът между ЦСКА и Иван Караджов ще се гледа от Арбитражния съд, който ще се произнесе дали вратарят е разтрогнал неправомочно.

Ботев Вр тръгна с успех

Новият наставник на Ботев Враца Антони Здравков стартира с победа престоя си в клуба. В неофициалния му дебют врачани удариха с 2:0 Малеш в контрола в Микрево. Здравков използва два различни състава в двете полу-времена, като само новото попълнение Антон Петров записа пълни 90 минути. Ивайло Данчев (43) откри с глава след центриране от корнер на Илия Илиев. Асен Чалъков (74) удвои също с глава след пас на Николай Маринов. В неделя Ботев ще играе с шампиона Литекс в Сандански.

В Германия призовават гейовете да си признаят

Президентът на Германския футболен съюз Тео Цванцигер призова футболистите с нетрадиционна сексуална ориентация да не крият този факт от широката общественост, а да наберат смелост и да обявят това на всеослушание. Тео Цванцигер предполага, че сега обществото е станало по-търпимо към гейовете, така че те не трябва да се опасават от преследване или от порицание. Досега нито един професионален футболист не е направил признание, но вървят слухове, че дори и в националния отбор на Германия има играчи с нетрадиционна сексуална ориентация.

Бургас иска ЕП в зала за 2019 г.

Бургас обяви официално заявката си за кандидатура за домакинство на Европейско първенство по лека атлетика за мъже и жени в зала през 2019 година. Това стана след среща на кмета на морския град Димитър Николов с президента на Българската федерация лека атлетика (БФЛА) Добромир Карамаринов.

“Амбицията за най-големия форум в европейската атлетика на Бургас е свързана с изграждането на новата многофункционална зала, която ще е съобразена с всички изисквания на Международната федерация по лека атлетика”, аргументира решението Димитър Николов. “Бургас разполага с голям потенциал от хотели, летище, модерна инфраструктура и новоизградени и реновирани спортни съоръжения. Осъзнаваме, че спечелването на Евро 2019 от Бургас ще бъде изключително трудна задача, защото ще се конкурираме с големи и много разви-

ти икономически градове в Европа”, каза още кметът на града.

Очаква се строежът на новата многофункционална зала в Бургас да започне още тази година и да завърши до края на 2014 г. Капацитетът на съоръжението ще бъде за 7500 зрители.

“Изключително съм радостен, че град като Бургас прояви такава смелост и рязко се постави на атлетическата карта на Европа”, заяви президентът на БФЛА Добромир Карамаринов. “Независимо че Евро 2019 изглежда далеч, точно сега е моментът да се направи заявката за този голям форум. Това е голямо предизвикателство, но българската атлетика до този момент няма загубена кандидатура. До края на 2014 година всички необходими съоръжения, свързани с домакинството на европейското първенство в зала, трябва да бъдат готови. Бургас ще бъде домакин за пръв път и на Балканиада в зала през февруари 2015 г. Вече договорихме и ежегоден международ-

ден турнир по лека атлетика в зала, който след второто си издание ще получи и европейска категория”, каза още Карамаринов.

Домакини на последните първенства по лека атлетика в зала на Стария континент бяха Париж, Торино, Бирмингам и Мадрид. Европейският шампионат през 2013 г. ще се проведе в Гьотеборг, Швеция. Домакинството на Евро 2015 ще бъде определено от Съвета на Европейската атлетика по време на заседанието в София от 4 до 6 май 2012 година.

България е представена в най-висшия орган на управление на атлетиката в Европа от Добромир Карамаринов. За това кой ще приеме шампионата на Стария континент в зала през 2019 година ще се гласува през 2015 г. През октомври т.г. пък Каварна ще бъде домакин на Световното първенство по полумаратон, след като кандидатурата ѝ беше предпочетена пред тази на Ню Йорк.

Гришо и Цвети отпадат в Мелбърн

Десетият в света обръща хасковлията във II кръг на Откритото първенство на Австралия, пловдивчанката губи от казахстанка

Най-добрите ни тенисисти Цветана Пиронкова и Григор Димитров приключиха участието си на Откритото първенство на Австралия. Двамата отпаднаха във II кръг на първия турнир от Големия шлем за годината.

На престижния корт №2 20-годишният Димитров наниза 13 аса, но загуби от №10 в света Николас Алмагро (Исп) с 6:4, 3:6, 7:6 (4), 4:6, 0:6 след три часа и половина игра. Хасковлията направи много силен мач, но не издържа физически, след като преди 2 дни също игра петсетов марафон срещу Жереми Шарди (Фр) в първия кръг.

В решаващата пета част Димитров получи схващане на левия крак и изпитваше трудности при придвижването си по корта. Той успя да спечели само 5 точки в сета и това се оказа решаващо. Гришо започна колебливо, но успя да навакса изоставане от 1:3 гейма, за да спечели първата част след пробиви в 6-ия и в 10-ия гейм. Във втория сет Алмагро отново поведе с 3:1, но този път запази аванса си и дори реализира още един пробив за 6:3. Третата част беше най-оспорвана. Димитров дръпна с 4:2, но испанецът изравни за 4:4, след което се стигна до тайбрек. В него българинът имаше предимство. Той поведе с 5:4 след минипробив, след което вкара 2 неспасяеми сервиза, за да дръпне отново. Фатален за Димитров се ока-

СНИМКИ БГНЕС

Григор Димитров разговаря с Николас Алагро по време на втория сет на мача от II кръг на Откритото първенство на Австралия на корт №2 в комплекса “Мелбърн Парк”. 20-годишният хасковлия отпадна след загуба с 0:6 в решителния пети сет от испанеца, който е №10 в света

за седмият гейм в четвъртия сет. Той допусна пробив, след което Алмагро задържа аванса си и завърши мача със серия от 7 поредни гейма.

За шеста поредна година Цвети Пиронкова отпадна във

II кръг при 7-ото си участие на Australian Open. 24-годишната пловдивчанка отстъпи с 4:6, 4:6 от родената в Москва Галина Воскобоева, която играе за Казахстан. Рускинята взе реванш за загубата от Цвети пак

с 4:6, 4:6 в I кръг на “Мелбърн Парк” преди 2 години. Пиронкова заработи \$33 300 от наградния фонд и защити 100 т. за ранглистата, които взе миналата година с достигането до II кръг.

Пиронкова пред Шарапова по красота

Цветана Пиронкова получи поредното признание за красота си. Пловдивчанката бе класирана на престижната девета позиция между 25-те най-фотогенични спортистки в целия свят, направена от сайта “Блийчър репорт”. Включването на Цвети в класацията е сериозен успех, тъй като по принцип изданието залага почти изцяло на американски спортистки. При това 24-годишната плов-

дивчанка е оставила зад себе си доста красавици, сред които и руския секс символ Мария Шарапова. “Дами и господа, запознайте се с Цветана Пиронкова, българската красавица”, пише сайтът.

“Тя може и да няма медийното отразяване на другите популярни женски тенис звезди, но нейната красота няма да остане незабелязана през 2012 г.”, отбелязват ценителите.

Стоичков и директорът на болница “Лозенец” д-р Любомир Спасов поздравиха малкия Таньо с именния му ден, а Камата му подари флаanelка с №8 и с автограф на Пеле

ПО ЕВРОСПОРТ
БИАТЛОН
15.30 СК в Антхолц,
7,5 км жени
СНУКЪР
16.45, 20.30 “Мастърс”
ТЕНИС

17.30, 2.00, 4.00
Открито първенство
на Австралия
СКИ СКОКОВЕ
19.00 СК в Закопане
(квалификации)
ПО ЕВРОСПОРТ 2
СКИ
12.30, 19.30 Тренировъчни спускания
в Кицбюел (мъже)
СНОУБОРД
14.30 СК
ТЕНИС
Открито първенство на Австралия
20.45, 0.15, 2.00, 4.00
ХАНДБАЛ
0.00 ЕП мъже (обзор)

Александър Янев е баскетболист №1 за есента

Крилото на Евроинс Черно море Александър Янев е най-полезният състезател в Националната баскетболна лига (НБЛ) през първия полусезон, показва статистиката след изиграването на мачовете от 14-ия кръг. Варненецът има среден коефициент на ефективност 17,1 и е пред Арън Харпър от Левски. Топ реализатор пък е Мартин Дурчев от Ямбол със средно 20,2 т. на мач. Васил Евтимов (Левски) е най-добър в борбите под кош със средно 10,6 овладени топки, но най-много борби е хванал Кирил Павловски (Черноморец) - 144. Брендън Хийт (ЛУКОЙЛ Академик) е най-добрият подавач с 5,6 асистенции на мач (78 общо). Павловски е и най-добър блокировач с 15 “чадъра” до момента.

Самоков и Русе взимат финалите

Самоков ще е домакин на Финалната осмица на турнира за купа България по баскетбол при мъжете. Срокът за подаване на кандидатури изтече, а офертата на Рилски спортист бе единствената постъпила. Предвидените дати за финалната осмица са между 16 и 19 февруари. Лидерът в първенството при жените Дунав 8806 пък получи правото да организира финалите на женската надпревара. Русенският клуб бе единствен кандидат, подал заявка да приеме турнира. Дунав ще защитава трофея си от 2011 г. в турнира на 11 и 12 февруари.

Гларуса с успех в „Еврочалъндж“

Унгарският шампион Солнок записа първи успех във втората фаза на баскетболния турнир “Еврочалъндж”. С Христо Николов - Гларуса в състава си унгарците разбиха белгийския Аалст със 112:76 в мач от група J. Гларуса игра 26 минути и завърши с 13 т., 5 асистенции и 3 борби.